

T C
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
TÜRKÇE VE SOSYAL BİLİMLER EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
TÜRKÇE EĞİTİMİ BİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

TÜRKÇE ÖĞRETMENİ ADAYLARININ BİLİMSEL
ARAŞTIRMALARI OKUMAYA YÖNELİK TUTUM VE
GÖRÜŞLERİ

Ayşe Gül GÜLHAN

Denizli - 2024

**T C
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
TÜRKÇE VE SOSYAL BİLİMLER EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
TÜRKÇE EĞİTİMİ BİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ**

**TÜRKÇE ÖĞRETMENİ ADAYLARININ BİLİMSEL
ARAŞTIRMALARI OKUMAYA YÖNELİK TUTUM VE GÖRÜŞLERİ**

Ayşe Gül GÜLHAN

Danışman

Prof. Dr. Derya YAYLI

JÜRİ ÜYELERİ ONAY SAYFASI

Bu çalışma, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı, Türkçe Eğitimi Bilim Dalı'nda jürimiz tarafından Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

İmza

Başkan: Prof. Dr. Musa ÇİFCİ

Üye: Prof. Dr. Derya YAYLI (Danışman)

Üye: Dr. Öğr. Üyesi Yasemin ASLAN

Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun/...../.....
tarih ve/..... sayılı kararı ile onaylanmıştır.

Prof. Dr. Ahu ARICIOĞLU
Enstitü Müdürü

ETİK BEYANNAMESİ

Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nün yazım kurallarına uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmasında; tez içindeki bütün bilgi ve belgeleri akademik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi; görsel, işitsel ve yazılı tüm bilgi ve sonuçları bilimsel ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu; başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda ilgili eserlere bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunduğumu; atıfta bulunduğum eserlerin tümünü kaynak olarak gösterdiğimi; kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapmadığımı; bu tezin herhangi bir bölümünü bu üniversitede veya başka bir üniversitede başka bir tez çalışması olarak sunmadığımı beyan ederim.

Ayşe Gül GÜLHAN

TEŞEKKÜR

Bu tez çalıŐmasının gerçekleŐmesi için bana bu süreçte destek olan, değerli bilgilerini benimle paylaŐan, gerekli yönlendirmeleri yapan kıymetli hocam Sayın Prof. Dr. Derya Yaylı'ya, ölçek verilerini toplama sürecinde Dr. Öğr. Üyesi Serkan DemirtaŐ ve ismini sayamayacağım pek çok akademisyen, ğretmen arkadaŐım ve kayınpederim Öğr. Görevlisi Necati Gülhan'a, ölçek verilerini değerlendirme sürecinde katkıları için Dr. Öğr. Üyesi Tolga CoŐkuner'e ve Alper Semih Sarı'ya, ne zaman kafama bir Şey takılsa fikrini aldığım, yardımlarını benden esirgemeyen canım dostlarım Hatice Derici ve zge alıŐkan'a, bugünlere gelmemi sağlayan her koŐulda yanımda olan, beni sevgi ve hoŐgörüyle yetiştiren değerli aileme ve en önemlisi bana her zaman destek olan, desteğini, sevgisini, ilgisini, kalbinin güzelliğini her an hissettiğim kıymetli eŐim Prof. Dr. zgn Gülhan'a her Şey için sonsuz sevgi ve teŐekkürlerimi sunuyorum.

ÖZET

Türkçe Öğretmeni Adaylarının Bilimsel Araştırmaları Okumaya Yönelik Tutum ve Görüşleri

GÜLHAN, Ayşe Gül

Yüksek Lisans Tezi, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı

Türkçe Eğitimi Bilim Dalı

Tez Danışmanı: Prof. Dr. Derya Yaylı

Haziran 2024, 88 sayfa

Bu araştırma Türkiye’de yedi farklı bölgede bulunan yedi devlet üniversitesindeki Türkçe öğretmen adaylarının bilimsel araştırmalara yönelik tutum ve görüşlerini incelemek amacıyla yapılmıştır. Araştırmaya; 2023-2024 eğitim öğretim yılında öğrenim gören 351 Türkçe öğretmen adayı katılmıştır.

Araştırma, nicel ve nitel veri toplama araçlarının beraber kullanıldığı karma araştırma deseninde gerçekleştirilmiştir. Nicel veri toplama aracı olarak Çelik, Gazioğlu ve Pesen (2012) tarafından geliştirilip, geçerlik ve güvenirlik testleri yapılmış olan “Öğretmen Adaylarının Araştırmaya Yönelik Tutum Ölçeği” uygulanmıştır. Ölçeğe ilişkin verilere uygulanan faktör analizi ile, KMO katsayısı 0,908 ve Barlett katsayısı anlamlı bulunmuştur. Ölçekte beş alt faktör bulunmaktadır. Alt faktörler sırasıyla ilgi, önem, motivasyon, yararlılık ve kaygı boyutu olarak adlandırılmıştır. Öğretmen adaylarının araştırmaya yönelik tutum ölçeği ile toplanan verilerin tamamı IBM SPSS isimli istatistiki veri analizi programları ile analiz edilmiştir. Nitel veriler ise çevrimiçi ortamda görüntülü gerçekleştirilen görüşmelerden elde edilmiştir. Nitel araştırmaya; tutum ölçeğini dolduranlar arasından seçkisiz, gönüllülük esaslı örneklem yoluyla belirlenen 33 öğretmen adayı katılmıştır. Görüşmelerden elde edilen veriler betimsel analiz yöntemine göre çözümlenmiştir.

Araştırma bulgularına göre Türkçe öğretmen adaylarının bilimsel araştırmalara yönelik tutum ölçeği toplam puanının yüksek olduğu (%80,6) fakat yapılan bilimsel araştırmaları takip etme oranının düşük olduğu (%18,2) sonucuna ulaşılmıştır. Nitel araştırmaya katılan tüm öğretmen adayları bilimsel araştırmaların yararlı ve gerekli olduğunu belirtmelerine karşın çok az kişi (6 kişi) çalışmalarını düzenli bir biçimde takip ettiğini belirtmiştir. Araştırma sonucunda

öğretmen adaylarının sınıf düzeyleri ve Bilimsel Araştırma Yöntemleri dersi alma durumları, tutumları üzerinde anlamlı fark yaratmamıştır. Kadın öğretmen adaylarının tutumunun, erkek öğretmen adaylarına göre daha olumlu olduğu görülmüştür.

Anahtar Sözcükler: Bilimsel okuryazarlık, araştırma, tutum, görüş

ABSTRACT

The Attitudes and Opinions of Turkish Teacher Candidates Towards Reading Scientific Research

GÜLHAN, Ayşe Gül

Master's Thesis, Department of Turkish Language and Social Sciences Education

Field of Turkish Language Education

Supervisor: Prof. Dr. Derya YAYLI

June 2024, 88 pages

This study aimed to examine the attitudes and opinions of Turkish language teacher candidates towards scientific research at seven universities located in seven different regions of Turkey. A total of 351 Turkish language teacher candidates enrolled in the 2023-2024 academic year, participated in the study.

The research employed a mixed-method design, utilizing both quantitative and qualitative data collection methods. The quantitative data collection tool used was the "Attitude Scale towards Research of Teacher Candidates," developed by Çelik, Gazioğlu, and Pesen (2012), which underwent validity and reliability testing. Factor analysis applied to the data related to the scale revealed a significant KMO coefficient of 0,908 and Bartlett coefficient. The scale comprised five sub-factors named interest, importance, motivation, usefulness, and anxiety. All data collected from the study group, including personal information forms and the attitude scale towards research of teacher candidates, were analyzed using the statistical data analysis program IBM SPSS. Qualitative data were obtained from face-to-face interviews conducted online. Thirty-three teacher candidates participated in the qualitative research, selected randomly from those who completed the attitude scale through a purposive, voluntary-based sampling method. The data obtained from the interviews were analyzed using descriptive analysis methods.

According to the results of the study, Turkish language teacher candidates demonstrated a high overall attitude towards scientific research (80,6%); however, the rate of following scientific research was found to be low (18,2%). Although most teacher candidates participating in the qualitative research acknowledged the usefulness and necessity of

scientific research, only a few individuals (6 person) mentioned following such studies regularly. The study found no significant difference in attitudes based on the teacher candidates' class levels or whether they had taken courses in scientific research methods. Female teacher candidates were observed to exhibit more positive attitudes compared to male counterparts.

Keywords: Scientific literacy, research, attitude, opinion

İÇİNDEKİLER

JÜRİ ÜYELERİ ONAY SAYFASI	iii
ETİK BEYANNAMESİ	iv
TEŞEKKÜR.....	v
ÖZET	vi
ABSTRACT.....	viii
İÇİNDEKİLER	x
TABLOLAR LİSTESİ.....	xii
ŞEKİLLER LİSTESİ	xiii
BİRİNCİ BÖLÜM: GİRİŞ.....	1
1.1. Problem Durumu	1
1.2. Problem Tümcesi	3
1.3. Alt Problemler	3
1.4. Araştırmanın Amacı	3
1.5. Araştırmanın Önemi.....	4
1.6. Sayıtlılar	4
1.7 Sınırlılıklar	4
1.8 Tanımlar	5
İKİNCİ BÖLÜM: KURAMSAL ÇERÇEVE ve İLGİLİ ARAŞTIRMALAR.....	6
2.1. Bilimsel Okuryazarlık	6
2.2. Bilimsel Araştırmalar ve Önemi	13
2.3. İlgili Çalışmalar.....	17
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM: YÖNTEM.....	23
3.1. Araştırmanın Modeli	23
3.2. Çalışma Grubu	23
3.3. Veri Toplama Araçları	25
3.3.1. Kişisel Bilgi Formu	25
3.3.2. Öğretmen Adaylarının Araştırmaya Yönelik Tutum Ölçeği	25
3.3.3. Yarı Yapılandırılmış Görüşmeler	26
3.4. Veri Toplama Süreci	26
3.5. Verilerin Analizi.....	26
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM: BULGULAR	29
4.1. Nicel Bulgular	29

4.1.1. Türkçe Öğretmeni Adaylarının Araştırmaya Yönelik Tutum Düzeylerine İlişkin Bulgular	29
4.1.2. Türkçe Öğretmeni Adaylarının Araştırmaya Yönelik Tutum Düzeylerinin Demografik Özelliklerine Göre İncelenmesine Yönelik Bulgular	32
4.2. Nitel Bulgular	34
4.2.1. Lisansüstü Çalışma Yapma Düşüncesine Yönelik Bulgular	34
4.2.2. Türkçe Öğretmeni Adaylarının Bilimsel Araştırmalara Yönelik Bakış Açısı....	36
4.2.3. Türkçe Öğretmeni Adaylarının Bilimsel Araştırmaları Takip etme Görünümleri	39
4.2.4 Bilimsel Araştırmaları Takip Etmeyen Öğretmen Adaylarına Yönelik Bulgular	39
4.2.5. Bilimsel Araştırmaları Takip Eden Öğretmen Adaylarına Yönelik Bulgular	44
4.2.6. Türkçe Öğretmeni Adaylarının Bilimsel Araştırma Yöntemleri vb. Derslere Yönelik Bakış Açısı.....	46
BEŞİNCİ BÖLÜM: SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER	48
5.1. Sonuç ve Tartışma.....	48
5.2. Öneriler	53
KAYNAKÇA.....	57
EKLER.....	61
Ek 1. Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu.....	61
Ek 2. Araştırma Tutum Ölçeği	62
Ek 3. Etik Kurul Kararı	63
Ek 4. Üniversite İzinleri	65
Ek 5. Ölçeği Uygulama İzni.....	74
ÖZGEÇMİŞ	75

TABLolar LİSTESİ

Tablo 3.1. Ölçek uygulanan Türkçe Öğretmeni Adaylarının Cinsiyete Göre Dağılımları.....	24
Tablo 3.2. Görüşülen Türkçe Öğretmeni Adaylarının Cinsiyete Göre Dağılımları.....	24
Tablo 3.3. Türkçe Öğretmeni Adaylarının Sınıf Düzeyine Göre Dağılımları	24
Tablo 3.4. Türkçe Öğretmeni Adaylarının Bilimsel Eğitim Alma Durumlarına Göre Dağılımları	24
Tablo 3.5. Ölçek Dağılımı.....	26
Tablo 3.6. Ölçek İlişki Durumu	27
Tablo 4.1. Türkçe Öğretmeni Adaylarının Araştırmaya Yönelik Tutum Düzeylerinin Betimsel Analizi	29
Tablo 4.2. Türkçe Öğretmeni Adaylarının Araştırmaya Yönelik Toplam Tutum ve Alt Boyut Düzeyleri Arasındaki İlişkiye Dair Korelasyon Testi Sonuçları	31
Tablo 4.3. Türkçe Öğretmeni Adaylarının Araştırmaya Yönelik Tutum Düzeylerinin Cinsiyetlerine Göre Karşılaştırılması.....	32
Tablo 4.4. Türkçe Öğretmeni Adaylarının Araştırmaya Yönelik Tutum Düzeylerinin Sınıf Değişkenine Göre Karşılaştırılması	33
Tablo 4.5. Türkçe Öğretmeni Adaylarının Araştırmaya Yönelik Tutum Düzeylerinin Bilimsel Eğitim Alma Durumuna Göre Karşılaştırılması.....	33
Tablo 4.6. Lisansüstü Çalışma Yapmayı Düşünenlerin Dağılımı.....	34
Tablo 4.7. Türkçe Öğretmeni Adaylarının Bilimsel Araştırmaları Takip Etme Durumları	39
Tablo 4.8. Çalışmalar Nasıl Olmalı?.....	42
Tablo 4.9. Türkçe Öğretmeni Adaylarının Bilimsel Araştırmaları Takip Etme Sıklığı	44
Tablo 4.10. Bilimsel Araştırma Yöntemleri vb. Derslere Yönelik Bakış Açısı.....	46

ŞEKİLLER LİSTESİ

<i>Şekil 4.1.</i> Yarı Yapılandırılmış Görüşme Sözcük Bulutu	34
--	----

BİRİNCİ BÖLÜM: GİRİŞ

Bu bölüm problem durumunu, problem tümcesini, alt problemleri, araştırmanın önemini, araştırmanın sınırlılıklarını, varsayımları ve tanımları içermektedir.

1.1. Problem Durumu

Öğretmen yeni nesilleri gerekli bilgi ve donanımla kuşatan, eğitim öğretimin etkili bir biçimde ilerlemesini sağlayan temel taşlardan biridir. Bu noktada öğretmenin donanımlı olması eğitim kalitesinin artması demektir. Ülkemizde verilen lisans eğitimi belirli bir süre sonra yetersiz kalacaktır (Kıldan ve Ahi, 2015). Günümüzde, bilim ve teknoloji hızla gelişirken öğretmenlerin bu gelişmeler karşısında birikim ve yetkinliklerini çağın gerisinde kalmayacak biçimde güncellemeleri gerekmektedir. Bu nedenle öğretmenlerin bilimsel araştırmaları takip etmeleri çağın gereksinimlerini yakalayabilmeleri bakımından çok değerlidir.

Günümüzde en değerli bilginin kanıta dayalı, öznellikten uzak, güvenilir, geçerli bilgi olması nedeniyle bilimsel bilgi olduğu ortadadır (Dombaycı ve Ercan, 2017). Bilimsel bilginin önemine karşın, güvenilir olmayan bilgi kaynaklarının sayısı artmış, doğru ya da bağlama uygun bilgi vermeyen kaynaklar da çoğalmıştır. Bu durum güvenilir ve geçerli bilgiyi bulmayı zorlaştırmaktadır. Bu nedenle bireylerin okuryazarlık becerilerini geliştirmesi her geçen gün daha da önem kazanmaktadır (Dombaycı ve Ercan, 2017).

Ülkemizde öğretmen adayı yetiştiren kurumların, öğretmen eğitimi programlarını okuryazarlık kavramlarını da içine alacak biçimde güncellenmesi, öğretmen adaylarının bu okuryazarlık becerilerine sahip olacak biçimde yetiştirilmesi ayrıca bu becerilerin düzenli olarak takip edilmesi ve değerlendirilmesi gerekmektedir (Adıgüzel, 2011). Yapılan güncellemeler ve değerlendirmeler adayların okuryazarlık becerilerinin gelişmesine katkı sağlayacak, bu becerilerle birlikte bilimsel okuryazarlık yetisi de geliştirecektir. Bilimsel okuryazarlık; bireylerin bilimsel kavramları anlama, bilimsel yöntemleri kullanma ve bilimsel bilgiye dayalı kararlar verme becerilerini içerir. Bu becerilere sahip olan öğretmen adaylarının bilimsel araştırmaları daha kolay takip edebileceği, bu araştırmalardan elde edilen bilgileri değerlendirebileceği ve bu bilgileri kendi öğretim uygulamalarına aktarabileceği öngörülebilir. Özetle bilimsel okuryazarlık becerileri gelişmiş olan öğretmen adaylarının bilimsel araştırmaları takip etme konusunda da daha yetkin olacakları düşünülebilir. Bu durum onların mesleki gelişimlerine ve öğretme becerilerine olumlu katkıda bulunabilir.

Eğitim konusunda en g¼ncel bilgileri ¼đretmenlere ulaştıran temel kaynaklar eğitim araştırmalarıdır (şahin ve Arcag¼k, 2013). Eğitim araştırmalarını takip eden ¼đretmenler, ¼đrencinin gereksinimlerine daha iyi yanıt verebilecek ve daha etkin ¼đrenme ortamları sunabilecektir. G¼ncelliđi ve çağın gereksinimlerini yakalayan, zihni hep diri tutmayı sağlayan bu araştırmalar, ¼đretmenler için kaynak g¼revi g¼r¼p gerektiğinde yol g¼sterici olacaktır.

Her toplum kendi k¼lt¼rel değerleri, ¼ncelikleri ve gereksinimleri doğrultusunda eğitim sistemini tasarlar. G¼n¼m¼zdeki ¼đretmen yetiştirme sorunları, ileride toplumun karşılaşacağı b¼y¼k sorunlar olarak karşımıza çıkabilir (Abazaoğlu, Yıldıırım ve Yıldıızhan, 2016). Araştırma k¼lt¼r¼n¼ ¼z¼msemiř bir ¼đretmenin yetiştirdiği ¼đrenciler de ¼đretmenlerini ¼rnek alarak onun gibi bilimsel tutum ve becerilere sahip olabilir. Araştırma k¼lt¼r¼n¼ topluma yayma ve ¼đrenciye bilimsel bakış açısı kazandırma durumunda ¼đretmenin payı yadsınamaz (Korkmaz, şahin ve Yeşil, 2011).

Kişilerin tutumu, bir nesneye yaklaşma ya da o nesneden uzaklaşma eyleminin ortaya çıkışında etkin bir rol ¼stlenmektedir. ¼đretmenlerin yapılan bilimsel araştırmaların değerli ve uygulanabilir olduğuna inanmaları, araştırma bulgularından yararlanmalarını sağlar. Bu nedenle ¼đretmenlerin bilimsel araştırmalara y¼nelik tutum ve d¼ř¼ncelerini incelemek ¼nemlidir (G¼l¼, 2019). Bu noktada ¼ncelikli olarak ¼đretmen adaylarının eğitim araştırmalarıyla ilgili bilgi d¼zeyleri, tutumları ve g¼r¼řleri belirlenmelidir. ¼đretmen adaylarının tutum ve g¼r¼řlerini belirlemeye y¼nelik çalışmaların yapılması, var olan durumun belirlenmesi ve gerekli ¼nlemlerin alınması bakımından ¼nemlidir. (Konokman, Tanrıseven ve Karasolak, 2013).

T¼rke ¼đretmeni adaylarının bilimsel araştırmaları okumaya y¼nelik tutum ve g¼r¼řlerinin nasıl olduğuna ilişkin alanyazın taraması sonucunda; T¼rke ¼đretmenlerine y¼nelik ¼đretmen adaylarının tutumlarını ¼len bazı alışmalar (Uçgun ve ¼nal, 2015; Biçer, Bozkırlı ve Er, 2013) g¼r¼lmektedir. Taşdemir ve Taşdemir (2011) T¼rke ¼đretmen adaylarının bilimsel araştırmaları inceleme yeterlik d¼zeyini belirlemek amacıyla bir araştırma gerçekleştirmiştir. Ancak T¼rke ¼đretmeni adaylarının ¼ncelikle tutumlarını ¼len sonrasında adaylarla daha derinlemesine bilgi elde etmek adına g¼r¼řme yapan T¼rkiye geneli bir çalışma bulunmamaktadır. T¼rke ¼đretmeni adaylarının araştırmaları ne sıklıkta okudukları, bu araştırmaları nasıl buldukları, sınıf d¼zeyinin bilimsel araştırmalara y¼nelik tutumlarında farklılık yaratmadaki rol¼, Bilimsel Araştırma Y¼ntemleri dersine y¼nelik bakış açılarının ne olduğu konusunda ayrıntılı bir incelemenin yapılmadığı g¼r¼lm¼řt¼r. Bu durum, ¼đretmen adaylarının mesleki yeterliklerini artırmak için gerekli olan eksiklikleri belirlemek

ve eğitim programlarının bu eksiklikleri giderecek biçimde düzenlenmesi gereksinimini doğurmaktadır. Türkçe öğretmeni adaylarının bilimsel araştırmalara yönelik görüş ve tutumlarının belirlenmesi gerekliliği ve bilimsel araştırmaları takip etme durumlarını, nedenleriyle birlikte inceleyen bir çalışmanın olmaması bu çalışmanın problem durumunu belirlemiştir.

1.2. Problem Tümcəsi

Çalışmanın problem tümcəsi “Türkçe öğretmeni adaylarının bilimsel araştırmaları okumaya yönelik tutum ve görüşleri nasıldır?” olarak belirlenmiştir. Bu ana problem etrafında aşağıdaki alt problemlere yanıtlar aranmıştır.

1.3. Alt Problemler

1. Türkçe öğretmeni adaylarının bilimsel araştırmalara yönelik tutumları nasıldır?
2. Türkçe öğretmeni adaylarının Bilimsel Araştırma ve Yöntemleri dersini alıp almama durumlarına göre bilimsel araştırmalara yönelik tutumları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
3. Öğrencilerin sınıf düzeylerine göre bilimsel araştırmaya yönelik tutumları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
4. Türkçe öğretmeni adaylarının bilimsel araştırmalara yönelik görüşleri nelerdir?
5. Türkçe öğretmeni adaylarının Türkçe eğitime yönelik kaynakları takip etme düzeyleri nedir?

1.4. Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı, Türkçe öğretmeni adaylarının bilimsel araştırmaları okumaya yönelik tutum ve görüşlerinin nasıl olduğunu belirlemektir. Bu amaç çerçevesinde alt problemlerde yer alan sorulara yanıt aranacaktır. Türkçe öğretmeni adaylarının, bilimsel araştırmalara yönelik tutumlarını belirlemek, Bilimsel Araştırma Yöntemleri dersini alıp/almama durumunun bilimsel araştırmalara yönelik tutumlarında anlamlı bir fark yaratma durumunu ortaya koymak, sınıf düzeylerinin bilimsel araştırmaya yönelik tutumlarında anlamlı bir farklılık oluşturma durumunu belirlemek, bilimsel araştırmalara yönelik görüşlerini ortaya koymak ve Türkçe öğretmeni adaylarının Türkçe eğitime yönelik kaynakları takip etme düzeylerini belirlemek bu çalışmanın amaçları arasındadır.

1.5. Araştırmanın Önemi

Bu çalışma sonucunda Türkçe öğretmeni adaylarının bilimsel araştırmaları okumaya yönelik tutum ve görüşlerinin nasıl olduğu belirlenecektir. Alanyazın taramasında Türkçe öğretmeni adaylarının bilimsel araştırmaları okumaya yönelik tutum ve görüşlerini karma yöntemle inceleyen bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu nedenle çalışma alanyazındaki boşluğu gidermesi ve bu konuda Türkçe öğretmeni adaylarının görüşlerini belirlemek adına önem arz etmektedir. Türkçe öğretmeni adaylarının bilimsel araştırmaları takip etme durumunu görüşme yöntemiyle inceleyen bir çalışmaya rastlanmamıştır. Türkçe Öğretmeni adaylarının tutumlarını belirlemeye yönelik alanda az denebilecek sayıda çalışma (Biçer, Bozkırlı ve Er, 2013; Uçgun ve Ünal, 2015) bulunmaktadır. Ayrıca Türkçe öğretmeni adaylarına yönelik tutum ölçeği çalışmalarında Türkiye geneli bir çalışma ile karşılaşılmamış farklı üniversitelerden aynı anda veri toplanmamıştır. Bu nedenle çalışma gelecekte yapılacak çalışmalara kaynak oluşturacaktır. Çalışma Türkçe öğretmeni adaylarının araştırmaya yönelik tutumları ile bu kaynakları okuma durumlarını belirlemek açısından önemlidir. Daha önce Türkçe öğretmeni adaylarının bilimsel araştırma tutumları ile bilimsel kaynakları takip etme durumlarını karşılaştıran bir çalışmaya rastlanmamıştır. Çalışmanın bu anlamda da alana katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

1.6. Sayıtlar

1- Araştırmaya katılacak Türkçe öğretmeni adaylarının soruları içten ve dürüst bir biçimde yanıtladıkları varsayılmaktadır.

1.7 Sınırlılıklar

Araştırma;

1- 2023-2024 eğitim-öğretim yılında Pamukkale Üniversitesi, Gaziantep Üniversitesi, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Akdeniz Üniversitesi, Gazi Üniversitesi, Uludağ Üniversitesi, Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi'nde öğrenim gören Türkçe öğretmeni adaylarından toplanacak veriyle,

2- Araştırmanın katılımcılarının ölçeğe verdikleri yanıtlarla,

3- Araştırmanın katılımcılarının yarı yapılandırılmış görüşmelerde verdikleri yanıtlarla sınırlıdır.

1.8 Tanımlar

Bilimsel okuryazarlık : “Bilimsel bilgiyi tanıma, tanımlama, anlama ve yorumlamanın yanı sıra sosyal yaşam içerisindeki pek çok olayı sorgulama ve bu olaylara bilimsel bir bakış açısıyla bakabilme” olarak tanımlanmaktadır (Benzer, 2020, s.11).

Tutum : Bireyin bir nesne veya olaya karşı benimsediği olumlu veya olumsuz değerlendirme olarak tanımlanmıştır (Allport, 1954).

İKİNCİ BÖLÜM: KURAMSAL ÇERÇEVE ve İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1. Bilimsel Okuryazarlık

Okuryazarlık genel olarak bir dildeki sembolleri okuma, yazma ve kavrama yetilerini kapsamaktadır. Geçmiş yıllarda adını okuyup, yazıp, imzasını atabilen okuryazar olarak kabul edilirken bu kavramın kapsamı zamanla değişmiş, okuryazarlık kavramının karmaşık, göreceli ve aşamalı olduğu görülmüştür. Okuryazarlık becerilerinin, kişinin günlük yaşamında, sosyal, ekonomik ve yurttaşlık sorumluluklarını yerine getirme sürecine destek olduğu gözlemlenmiştir (Güneş, 2019).

Bilim ve teknolojiye yaşanan gelişmeler toplumun ve bireyin gereksinimlerini de değiştirmiştir. Öğrenme ve öğretme yaklaşımları da her geçen gün farklılaşmaktadır. Geçmişte okuma yazma bilmek önemli bir kazanım olarak kabul edilip nüfusun azınlığı bu beceriye sahipken, günümüzde okuma yazma bilme oranı oldukça yükselmiştir. Okuma yazma bilmenin de ötesinde artık bilgiyi üreten, sorunlara çözüm getiren, eleştirel düşünen, girişimci, öğrenmeyi öğrenen, kararlı, topluma katkı sağlayan vb. özelliklere sahip bireyler yetiştirmek hedeflenmektedir (MEB, 2018).

Ülkemizde okuryazarlık becerisinin ne durumda olduğuna bakmak için PISA 2022 verilerinden yararlanılabilir. PISA uygulaması 15 yaşındaki öğrencilerin sahip olmaları gereken temel bilgi becerilere ne oranda sahip olduklarını belirlemeye çalışır. Milli Eğitim Bakanlığının yayımlanmış olduğu PISA 2022 Türkiye raporunda (2023) belirtildiği üzere yenilikçi bir okuryazarlık kavramı gelişmiştir. Rapor sonucunda Türkiye'nin okuma becerileri eğitimine daha fazla önem vermesi gerektiği, öğrencilerin okuryazarlık becerilerinin istenen düzeyde olmadığı belirtilmiştir.

Okuma, kişilerin dil anlatım becerilerini ve zihinsel olarak anlamlandırma yeteneklerini geliştiren bir süreçtir. Bu süreç anasınıfından başlayıp etkin bir okuyucu oluncaya kadar devam eder. Günümüzde bireylerin etkin bir okuyucu olabilmesi için eğitim ortamları bu yönde planlanmaktadır (Çarkıt, 2019). MEB de bu sürecin önemini farkında olup 2012 yılından bu yana okuma becerisini geliştirmeye yönelik "Okuma Becerileri" adı altında seçmeli ders eklemiştir. Bu ders 2018 yılında güncellenmiş olup Okuma Becerileri dersi için öğretim programında altı temel beceri belirlenmiştir. Bu temel beceriler görsel okuma, akıcı okuma, söz varlığını zenginleştirme, anlam kurma, eleştirel okuma, okuma

kültürü edinme başlıkları altında toplanmıştır. Öğrencilere bu ders aracılığıyla bu becerilerin kazandırılması hedeflenmektedir (MEB, 2018).

Gelişen dünya ile birlikte içinde bulunduğumuz teknolojinin olanakları da değişmiştir. Okuryazarlığın tanımının sürekli gelişeceği, okuryazarlığın önüne eklenen nesneye göre okuryazarlık türü oluşacağı, (kültür okuryazarlığı, bilgisayar okuryazarlığı, bilgi okuryazarlığı vb.) şartlar değiştikçe yeni okuryazarlık alanları eklenebileceği olası gözükmektedir (Kurudayıoğlu ve Tüzel, 2010).

Bilimsel okuryazarlık “Bilimsel bilgiyi tanıma, tanımlama, anlama ve yorumlamanın yanı sıra sosyal yaşam içerisindeki pek çok olayı sorgulama ve bu olaylara bilimsel bir bakış açısıyla bakabilme” (Benzer, 2020, s.11) olarak tanımlanmaktadır. Bilimsel okuryazarlığın gelişebilmesi için bireylerin eleştirel düşünme becerisine sahip olması gerekmektedir (Benzer, 2020). Ayrıca bilimsel okuryazarlık becerisini kazandırma sorumluluğu daha çok üniversitelere bırakılmaktadır. Bilimsel okuryazar kişilerin yetiştirilmesinde, kişinin hem kendisini geliştirmesi hem de ülkesinin geleceğine katkı sağlamasında eğitimin payı çok fazladır (Benzer, 2020). Bilimsel okuryazarlık becerisini kazanmış bireyler yaşam boyu kendi kişisel gelişimine katkı sağlayabilir. Bilimsel okuryazarlık becerisi öğrencilere eleştirel düşünme ve karar verme yetisi kazandırır. Bu beceriler bireylere hem iş yaşamında hem de özel yaşamında katkı sağlar (Şahin, 2013). Bu sayede öğrenciler karmaşık sorunları çözme ve farklı bakış açılarıyla bilgiyi değerlendirmeyi öğrenebilirler. Ayrıca bilimsel yöntemlerle çalışma alışkanlığı, sorunlara sistemli bir biçimde yaklaşma alışkanlığını geliştirebilir.

Yüksek Öğretim Kurulu (YÖK) 2006-2007 eğitim öğretim yılı döneminde uygulanmak üzere eğitim programlarında güncellemeye gitmiştir. Bu güncellenmenin amacı da yetiştirilen öğretmen adaylarının aydın bir bireyde olması gereken çeşitli özelliklerle, yeterli bilgi, kültür ve donanıma sahip olarak fakülteden mezun olmalarını sağlamaktır. Bilimsel okuryazarlık becerileri gelişmiş, bilimsel araştırma yapabilen, yapılan bilimsel araştırmalardan yararlanabilen, birden çok alanda donanıma sahip olan bir öğretmen adayı günümüz eğitim koşullarına daha kolay uyum sağlayacak ve başarılı olacaktır (YÖK 2006). Bu nedenle YÖK 2006 tarihinde fakültelerde okutulmak üzere Bilim Tarihi, Bilimsel Araştırma Yöntemleri gibi dersler eklemiştir.

Bilimsel Araştırma Yöntemleri dersi öğrencilere araştırma becerilerini kazandırmak ve geliştirmek için önemli bir olanak sunar. Bu beceriler; öğrencilerin bağımsız olarak bilimsel sorunları ele alma, veri toplama, çözümlene yeteneklerini artırır. Bu derste eleştirel

düşünme becerileri kazandırılarak öğrenciler bilimsel bilgileri sorgulama ve değerlendirme yeteneği edinir. Bu yetenek öğrencilerin bilimdeki doğru ve güvenilir bilgiye ulaşmalarına katkı sağlar, öğrencilere bilimsel metinler yazma ve bilimsel bilgiyi sunma becerilerini geliştirme olanağı sunar. Öğrencilerin bilimsel araştırma yeteneklerini artırarak onlara bilimsel toplulukla etkileşimde bulunma şansı tanır. Araştırma alanları her geçen gün çeşitlenmekte bunun sonucunda da araştırmaya olan gereksinim de artmaktadır. Bu araştırmaların bilimsel araştırma yöntemlerine uygun bir biçimde gerçekleştirilmesi, çalışmanın geçerlik ve güvenilirliği açısından önemlidir (Karamustafaoğlu ve Meşeci, 2021).

Üniversitelerin başlıca görevleri; eğitim, öğretim ve araştırma faaliyetlerinde bulunmaktır (Saracaloğlu, Varol ve Ercan, 2005). Üniversiteler bu anlamda araştırma eylemlerinin gerçekleştirebileceği önemli kuruluşlardır. Eğitim kurumlarının öncelikli hedefi, bilimsel araştırmalara katkı sağlayacak bireyler yetiştirmektir (Ercoskun, 2019). Üniversitelerin bu sorumluluğun bilincinde davranarak bilimsel çalışmalar yapabilen öğretmen adayları yetiştirmesi gerekmektedir. Çünkü yeni bilgilerin ortaya çıkması için bilimsel araştırmaları yürütebilen kişilere gereksinim vardır. Bilimsel araştırmaların başlayabilmesi için öncelikle bilimsel tutum ve anlayışların edinilmesi gerekir (Saracaloğlu, Varol ve Ercan, 2005).

Benzer (2020) araştırmasında Fen Bilgisi öğretmen adaylarının bilimsel okuryazarlık düzeylerinin sınıf düzeyine göre anlamlı farklılaştığını görmüştür. Araştırmasında son sınıf öğrencilerinin 1. ve 2. sınıf öğrencilerine göre bilimsel okuryazarlık düzeylerinin daha yüksek olduğunu belirlemiştir. Bu duruma neden olarak da öğrencilerin 3. sınıfta aldıkları “Bilimsel Araştırma Yöntemleri”, “Bilimin Doğası ve Bilim Tarihi” gibi derslerin etkisinin olabileceğini belirtmiştir. Öğrencilerin Bilimsel Araştırma Yöntemleri gibi derslerle lise hatta daha önceki dönemlerde karşılaşması bu derse yönelik olumlu bir tutum geliştirmesini sağlayabilir. Bu durum öğrencilerin bilimsel okuryazarlık düzeylerinin gelişmesine daha çok katkıda bulunabilir (Karamustafaoğlu ve Meşeci, 2021).

Bilgi edinme yolu ve kabul edilen bilgi türü zaman içerisinde değişmiş, bunun sonucunda insanların da farklı özelliklere ve becerilere sahip olmaları gerektiği görülmüştür. İçinde bulunduğumuz çağda bilimsel araştırma, istenen bilgiye erişmek için asıl yol olarak görüldüğüne göre bilimsel araştırmaya yönelik olumlu bir tutum geliştirmek bireylerden istenen ve beklenen bir özelliktir (Dombaycı ve Ercan, 2017). Öğrencilerin derse veya ders içerisindeki yaşantılara karşı olumsuz bir tutum göstermesi, öğrencilerin o derste başarıya

ulaşmalarını güçleştirir. Bu nedenle öğrencilerin derse yönelik olumlu tutum geliştirmesi oldukça önemlidir (Akgün, 2012).

Akgün (2012) öğrencilerin Bilimsel Araştırma Yöntemleri dersine yönelik algı ve tutumlarını araştırmış ve çalışması sonucunda dersin öğrencilere bilimsel araştırmaya yönelik belli bir bakış açısı kazandırdığı, öğrencilerin gözünde bilimsel araştırma kavramının tanımını ve bilimsel araştırmacının ne olduğunu anlamlandırdığını fakat bu dersin çok yoğun bir müfredata sahip olduğu bu nedenle konuların dağıtılarak öğrencilere iki dönem boyunca verilmesi gerektiği önerisinde bulunmuş ve bu dersin öğrencilerin lisansüstü eğitim alma tutumlarını olumsuz yönde etkilediği düşüncesine ulaşmıştır.

Sosyal psikolog Allport'a göre (1954) tutum, bireyin bir nesne veya olaya karşı benimsediği olumlu ya da olumsuz değerlendirmelerdir. Allport, bireyin davranışlarını ve tepkilerini biçimlendiren önemli bir unsur olarak tutumları öne çıkarmaktadır. Tutum ve başarı arasındaki ilişkiyi ele alan pek çok çalışma bulunmaktadır. Harun, Kartowagiran ve Manaf (2021) öğrencilerin tutumlarının Matematik öğrenme başarılarına anlamlı derecede etki ettiğini bulmuşlardır. Bu konudaki en önemli çalışmalardan birisi de Carol S. Dweck'in (2006) "Sabit Zihniyet" ve "Büyüme Zihniyeti" kavramlarına odaklanarak bireylerin tutumlarının başarıyı nasıl etkilediğini anlattığı kitabıdır. Dweck (2006) kitabında sabit zihniyete sahip bireylerin yeteneklerini ve zekalarını sabit bir şey olarak gördüklerini, bu nedenle öğrenme ve gelişme konusunda belirli bir sınıra sahip olduklarını belirtir. Bu kişilerin zorluklar karşısında çekimser bir tutum sergileyeceklerini belirtmektedir. Bunun aksine büyüme zihniyetine sahip olan kişiler yeteneklerini geliştirebileceklerini düşünür, hataları öğrenme olanağı olarak görür; çaba harcayarak, öğrenerek ve gelişerek başarı elde edebileceklerine inanırlar.

Dweck (2006) bu iki farklı tutumun öğrenme süreçlerini nasıl etkilediğini incelemiştir. Ayrıca kitabında sabit zihniyetten büyüme zihniyetine nasıl geçilebileceğini ve bu değişimin kişisel gelişim üzerinde yaratabileceği olumlu etkilerden bahsetmiştir. Bu durumda bakış açımızın, tutumlarımızın değişebileceği sonucuna ulaşabiliriz. Dweck (2006) başarının ve yeteneğin öğrenmeye ve gelişime açık bir bakış açısıyla artabileceğini belirtmiştir. Buradan bir derse bir etkinliğe karşı olumlu bir tutum içinde olanların bu alanda başarıya ulaşma olasılıklarının yüksek olacağı sonucuna ulaşılabilir.

Karamustafaoğlu ve Meşeci (2021) araştırmasında farklı bölümlerde eğitim gören eğitim fakóltesi öğrencilerinin Bilimsel Araştırma Yöntemleri dersine yönelik tutumlarını

incelemiş ve bölümleri bu çerçevede karşılaştırmıştır. Araştırma sonucunda Bilimsel Araştırma Yöntemleri dersine yönelik en yüksek ortalama tutum puanını Fen Bilgisi öğretmenliği öğrencilerinin aldığı sonrasında ise sırasıyla sınıf öğretmenliği, Türkçe öğretmenliği, okul öncesi öğretmenliği öğrencilerinin tutum puanlarının geldiği bu derse yönelik en düşük tutum puanının ise Sosyal Bilgiler öğretmenliği öğrencilerine ait olduğu görülmüştür. Karamustafaoğlu ve Meşeci bu çalışmada en yüksek ortalama tutum puanına sahip olan Fen Bilgisi öğretmenliği alanının doğası gereği, bilimsel süreç becerilerini kazandırmış olmasından kaynaklanabileceğini dile getirmişlerdir. Bu durumda bilimsel süreçler konusunda daha donanımlı bilgiye sahip olan kişilerin tutumlarının da daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılabilir.

Öğretmen adayları Bilimsel Araştırma Yöntemleri dersi sayesinde kendilerini ve çevrelerini daha iyi bir noktaya getirebileceklerini, var olan olumsuz durumu değiştirebileceklerini, bir soruna çözüm bulabileceklerini, yeni bir şey üretebileceklerini keşfederler. Gelişmiş ülkeler, bilimsel çalışmalara önem verme konusunda bu nedenlerin etkisiyle öncü konumdadırlar (Karamustafaoğlu ve Meşeci, 2021). Ülkelerin gelişmişlik düzeyleri, gerçekleştirdiği bilimsel araştırmalarla doğru orantılıdır. Uyguladıkları bilim politikaları ve bilimsel veri kullanımları yine ülke gelişmişliği hakkında bize fikir verebilir (Kurt, İzmirli, Fırat, İzmirli, 2011).

Ülkemizde, geleceğin bilim insanlarını eğitecek öğretmenlerin Bilimsel Araştırma Yöntemleri dersine karşı tutumlarının belirlenmesi bu konuda alınacak önlemler açısından değerlidir. Öğretmenlerin araştırmacı, sorgulayıcı ve problem çözme becerilerine sahip öğrenciler yetiştirmeye önem vermeleri ülke için büyük bir öneme sahiptir. Bilimsel çalışmalar ve bu süreçte edinilen becerilerle öğretmen adaylarının, öğretmen olduklarında etkin bir biçimde araştırma yaptırma yaklaşımında olmaları gerekmektedir (Karamustafaoğlu ve Meşeci, 2021).

Dombaycı ve Ercan (2017) araştırmaları sonucunda, öğretmen adaylarının araştırmacılara yardımcı olmaya isteksizlik konusunda kararsız kaldıkları ama araştırmalara ve araştırmacılara karşı olumlu bir tutum sergilediklerini gözlemlemiştir. Bu durum tutumun olumlu olmasına karşın eyleme dökme davranışının tam olarak gerçekleşmediğinin göstergesidir. Bu çalışmada bu nedenle öncelikle tutumlar incelenecek sonrasında Türkçe öğretmeni adaylarının bilimsel çalışmaları takip etme durumları öğretmen adaylarıyla yapılacak görüşmeler sonucunda incelenecektir.

Öğretmen adaylarının lisansüstü eğitime devam etmeleri araştırmaya ve gelişime açık olduklarının bir göstergesi olabilir. Lisansüstü eğitim alan öğretmenlerle ilgili Abazoğlu, Yıldırım ve Yıldızhan'ın (2014) yaptığı araştırma sonucu şu şekildedir: Eğitim alanında yüksek lisans ve doktora yapan öğretmenlerin oranı %27,1 iken kendi alanının dışında lisansüstü eğitim alan öğretmenlerin oranının %72,9 olduğu görülmüştür. Yine bu araştırma sonucunda öğretmenlerin bilgi ve iletişim teknolojisi alanında kendi bilgi ve kültür donanımlarını artırmak için çaba sarf etmedikleri, öğretmenlerin yüksek lisans ve doktora yapma oranlarının yaklaşık %6 olarak belirlendiği, işten aldığı doyumun az olduğu ve bu nedenle yaklaşık %30'unun olanak bulduklarında öğretmenlik dışında bir mesleğe geçmeyi düşündükleri sonucuna varılmıştır. Bu sonuçlar değerlendirildiğinde durum olumlu görünmemektedir. Öğretmenlerin mesleğine bakış açısı, mesleğe yönelik tutumu gibi unsurlar oturup sorgulanması ve çözüm bulunması gereken konulardandır. Bu nedenle Türkçe öğretmeni adaylarının da yüksek lisans yapma düşüncelerinin ne olduğu bu çalışmada incelenecek olup konuya ilişkin bir durum belirleme çalışması yapılacaktır.

UNESCO (1993) bilim ve teknolojinin egemen olduğu dünyada, bireylerin içinde buldukları toplumun dışında kalmamaları için bilimsel okuryazarlığın kabul görmüş bir zorunluluk olduğunu vurgulamıştır. Bilimsel okuryazarlık bir toplumun gelişim düzeyinin bir göstergesi olarak kabul edilebilir. Bilimsel okuryazar toplum, daha eğitilmiş, daha nitelikli ve daha üretken bireylere gereksinim duymaktadır. Çakıcı, bilimsel okuryazarlık konusunun ders kitaplarındaki dağılımını incelemiş, araştırmanın sonucunda da ders kitaplarının bu anlamda yetersiz olduğunu belirtmiştir. Eğitimde yapılan yeniliklerde bu nedenle her öğrencinin bilimsel okuryazarlık düzeyinin artırılması ön plana çıkmalıdır (Çakıcı, 2012).

Şahin (2013) araştırmasında Sosyal Bilgiler öğretmeni adaylarının bilimsel okuryazarlık becerilerini geliştirmek için “Bilim, Teknoloji, Sosyal Değişme” dersini tasarlamış ve bu dersin uygulanabilirliğini değerlendirmiştir. Şahin (2013) bilimsel okuryazarlıkla ilgili çalışmaların genellikle Fen Bilgisi eğitimi alanında yoğunlaştığını ortaya koymuş ve bunun doğru bir durum olmadığını belirtmiştir. Çünkü Şahin (2013) sadece belli bir kitlenin bilimsel bilgiye sahip olmasını, sadece bir kesimin bilimi kullanmasını ayrıca bilimsel yaklaşımları gerektiren sosyal konularda sadece belli bir kesimin karar alma yetkisinin olmasını, toplumun geride kalan kesimini toplumdaki soyutlamak olarak görmüştür. Kişilerin toplumu etkileyen bilimsel ve teknolojik konularda bilgi edinebilmesi, bilimsel bilgiye erişebilmesi, bu bilgiyi kavrayarak değerlendirebilmesi ve karar verme süreçlerine etkin bir biçimde katılması gerektiğini belirtmiştir.

Türk Eğitim Derneği (2009) yayımladığı kaynakta öğretmenlerin yalnızca %12'sinin eğitim bilimleri veya alanlarıyla ilgili süreli yayımları takip ettiklerini belirtmiştir. Bu nedenle öğretmen adaylarını eğiten kurumlardan, araştırmacı bir kişiliğe sahip, eğitim alanındaki çalışmalarla ilgilenen, eğitimdeki yenilikleri takip eden, sorunlara çözüm arayan ve olumlu bir tutumla eğitim çalışmalarına katkı sağlayabilen bireyler yetiştirilmesi beklenmektedir (Konokman, Tanrıseven, Karasolak, 2013). Öğrencilerin bilimsel kaynakları takip etmeleri bir gerekliliktir. Bu kaynaklar öğrencilerin dikkatini çekecek biçimde sadece ilginç olmakla kalmayıp aynı zamanda her yaş kesimine uygun ve rahatça genişletilebilir özellikte olması gerekmektedir. Bunun sonucunda öğrenciler bu kaynakları okumak için güdülenecektir (Şahin, 2013).

Bilimsel okuryazarlık kısmen yeni bir konu olmasına karşın alanyazında konuyla ilgili çeşitli araştırmaların yapıldığı görülmektedir (DeBoer, 2000; Bartan, 2020; Benzer, 2020; Biçer vd. 2013; Chin, 2005; Ercoşkun, 2019). Hatta Arduç ve Kahraman (2021) Türkiye'de bilimsel okuryazarlık alanında yapılan çalışmaları incelediği bir araştırma yayımlamıştır. Bu araştırma sonucunda bilimsel okuryazarlık alanında en fazla çalışmanın 2019 yılında yapıldığı, çalışmaların %61,11'inin yüksek lisans tezi olduğu ve genellikle ortaokul ve lise öğrencileriyle çalışmalar yapıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Saracaloğlu, Varol ve Ercan (2005) çalışmasında, araştırma yeterliğine etki eden durumları şu biçimde belirlemiştir: Araştırmaya yönelik olumlu tutumlara sahip olmanın, bilimsel araştırma ders başarı durumunun iyi olmasının ve öğrencinin araştırma deneyiminin olmasının araştırma yeterliğine karşı olumlu etkisi olduğunu söylemişlerdir. Bu durumda öğrencilerin daha fazla araştırma ortamı içerisinde bulunmasının, öğrencinin bu konuda yeterliğini artıracığı söylenebilir.

Öğrencilerin bilimsel bir bakış açısı geliştirebilmeleri için gerekli bilgi, yetenek, tutum ve değerlere sahip olmaları gerekir. Bu kazanımlar öğrencilerin bilimsel bilgi edinme ve araştırma yapma becerisinin gelişmesini sağlar. Bu nedenle öğrencilerin bilimsel araştırma yeteneklerini güçlendirmeye yönelik bilgi beceri ve tutumlarına olumlu etki eden uygulamaların yapılması büyük öneme sahiptir (Kurnaz, Erdoğan, Atbaşı, 2021). Bilimin öğretimi konusunda dersler, öğrencilere günlük yaşamda karşılaşılabilecek sorunlara karşı nasıl hareket edebileceklerini gösteren bir rehber görevindedir (Şahin, 2013). Bu nedenle derslerin öğretim yöntem ve teknikleri, içeriği son derece önemlidir. Bilimsel okuryazarlık becerilerinin tüm öğrencilere en azından belirli bir düzeyde kazandırılması gerekir.

2.2. Bilimsel Araştırmalar ve Önemi

Bilim ve eğitim birbirini tamamlayan temel kavramlardandır (Taşdemir ve Taşdemir, 2011). Eğitim sisteminin gelişebilmesi, nitelikli hale gelebilmesi için bilimsel kaynaklardan yararlanılması gerekmektedir. Ülkelerin ve toplumun ilerlemesinde, eğitimin etkili bir biçimde devam etmesinde, eğitim araştırmalarının önemli bir rol oynadığı dile getirilebilir (Gül ve Köse, 2017).

Eğitimli bireylerden yaşamdaki zorlukları algılayabilmesi, var olan sorunu tanımlayabilmesi, sorun hakkında çeşitli hipotezler geliştirebilmesi, konuyla ilgili çeşitli değişkenleri saptayarak bu değişkenler arasındaki ilişkiyi çözebilmesi kısacası bilimsel araştırma süreçlerine uygun davranarak var olan soruna çözüm bulabilmesi beklenir (Yaşar, 2014). Bunun için öğrencilere doğrudan bilgiyi servis etmek yerine, sezdirme yoluyla öğretim gerçekteştirilip öğrencinin kendisinin bilgiye ulaşması, araştırma becerilerini geliştirmesi sağlanabilir. Eğitim sisteminde temel amaç, bireyin bilgiyi keşfetmesini, doğru biçimde, doğru alanda kullanmasını ve bilimsel bir görüşe sahip olmasını sağlamaktır. Öğrencinin bu düzeye ulaşabilmesi için öncelikle araştırma yöntemlerini bilmesi bir ön koşuldur (Güçlü, 2019).

Bilgiye ulaşmanın en önemli araçlarından birinin okuma olduğu düşünöldüğünde öğretmenlerin yaşanan gelişmeleri, yenilikleri, bilimsel yayımları en çok okuma yardımıyla takip etmeleri doğaldır (İnal, 2007). Aksi durumda öğretmen mezun olduğu yılın bilgileriyle işine devam edecek, öğrencilerine de bu bakış açısıyla eğitim verecektir. Yeni yöntem ve yaklaşımlardan yeterince yararlanamayacaktır. Bu da eğitim öğretimin niteliğinin düşmesine neden olacaktır. MEB (2019) Türkçe öğretim programında insan gelişiminin belli bir dönemde sonlanmadığına, bu gelişimin yaşam boyu sürdüğüne vurgu yapmıştır. Öğretmenler sürekli bilgilerini güncellemeli, yeniliklere açık olmalı böylece öğrenme eylemi süreklilik kazanmalıdır. Akademik çalışmalar öğretmenlerin bu güncellemeleri gerçekteştirmesi bakımından önemli kaynaklardır (Şahin ve Arcagök, 2013).

“Bilimsel iletişimin temel taşlarını oluşturan bilimsel makaleler; araştırmaların sonuçlarının, birikimlerin ve deneyimlerin paylaşılmasında en önemli rolü üstlenmektedirler.” (Kanbolat, Altunbaş ve Çakmak, 2012). Öğretmenler sınıfta edindikleri deneyimlerle, bilimsel araştırmalardan elde ettikleri bilgileri harmanlayarak eğitimin kalitesini artıracaklardır. Bilim birikerek ilerleyen bir süreci kapsadığından yazılan nitelikli her bilimsel çalışma bu sürece katkıda bulunur. Eğitim kalitesinin bilimsel araştırmalarla

daha nitelikli bir konuma geleceği belirtilmekle birlikte, bilimsel araştırmalara dahil olan öğretmenlerin kendilerini meslekte daha yeterli hissettikleri belirtilmiştir (Küçüköğlu, Taşın ve Çelik, 2013).

Nitelikli bilgi ve birikimin en önemli aracı olan okumanın, nitelik açısından gelişmiş ve farkındalık sahibi olarak gerçekleştirilmesi gerekir (Çifci, 2009). Eğitim fakültesi öğrencilerinin bilimsel araştırmaları anlama, araştırma basamaklarına göre inceleme, eleştirme ve kendi araştırmalarını yapma becerileri mesleki gelişimlerinde önemli bir aşamadır (Taşdemir ve Taşdemir, 2011). Öğretmen adayları bu becerileri kazanarak öğrenme süreçlerini derinleştirir ve mesleki yaşamlarına daha hazır bir biçimde adım atabilirler. Hızla değişen çağa ayak uydurmanın yolu eğitimde yatar (Güçlü, 2019).

Çağdaş toplumlarda, “araştırmaya dayalı kültür” bu toplumların en belirgin özelliği olarak karşımıza çıkar. Bu kültür; zihinsel, duygusal ve eylemsel becerileri içermektedir (Taşdemir ve Taşdemir, 2011). Bu kültüre sahip olan bireyler yenilikçilik ve yaratıcılığı desteklerler. Bakış açıları gereği değişime açık olmaları nedeniyle, içinde buldukları duruma daha hızlı uyum sağlayabilirler. Ülkelerin gelişmiş toplumlar olma yolunda ilerlemeleri ve bilimdeki ilerleme için engelleri aşabilmeleri, “bilimsel araştırma kültürüne” verilen destekle doğru orantılıdır (Polat, 2014). Bilimsel araştırma; bir kültür olarak ele alındığında toplumda insanlar arasında paylaşılan değerler, yöntemler ve tutumlar bütünü olarak düşünülebilir. Bu kültür toplumda sorgulamaya dayalı bir düşünce tarzını benimseyerek çözüm odaklı bir yaklaşım geliştirebilir. Toplum olarak bilimsel araştırma kültürünü benimserseniz ilerlemenin kapısı açılmış olur. Bu kültürü aktarma konusunda eğitim çalışanlarına büyük iş düşmektedir. Hizmet öncesi süreçte öğretmenlerin araştırmacı olarak yetiştirilmesi, öğretmen adaylarının kuramsal bilgi ile uygulama arasındaki dengeyi daha iyi kavramalarını sağlayacak ve anında sorun çözme yetilerini güçlendirecektir. Bu konuda eğitim fakültelerinde çalışan öğretim görevlileri geleceğin öğretmenlerini, neyi neden yaptığını bilen ve ortaya çıkan güçlükleri hızlıca çözebilen bireyler olarak eğitmelidir (Yaylı, 2009).

Öğretmenler öğrencilere daha iyi bir öğrenme deneyimi sunabilmek için sürekli olarak mesleki gelişimlerini devam ettirmelidirler (Şahin ve Arcagök, 2013). Eğitim araştırmalarında öğretmenlerden beklenen davranışlar kadar öğretmenlerin de eğitim araştırmalarından neler beklediği önemlidir. Bu nedenle Şahin ve Arcagök (2013) araştırmasında öğretmenlerin eğitim araştırmaları ve eğitim araştırmacıları hakkındaki düşünceleri ve isteklerine yer vermiştir. Öğretmenlerin eğitim araştırmalarına yönelik

tutumları, beklentileri, eğitim araştırmalarında bulunması gereken özelliklere ilişkin düşünceleri; uygulama ve araştırma arasındaki boşluğu kapatmada önemlidir. Çünkü bu araştırmaları sınıf ortamıyla buluşturacak kişiler öğretmenlerdir (Şahin ve Arcagök, 2013). Eğitim araştırmalarının başarıya ulaşması için, öğretmenlerin bu araştırmalara karşı tutumlarının olumlu olması gerekir. Ayrıca eğitim uygulayıcılarının eğitim araştırmalarından yararlanma noktasında, onların bu çalışmalara karşı tutumları belirleyici etkindir (Uçgun ve Ünal, 2015).

Eğitimci, araştırmalar esnasında kendi deneyimlerine eklemeler yaparak başta kendi olmak üzere öğrenci kitle üzerinde yeniliklere ışık tutabilir. Eğitim araştırmaları, eğitim kurumlarının içinde bulunduğu döneme uyum sağlayabilmeleri yani kurumların kendilerini sürekli güncellemeleri için gereklidir. Araştırmalar sırasında elde edilen her yeni bilgi, her yeni kaynak hem kurum adına hem de kurum içinde çalışanların bakış açılarını değiştirmeleri bakımından yararlı olabilir. Herhangi bir yazıdan öğrendiğimiz, önemsiz gibi görünen bilgi parçacıkları, başka bir metnin anlaşılmasına katkı sağlayabilir (Çifci, 2009).

Araştırma eylemlerinin devam etmesi için, sadece uygun araştırma ortamları değil, aynı zamanda kişi ve kurumların bu işi gerçekleştirmeyi mümkün kılan araştırma becerilerine ve olumlu tutumlara sahip olmaları gerekir (Saracaloğlu, Varol ve Ercan, 2005). Bununla birlikte etkili bir araştırma süreci için güçlü bir kaynak tarama becerisi geliştirmek, belirlenen araştırma yöntemini doğru bir biçimde uygulamak ve elde edilen verileri yorumlamanın önemli olduğu söylenebilir.

Eğitim kurumlarının taze kalabilmesi, içinde bulunan eğitimcilerin ve öğrencilerin güncel bilgilerle kendilerini donatmasıyla ve bu bilgileri kullanabilmesiyle gerçekleşir. Araştırmalar sonucu kendini yenileyebilen ve bilimin ışığında yol alabilen kurumlar evrensel boyutta değerlendirildiğinde belli bir düzeye ulaşabilirler. Bu durum, kurumlar bazında düşünöldüğünde dünyanın önde gelen eğitim merkezleri arasında yer edinebilmeleri adına önem taşır. Araştırma yapmak, sahip olunan bilgiyi yerinde kullanabilmek bir gereklilik olarak görülmenin yanı sıra bir alışkanlık olmalıdır. Bu konuda da hem eğitim merkezleri hem de bu merkezlerdeki eğitimciler önemli rol oynamaktadır. Araştırma eğitimi; bireylerin bilimsel tutum ve davranışlara sahip olmalarını sağlayarak toplumda araştırma bilincini geliştirmeye yönelik bir eğitim sürecidir (Taşdemir ve Taşdemir, 2011).

Bir öğretmenin çeşitli yeterliliklere sahip olabilmesi için araştırmacı bir kişiliğe sahip olması gerekir. Öğretmenin sahip olması gereken yeterlilikler, şöyle sıralanabilir: Öğrencilere

bilgiye ulaşmada rehberlik etmeli, alanlarındaki gelişmeleri takip etmeli, değişimi kavrama, yönetim, planlama yeteneklerini güçlendirmeli ayrıca diğer öğretmenlerle işbirliği, dayanışma içinde olmalıdır (Kurt ve diğ., 2011). Günümüzde üniversiteyi tamamlamış öğrencilerin araştırma yapma, merak etme, soru sorma, sorumluluk alma, araştırmayı yürütme, geliştirme gibi becerilere sahip olması; öğrencilerin iş yaşamında başarılı olmasını sağlamanın yanı sıra bu süreçte edindikleri kazanımlar, kişilerin yaşam kalitelerini de artıracaktır (İlhan, Çelik ve Aslan, 2016). Eğitim fakültelerinde zorunlu ders olarak okutulan “Bilimsel Araştırma Yöntemleri” dersi bu bağlamda öğrencilerin mesleki ve kişisel gelişimlerine katkı sağlayacak bir derstir. Bilimsel araştırmayı okuma, bilimsel araştırmayı oluşturma süreçleriyle ilgili temel bilgiler bu derste kazanılabilir ancak öğretmen adaylarının ve öğretmenlerin bilimsel araştırmalarla, makalelerle, raporlarla ilişkisi bu dersle sınırlı kalmamalıdır.

Bilimsel araştırmalar zaman içinde ortaya çıkan sorunları çözerek eğitim verimliliğini artırır. Bilimsel araştırmalara öğretmen adaylarının uyum sağlayabilmeleri için öğretmen yetiştirme programlarında belirli becerilerin kazandırılması hedeflenmektedir. Gerekli bilimsel donanıma sahip olup araştırmacı bir görünüm oluşturduktan sonra bu görünümü geliştirmede Bilimsel Araştırma Yöntemleri dersinin büyük bir öneme sahip olduğu söylenebilir (Biçer, Bozkırlı ve Er, 2013). Fakat sayısal derslere yatkınlığı olmayan sosyal bilimler alanındaki öğrencilerin genellikle sayısal bilgilerin kullanıldığı Bilimsel Araştırma Yöntemleri dersini zorunlu olmadıkça tercih etmek istemedikleri görülmüştür (Yaşar, 2014).

Baş (2017) araştırmasında öğretmenlerin aslında eğitim araştırmalarına karşı tutumlarının olumlu olduğunu buna karşın eğitim araştırmalarını takip edenlerin küçük bir kesimi, (katılımcıların 1/5'ini) oluşturduğunu belirtmektedir. Öğretmenlerin eğitim araştırmalarına karşı düşünceleri olumlu olsa bile eğitim araştırmalarının uygulamada tam olarak kendisine yer bulamadığını dile getirmektedir. Oysaki araştırma her türlü aydınlanmanın ve ilerlemenin temel taşıdır (Taşdemir ve Taşdemir, 2011). Eğitim araştırmaları alana önemli bir katkı sağlamakla birlikte ülkenin eğitim politikalarına yön vermesi, öğretmenlerin sınıf içi etkinliklerine katkı sağlaması, eğitim öğretim ortamlarındaki eksikliklerin belirlenmesi ve bu eksikliklere çeşitli çözümler bulunması, kuramsal temel ve uygulamadaki boşluğun ortadan kalkması, akademisyenler ve öğretmenlerin olumlu bir iletişim kanalında olmasını sağlama gibi yararları bulunmaktadır (Güçlü, 2019).

Araştırma konusunda bilgi ve beceri edinmek, kişinin araştırma yapabilmesi için en önemli koşullardan birisi olmasına karşın bu koşulu yerine getirmek tek başına yeterli

değildir. Bu durum aslında yine araştırmacıları “tutum” sözcüğüne yönlendirmektedir. Araştırma yapmak için gerekli olan temel özelliklerin yanında bireyin ilgisi, değerleri, bu süreci kendisi için bir sorun olarak algılayıp algılamaması, kişinin araştırma yapmasına etki etmektedir (Saracaloğlu, Varol, Ercan, 2005).

Bilimsel araştırmaların üretildiği alana katkı sağlayacağı gerçeği göz önüne alındığında ne kadar okunursa, etkin bir biçimde kullanılırsa o oranda değerli olacağı kabul edilir (Kıldan ve Ahi, 2015). Bu anlamda öğretmenlerin bilimsel araştırmaları takip edip mesleğe uyarlamaları demek aslında bilimsel çalışmaların kuramsal boyutta kalmayıp uygulamaya da yansımaları demektir. Kıldan ve Ahi'nin (2015) Charles Caleb Colton'dan aktardığı gibi “Yayımlanmaya değer bir şey yazmak, onu yayımlayacak, dürüst insanları ve yayımı okuyacak duyarlı insanları bulmak, bir yazar olmanın üç büyük zorluğudur.” (s.637). Bu söz bilimsel araştırmaların yazılmasıyla görevini tamamlamadığının göstergesidir. Yapılan çalışmalar öğretmenler tarafından okunmalı, öğretmenler aracılığıyla sınıfta uygulanmalı, sistemde kendine yer bulabilmeli, alana katkı sağlamalı ki işe yarar olsun.

2.3. İlgili Çalışmalar

Şahin ve Arcagök (2013) araştırmasında örneklem olarak 206 sınıf ve branş öğretmenine yer vermiştir. Araştırmanın amacı öğretmenlerin eğitim araştırmalarına karşı yaklaşımlarını belirlemektir. Araştırma sonucunda öğretmenlerin eğitim araştırmalarını takip etme sıklığı maddesine çoğunluk (116 kişi, %56,3) bazen olarak yanıt vermiştir. Ayrıca eğitim araştırmalarını, meslekte 1-10 yılını dolduran öğretmenlerin daha sık takip ettiği belirlenmiştir. Öğretmenlerin eğitim araştırması yapma sıklıkları maddesine ise çoğunluk (107 kişi %51,9) bazen olarak yanıt vermiştir. Branş öğretmenlerinin bu maddede diğer öğretmenlere göre daha sık araştırma eylemi içinde buldukları görülmüştür. Öğretmenlerin en temel araştırma yapmama nedeni; öncelikle yeterince zaman bulamamaları, sonrasında asıl işinin araştırma yapma olmadığını ve araştırma yapmasını yöneticilerinin desteklemeyeceğini düşünmeleri olarak belirlenmiştir. Öğretmenlerin araştırma yapma nedenlerinin başında ise mesleki gelişimlerine katkı sağlayacağını düşünmeleri bulgusuna ulaşılmıştır. Bu araştırmadan çıkarılabilecek temel sonuç ise öğretmenlerin eğitim araştırmalarına ilişkin tutumlarının olumlu olduğu ama bu araştırmaları yapma ve onlardan yararlanma sıklığının beklenen düzeyin altında olduğu belirtilmiştir.

Ercoşkun (2019) araştırmasını öğretmen adaylarının bilimsel araştırmaya karşı tutumlarını farklı değişkenler açısından değerlendirmek üzere gerçekleştirmiştir. Araştırma

örneklemi Kazım Karabekir Üniversitesi Eğitim fakültesinde eğitimlerine dört farklı anabilim dalında devam eden toplam 381 üniversite öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırma sonucunda cinsiyet, yerleşim yeri değişkenlerinde anlamlı fark bulunmamıştır. Fakat 4. sınıf öğrencilerinin 1. sınıf öğrencilerine göre daha olumlu tutum içinde oldukları belirlenmiştir. Mezun olunan liseye bakıldığında genel lise mezunu öğretmen adaylarının bilimsel araştırmaya yönelik daha olumlu tutum içerisinde oldukları görülmüştür.

Polat (2014) çalışmasında eğitim fakültesi öğrencilerinin bilimsel araştırmaya yönelik tutumlarını araştırmıştır. Araştırmanın örneklemini Muş Alparslan Üniversitesi eğitim fakültesinde farklı anabilim dallarında eğitim öğretime devam eden 410 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Araştırma sonucunda öğretmen adaylarının bilimsel araştırmaya karşı tutumlarının % 76'lık bir oranla orta düzeyde olduğu görülmüştür. İlköğretim Matematik bölümü öğretmen adaylarının diğer bölümlerdeki öğretmen adaylarına göre araştırmacılara yönelik daha olumlu bir tutum içinde oldukları belirlenmiştir. Araştırmada öğrencilerin sınıf düzeyleri arttıkça araştırmacılara karşı daha olumlu bir yaklaşımda olduklarını yine aynı oranda son sınıfların araştırmacılara yardımcı olma konusunda daha istekli oldukları belirlenmiştir. Bu sonuç Ercoşkun'un (2019) araştırmasıyla benzerdir. Polat (2014) araştırmanın sonucunun böyle olmasının nedeni olarak öğrencilerin aldıkları eğitim arttıkça, akademik araştırma yapan uzmanların ve onların çalışma yaparken yaşadıklarına karşı empati kurma becerilerinin gelişmiş olabileceğini dile getirmiştir.

Konokman, Tanrıseven, Karasolak (2013) araştırmalarında öğretmen adaylarının eğitim araştırmalarına karşı tutumlarının çeşitli değişkenlere göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemeye çalışmışlardır. Araştırmanın örneklemini Mersin Üniversitesi 4. Sınıf düzeyinde öğrenim gören 254 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Araştırmadan elde edilen bulgulara göre öğretmen adaylarının eğitim araştırmalarına karşı tutumunu; cinsiyet, okuduğu bölüm, Ölçme Değerlendirme dersi ve Bilimsel Araştırma Teknikleri dersi başarı durumu, bilimsel araştırma deneyimi maddelerinden hiçbiri anlamlı bir biçimde etkilememektedir. Öğretmen adaylarının eğitim araştırmalarına yönelik ortalama tutum puanı ise 74,87 olarak belirlenmiştir. Ölçeğin ortalama tutum puanı 60 olarak belirlendiği için öğretmen adaylarının eğitim araştırmalarına yönelik ortalamanın üstünde, olumlu bir tutum içinde oldukları saptanmıştır.

Bahadır ve Tuncay (2017) araştırmasında eğitim fakültesinde öğrenim gören öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine karşı tutumu ve bilimsel araştırma özyeterliliği arasında bir ilişki olup olmadığını incelemiş, ayrıca bu iki durumun çeşitli değişkenler

açısından değerlendirmesini yapmıştır. Yapılan araştırma sonucunda bilimsel araştırma özyeterliliği ve öğretmen adaylarının mesleğe yönelik tutumları arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Öğretmen adaylarının bilimsel araştırma konusunda kendilerini yeterli hissetmeleri sonucunda, mesleğe yönelik tutum olarak da olumlu düşünceler içerisinde oldukları görülmüştür.

Saracaloğlu, Varol ve Ercan (2005) araştırmasında lisansüstü eğitim öğrencilerinin bilimsel araştırma kaygılarını, araştırmaya yönelik tutumlarını, araştırma yeterliklerini incelemiş ve bunlar arasında bir ilişki olup olmadığına bakmıştır. Araştırmada farklı üniversitelerden 444 öğrenci yer almıştır. Araştırma bulguları incelendiğinde Araştırma Yöntemleri dersi alan öğrencilerin, araştırma kaygılarının daha düşük olduğu görülmüştür. Ayrıca bu dersi alan öğrencilerin araştırmaya yönelik tutumlarının daha olumlu olduğu belirlenmiştir. Doktora öğrencileri ve yüksek lisans öğrencileri araştırma yeterlikleri bakımından karşılaştırıldığında doktora öğrencilerinin araştırma yeterliklerinin daha iyi olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu durumun nedeni olarak daha önce bir araştırma süreci içerisinde bulunmuş, araştırma deneyimi fazla olan öğrencilerin daha yeterli olabileceği dile getirilmiştir. Genel olarak da lisansüstü öğrencilerinin araştırma konusunda “oldukça” yeterli olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

İlhan, Çelik ve Aslan (2016) araştırmasında üniversite öğrencilerinin araştırmaya yönelik tutumlarını farklı değişkenler açısından incelemiştir. Araştırmanın örneklemini 250 lisans 403 ön lisans öğrencisi oluşturmuştur. Uygulanan ölçeğin beş alt boyutu bulunmaktadır. Öğrencilerin araştırmaya yönelik tutumlarının ilgi, önem, güdülenme ve yararlılık alt boyutlarında düşük olduğu görülmüştür. Olumsuz bir kavram olan kaygı alt boyutunda ise öğrencilerin araştırmaya yönelik tutumlarının orta derecede olduğu görülmüştür. Araştırma sonucunda öğrencilerin genel anlamda araştırmaya yönelik tutumlarının düşük olduğu belirlenmiştir. Araştırma dersi alma durumu incelendiğinde anlamlı bir farklılık bulunamamıştır. İlhan, Çelik ve Aslan bu nedenle dersin içeriğinin güncellenmesinin yararlı olabileceği önerisinde bulunmuştur.

Erdamar ve Akpunar (2017) araştırmasında branş öğretmenlerinin eğitim araştırmalarına yönelik algısını metaforlar aracılığıyla belirlemeye çalışmıştır. Katılımcılara dağıtılan “Eğitim araştırmaları... gibidir, çünkü...” ifadesinin yazılı olduğu formlara verilen yanıtlar derlenmiştir. Çalışma sonucunda eğitim araştırmalarına yönelik öğretmenlerin oluşturmuş olduğu 192 metafor, olumlu ve olumsuz olarak iki bölüme ayrılmıştır. Sınıflama sonucunda 133 olumlu (%69,27) ve 59 da olumsuz (%30,73) metafor bulunmuştur. Araştırma

sonucunda; 1-10 yılını dolduran öğretmenlerin (%67 oranında), 11 yıl ve üzeri öğretmenlere göre daha olumlu düşündükleri görülmüştür. Cinsiyet değişkenine bakıldığında ise erkek öğretmenlerin %52 oranında kadın öğretmenlere göre daha olumlu bakış açısına sahip oldukları görülmüştür.

Pekel ve Akçay (2018) örneklemini 108 Fen Bilgisi öğretmeninden oluşturmuştur. Çalışmada öğretmenlerin eğitim araştırmalarına yönelik tutumlarının incelenmesi ve bunların farklı değişkenler açısından değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Araştırma sonucunda hizmet içi Fen Bilgisi öğretmenlerinin genel olarak olumlu tutum içinde oldukları belirtilmiştir. Hizmet içi Fen Bilgisi öğretmenlerinin eğitim araştırmalarını uygulanabilir ancak daha az değerli buldukları belirlenmiştir. Bu çalışma, Fen Bilgisi öğretmenlerinin eğitim araştırmalarının değerine yönelik tutumlarının beklenenden aşağı olduğunu vurgulamıştır.

Çepni ve Küçük (2003) araştırmasında eğitim araştırmalarının Fen Bilgisi öğretmenleri üzerindeki etkilerini bir örnek olayla incelemiştir. Araştırma sonucunda öğretmenlerin öğretim uygulamaları boyunca eğitim araştırmalarından hiç yararlanmadıkları veya çok az yararlandıkları, yeterli zamanları olmadığından eğitim araştırmalarına katılmadıklarını belirlemişlerdir. Öğretmenler yapılan araştırmaların uygulama aşamasında düzeylerine uygun olmadığını söylemişlerdir.

Kıldan ve Ahi (2015) araştırmasında okul öncesi öğretmenlerinin bilimsel çalışmalara yönelik okuma alışkanlıklarını, çalışmaları ne kadar takip ettiklerini ve bu çalışmaları sınıflarında ne kadar kullandıklarını belirlemeyi amaçlamıştır. Araştırmanın sonucunda çalışma grubunda yer alan 36 okul öncesi öğretmenin 24'ü son bir yıl içerisinde alanları ile ilgili bilimsel bir çalışma okuduklarını, 12 okul öncesi öğretmeni ise alanları ile ilgili son bir yıl içerisinde herhangi bir bilimsel çalışma okumadıklarını belirtmişlerdir.

Baş (2017) araştırmasında Matematik öğretmenlerinin eğitim araştırmalarını takip etme durumları ve araştırmalara yönelik tutumlarını incelemiştir. Araştırmada Matematik öğretmenlerinin tutumlarını etkileyen değişkenlerin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırma formu 315 gönüllü katılımcıya uygulanmıştır. Araştırmada elde edilen verilere göre öğretmenlerin çoğunun eğitim araştırmalarına yönelik tutumlarının yüksek olduğu görülmüştür. Tutumlarının olumlu olmasına karşın, zaman yetersizliği, yazılan raporların dilinin anlaşılır olmaması araştırmanın uygulanabilir olmaması vb. gibi nedenlerden çok az kişinin çalışmaları takip ettiği belirtilmiştir. Öğretmenlerin eğitim araştırmalarını % 85 oranla internetten takip ettikleri yine çalışmanın sonuçlarından biridir.

Güçlü (2019) araştırmasında sınıf öğretmenlerinin sınıf eğitimi alanında yapılan bilimsel araştırmaları okuma, anlama ve derslerinde kullanma durumlarını incelemiştir. Araştırmasında öğretmenlerin eğitim araştırmalarına yönelik görüşlerini olumlu ve olumsuz olmak üzere iki bölüme ayırmıştır. Katılımcıların çoğu (%61) gelişim ve değişim durumunda olan eğitim konularının araştırmaları takip ederek yakalanabileceğini ve bu sayede gelişime ve değişime ayak uydurulabileceğini söylemiş ve olumlu bulmuştur. Ama katılımcıların % 39'u bu araştırmaların sadece yapılmak için yapıldığını, bir yararının olmadığını, bu çalışmaların sınıf ortamlarındaki uygulamalardan uzak olduğunu belirterek olumsuz bakış açısında olduklarını belirtmişlerdir (Güçlü, 2019). Diğer alt bulgular incelendiğinde sınıf öğretmenlerinin sınıf eğitimi alanında yapılan çalışmaları yeterince takip etmedikleri belirlenmiştir. Öğretmenlerin çevrimiçi tez ve makaleleri %2,6 oranında takip ettikleri sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmaları takip eden öğretmenlerin araştırmaları takip etme aracı olarak en fazla televizyon, radyo ve gazeteyi kullandığı görülmüştür. Kaynak aramak için daha çok internetten yararlandıkları, hizmet içi eğitimlere öğretmenlerin genelinin katılmadığı görülmüştür. Sınıf öğretmenlerinin çoğunun, bilimsel içerikli yayımları açık ve anlaşılır bulmadığı belirlenmiştir.

Kurt vd. (2011) araştırmasında bilgisayar ve öğretim teknolojileri öğretmeni adaylarının Bilimsel Araştırma Yöntemleri dersine yönelik görüşlerini incelemiştir. Araştırmaya 143 öğrenci katılmış araştırma sonucunda kız öğrencilerin bu derse karşı daha olumlu bir yaklaşım içinde olduğunu görmüştür. Bu araştırmada üst sınıflardaki öğrencilerin Bilimsel Araştırma Yöntemleri dersine karşı alt sınıflara göre daha olumlu bir bakış açısında oldukları görülmüştür. Kurt vd. (2011) 4. sınıf öğrencilerinin bu bakış açısına sahip olmalarındaki en önemli etmenin öğretim programlarında bulunan “Proje Geliştirme” dersinde edindikleri bilgileri kullanarak bu dersin değerini kavramış olabileceklerini belirtmişlerdir.

Uçgun ve Ünal (2015) araştırmasında eğitim araştırmalarına yönelik sınıf ve Türkçe öğretmenlerinin tutumlarını farklı değişkenler açısından incelemiştir. Araştırmanın örneklemini Niğde’de öğretmenlik yapan 344 sınıf ve Türkçe öğretmeni oluşturmuştur. Araştırma sonucunda öğretmenlerin eğitim araştırmalarına değer verdiklerini, bu çalışmaların gerekli olduğuna inandıklarını ama uygulanabilir görmediklerini belirtmişlerdir. Araştırmanın diğer alt boyutları değerlendirildiğinde cinsiyet, kıdem yılı, branş farklılığı, hizmet içi eğitim alma durumu, lisans üstü eğitim durumu gibi değişkenlerin anlamlı bir fark yaratmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Taşdemir ve Taşdemir (2011) Türkçe öğretmeni adaylarının bilimsel araştırmaları inceleme yeterlik düzeyini belirlemek amacıyla çalışma yapmıştır. Araştırma Ahi Evran Üniversitesinden 48 Türkçe öğretmeni adayıyla gerçekleştirilmiştir. Çalışma 2. sınıf öğrencilerinin incelediği bilimsel araştırmalarla sınırlıdır. Çalışma sonucunda Türkçe öğretmeni adaylarının bilimsel bir makalenin problem durumu, yöntem, bulgular ve sonuç/öneriler bölümlerine karşı yeterlikleri; araştırmanın yazım kurallarına uygunluğu gibi biçimselliği ile ilgili kısımlarındaki yeterliklerine göre daha alt düzeyde olduğu belirlenmiştir. Öğretmen adaylarının bilimsel bir çalışmada hangi biçimsel özelliklere dikkat edilmesi gerektiğini bilmelerine karşın içeriksel özellikleri belirlemede o kadar iyi olmadıkları görülmüştür. Bu sonuçlar öğretmen adaylarının bilimsel araştırma makalesini tam anlamıyla anlama konusunda zorlandıklarını ortaya çıkarmıştır.

Biçer, Bozkırlı ve Er (2013) Türkçe öğretmeni adaylarının bilimsel araştırmaya yönelik tutumlarını sınıf düzeyine göre farklılaşma durumunu incelemiştir. Araştırma sonucunda 4. sınıf Türkçe öğretmeni adaylarının bilimsel araştırmalara yönelik tutumlarının diğer sınıf düzeylerine göre daha olumsuz olduğu görülmüştür. Bu durum bazı araştırmalarla (Polat, 2014; Ercoşkun, 2019; Kurt vd., 2011) ters düşmektedir. Bu sonucun düşündürücü olduğunu dile getiren araştırmacılar lisans öğreniminin sonuna gelen Türkçe öğretmeni adaylarının bilimsel araştırmaların önemini ve gerekliliğini yeterince anlayamamış olmasını önemli bir sorun olarak görmektedirler. Lisans öğrenimine başlayanlar bilimsel çalışmalara karşı olumlu bir yaklaşım sergilerken, lisans eğitiminin sonuna gelen katılımcıların hangi nedenlerle tutumlarının farklılaştığını belirleyip bu sorunlara çözüm bulmak gerektiğini belirtmişlerdir. Araştırmacılar, 4. sınıf öğrencilerinin Kamu Personel Seçme Sınavı'na (KPSS) hazırlanmalarından dolayı olumsuz tutum içinde olabileceklerini dile getirmiştir.

Yapılan araştırmalar ele alındığında bilimsel araştırmaların çoğunlukla eğitim fakültelerinin farklı anabilim dallarındaki öğrencileri kapsayan çalışmalar olduğu görülmüştür. Çalışmaların genelinde öğretmen adaylarının tutumlarının olumlu olduğu (Polat, 2014; Şahin ve Arcagök, 2013; Konokman, Tanrıseven, Karasolak, 2013; Erdamar ve Akpunar, 2017; Baş, 2017; Güçlü, 2019; Uçgun ve Ünal, 2015) fakat tutumlarının olumlu olmasına karşın bilimsel araştırmaları takip etme durumlarının yetersiz olduğu (Şahin ve Arcagök, 2013; Çepni ve Küçük, 2003; Baş, 2017; Güçlü, 2019) sonucuna ulaşılmıştır. Yalnızca Türkçe öğretmeni adaylarının bilimsel araştırmaları takip etme durumlarına yönelik gerçekleştirilen çalışma sayısı ise çok azdır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM: YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Modeli

Araştırma, nicel ve nitel veri toplama araçlarının birlikte kullanıldığı karma araştırma deseninde gerçekleştirilmiştir. Araştırmada önce nicel veriler sonrasında nitel veriler toplanmış böylece veri çeşitlenmesi yapılmıştır. Bu yaklaşımın olumlu özelliği nicel ve nitel verilerin bir arada kullanılarak araştırma probleminin daha iyi anlaşılacağıdır düşünülmesidir (Creswell, 2021). Bu çalışmada öncelikle Türkçe öğretmeni adaylarının bilimsel araştırmalara yönelik tutumunu belirlemek amacıyla tutum ölçeği uygulanmıştır. İkinci aşamada ise ölçek verilerinden hareketle daha derinlemesine bilgilere ulaşmak amacıyla çevrimiçi ortamda görüntülü görüşmeler gerçekleştirilmiştir.

3.2. Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu, araştırmaya gönüllü olarak katılan 351 Türkçe öğretmeni adayı oluşturmaktadır. Araştırmada yedi farklı bölgeden seçilen yedi üniversitede (Pamukkale Üniversitesi, Gaziantep Üniversitesi, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Akdeniz Üniversitesi, Gazi Üniversitesi, Uludağ Üniversitesi, Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi) öğrenim gören 351 Türkçe öğretmeni adayına bilimsel araştırmalara yönelik tutum ölçeği uygulanmıştır. Çalışmanın yedi üniversitede gerçekleştirilmesinin nedeni daha kapsamlı Türkiye geneline yayılmış bir çalışma yapmaktır. Daha sonra 351 Türkçe öğretmeni adayı arasından rastgele seçilen 33 gönüllü öğretmenle çevrimiçi ortamda görüntülü görüşmeler yapılmıştır. Veri toplama araçları arasında yer alan kişisel bilgi formu ile elde edilen ve araştırmanın örneklemini oluşturan öğrencilere ait demografik verilerin frekans/yüzde dağılımları aşağıda sırasıyla verilmiştir.

Tablo 3.1. Ölçek uygulanan Türkçe Öğretmeni Adaylarının Cinsiyete Göre Dağılımları

Cinsiyet	<i>n</i>	%
Kadın	263	74,9
Erkek	88	25,1
Toplam	351	100

Tablo 3.2. Çevrimiçi Ortamda Görüntülü Görüşülen Türkçe Öğretmeni Adaylarının Cinsiyete Göre Dağılımları

Cinsiyet	<i>n</i>	%
Kadın	29	87,87
Erkek	4	12,12
Toplam	33	100

Tablo 3.1’de görüldüğü üzere araştırmaya yönelik tutum ölçeği uygulanan Türkçe öğretmeni adaylarının %74,9’u kadın, %25,1’i erkektir. Tablo 3.2 de görüldüğü üzere çevrimiçi ortamda görüntülü olarak görüşülen Türkçe öğretmeni adaylarının %87,87’si kadın, %12,12’si erkektir.

Tablo 3.3. Türkçe Öğretmeni Adaylarının Sınıf Düzeyine Göre Dağılımları

Sınıf	<i>n</i>	%
Lisans 1.Sınıf	28	8
Lisans 2.Sınıf	127	36,2
Lisans 3.Sınıf	99	28,2
Lisans 4.Sınıf	95	27,1
Toplam	351	100

Tablo 3.3’te görüldüğü üzere araştırmaya katılan Türkçe öğretmeni adaylarının %8’i lisans 1. sınıf, 36,2’si lisans 2. sınıf, %28,2’i lisans 3. sınıf ve %27,1’i lisans 4. sınıf öğrencisidir.

Tablo 3.4. Türkçe Öğretmeni Adaylarının Bilimsel Eğitim Alma Durumlarına Göre Dağılımları

Bilimsel Eğitim Alma Durumları	<i>n</i>	%
Evet	214	61
Hayır	137	39
Toplam	351	100

Tablo 3.4’te görüldüğü üzere araştırmaya katılan Türkçe öğretmeni adaylarının %61’i bilimsel eğitim almış, %39’u ise almamıştır.

3.3. Veri Toplama Araçları

Bu araştırmada iki adet veri toplama aracı kullanılmıştır. Bunlardan ilki Çelik, Gazioğlu ve Pesen (2012) tarafından geliştirilip, geçerlik ve güvenilirlik testleri yapılmış olan “Öğretmen Adaylarının Araştırmaya Yönelik Tutum Ölçeği”; ikincisi ise araştırmacı tarafından, üç uzman öğretmen, bir akademisyen ve bir ölçme uzmanının görüşü alınarak hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme sorularıdır. Ayrıca katılımcıların demografik özelliklerini elde etmek amacıyla oluşturulan kişisel bilgi formu kullanılmıştır.

Araştırma kapsamında kullanılan kişisel bilgi formu, ölçeğe ilişkin ayrıntılı bilgi ve yarı yapılandırılmış görüşmelere yönelik bilgiler aşağıda verilmiştir.

3.3.1. Kişisel Bilgi Formu

Araştırmada kullanılan kişisel bilgi formu cinsiyet, sınıf düzeyi ve bilimsel eğitim alma durumu olmak üzere üç sorudan oluşmaktadır. Kişisel bilgi formu, örneklemeden kişisel bilgiler toplamak ve “Öğretmen Adaylarının Araştırmaya Yönelik Tutum Ölçeği”nden elde edilen veriler üzerinde yorumlar yapabilmek amacıyla oluşturulmuştur.

3.3.2. Öğretmen Adaylarının Araştırmaya Yönelik Tutum Ölçeği

Türkçe öğretmeni adaylarının araştırmaya yönelik tutumlarını belirlemek için Çelik, Gazioğlu ve Pesen (2012) tarafından geliştirilen “Öğretmen Adaylarının Araştırmaya Yönelik Tutum Ölçeği” kullanılmıştır. 31 maddeden oluşan ölçeğin değerlendirilmesi alan uzmanlarına danışılarak 24 madde olacak biçimde değerlendirmeye alınmıştır. Ölçeğe ilişkin verilere uygulanan faktör analizi ile, KMO katsayısı 0,908 ve Barlett katsayısı anlamlı bulunmuştur. Ölçekte beş alt faktör bulunmaktadır. Alt faktörler sırasıyla ilgi, önem, motivasyon, yararlılık ve kaygı boyutu olarak adlandırılmıştır. Ölçeğin alt faktörlerinin Cronbach Alfa değerleri sırasıyla $\alpha_1=0,856$, $\alpha_2=0,809$, $\alpha_3=0,753$, $\alpha_4=0,750$, $\alpha_5=0,646$ 'dır.

Ölçekte yer alan ifadeler, araştırmaya katılan öğretmen adayları tarafından ‘5’ (Tamamen katılıyorum) ile ‘1’ (Hiç katılmıyorum) arasında puanlanmaktadır. Alınan ortalama puanın yüksekliği, öğretmen adayının yanıtladığı ifade karşılığındaki ifadelerin toplamında ise araştırmaya yönelik tutum düzeyini belirtmektedir. Ölçekte bulunan ifadeler, aşağıdaki seçenek ve puan aralıkları ($5-1/5=0,80$) dikkate alınarak değerlendirilmiştir.

Tablo 3.5. Ölçek Dağılımı

Seçenek	Puan Aralığı	Düzye
Tamamen katılıyorum	4,21 – 5,00	Çok yüksek
Katılıyorum	3,41 – 4,20	Yüksek
Kararsızım	2,61 – 3,40	Orta
Katılmıyorum	1,81 – 2,60	Düşük
Hiç katılmıyorum	1,00 – 1,80	Çok düşük

3.3.3. Yarı Yapılandırılmış Görüşmeler

Türkçe öğretmeni adaylarına yönelik elde edilen nitel veriler yarı yapılandırılmış görüşme yoluyla elde edilmiştir. Çalışmada öncelikle alanyazında uygulanan görüşme formları incelenmiştir. Sonraki süreçte araştırmacı tarafından, üç uzman öğretmen, bir akademisyen ve bir ölçme uzmanının görüşü alınarak yarı yapılandırılmış görüşme soruları hazırlanmıştır. Görüşmeler 29 kadın dört erkek öğretmen adayı olmak üzere toplam 33 öğretmen adayıyla çevrimiçi ortamda görüntülü olarak gerçekleştirilmiştir. Uygulanan yarı yapılandırılmış görüşme soruları Ek-1’de yer almaktadır.

3.4. Veri Toplama Süreci

Veri toplama sürecinde öncelikle yedi farklı bölgeden belirlenen yedi devlet üniversitesinde (Pamukkale Üniversitesi, Gaziantep Üniversitesi, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Akdeniz Üniversitesi, Gazi Üniversitesi, Uludağ Üniversitesi, Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi) öğrenim gören Türkçe öğretmeni adaylarına elektronik ortamda kişisel bilgi formu ve Çelik, Gazioğlu ve Pesen’in (2012) geliştirmiş olduğu tutum ölçeği gönderilmiştir. Öğretmen adaylarından gönüllü olanlar (351 kişi) ilgili tutum ölçeğini doldurmuştur. Daha sonra bu ölçeğin uygulandığı 351 kişi arasından yine seçkisiz ve gönüllülük esaslı örneklem yoluyla belirlenen 33 kişiyle, yarı yapılandırılmış görüşmeler yapılmıştır. Görüşmeler, öğretmen adaylarıyla çevrimiçi ortamda görüntülü olarak gerçekleştirilmiştir. Görüşmeler öğretmen adaylarının izinleri alınarak ses kayıt cihazı ile kaydedilmiştir.

3.5. Verilerin Analizi

Çalışma grubundan Kişisel Bilgi Formu, Öğretmen Adaylarının Araştırmaya Yönelik Tutum Ölçeği ile toplanan verilerin tamamı IBM SPSS isimli istatistiki veri analizi programları ile analiz edilmiştir. Analizlerine geçilmeden önce elde edilen verilerin, veri toplama araçlarının yapısına uygunluğu ve belirlenen sınırlar içerisinde olup olmadığı,

araştırma sonucunu ciddi oranda etkileyebilecek eksiklikler barındırıp barındırmadığı kontrol edilmiştir. Sonrasında ise verilerin normallik varsayımını sağlayıp sağlamadığına ilişkin analizler yapılmıştır. Öncelikle çarpıklık/basıklık (kurtosis/skewness) katsayısında bakılmış ve her bir ölçek maddesi değerlerinin -1 ile +1 aralığında olduğu görülmüştür. Sonrasında varyansların eşitliğini sınamak için ise Levene's Testi uygulanmış ve varyansların homojen olduğu ($p>0,05$) belirlenmiştir.

Tüm bu bilgiler ışığında verilerin, normallik varsayımına uygun olduğu, çalışma grubu verilerine uygulanacak olan testlerde parametrik olanlar ile devam edileceği sonucuna varılmıştır. Buna göre çalışma grubundaki öğrencilerin;

1. Demografik özelliklerini betimleyen frekans ve yüzde tabloları oluşturulmuştur
2. Araştırma yönelik tutum ve alt boyutları olan ilgi, önem, motivasyon, yararlılık, kaygı düzeyleri arasındaki ilişkiyi ortaya koymak amacıyla Pearson Momentler Çarpımı Korelasyonu uygulanmıştır. Değişkenler arasında bulunan ilişki (korelasyon) aşağıdaki kriterlere göre değerlendirilmiştir (Jawlik, 2016, s.132);

Tablo 3.6. Ölçek İlişki Durumu

<i>r</i>	İlişki
0,00 – 0,10	Yok
0,10 – 0,30	Zayıf
0,30 – 0,50	Orta
0,50 – 0,70	Güçlü
0,70 – 1,00	Çok güçlü

3. Türkçe öğretmeni adaylarının araştırmaya yönelik tutum düzeylerinin cinsiyet ve bilimsel eğitim alma durumlarına göre farklılaşp farklılaşmadığını incelemek üzere Bağımsız Grup t-Testi uygulanmıştır.
4. Türkçe öğretmeni adaylarının araştırmaya yönelik tutum düzeylerinin sınıf düzeyine göre farklılaşp farklılaşmadığını incelemek üzere Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) testi uygulanmıştır.
5. Bağımsız gruplar t testi sonrası Türkçe öğretmeni adaylarının araştırmaya yönelik tutum düzeylerinde anlamlı fark bulunduğu durumda, etki derecesini (effect size) belirlemek üzere Cohen's d hesaplanmıştır. "Cohen's d değeri 0,20 ve altı 'küçük', 0,50'ye kadara 'orta', 0,80'e kadar 'büyük' ve 0,80'in üzerinde olduğunda ise

‘çok büyük’ etki olarak kabul edilir” (Leech, Barrett ve Morgan, 2005, s.56). Tek-yönlü varyans analizi (ANOVA) ve Kruskal-Wallis H testi sonrası Türkçe öğretmeni adaylarının araştırmaya yönelik tutum düzeylerinde anlamlı fark bulunduğu durumda ise etki derecesini (effect size) belirlemeye yönelik olarak Eta-kare (η^2) değeri hesaplanmıştır. Green ve Salkind’e (2014) göre, “ η^2 (Eta) değeri 0,010-0,060 arası ‘küçük’, 0,060-0,140 arası ‘orta’ ve 0,140’ten yukarısı ‘büyük’ etki derecesini göstermektedir” (s.158).

6. Görüşmelerden elde edilen veriler betimsel analiz yöntemine göre çözümlenerek ölçek maddelerini destekleyecek biçimde sunulmuştur. Görüşmelere katılan her bir katılımcının kimliğini gizlemek için araştırmacı tarafından K1, K2,...,K33 şeklinde kod isimler verilmiştir. Kıldan ve Ahi’nin (2015) Kvale den aktardığına göre görüşmelerin analizinde güvenilirlik ve geçerliği sağlamak için verilerin doğrudan alıntılanması gerekmektedir. Bu nedenle Türkçe öğretmeni adaylarının ifadelerinden doğrudan alıntılar sunulmuştur.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM: BULGULAR

Araştırmanın bu bölümünde, çalışma grubundaki öğretmen adaylarının araştırmaya yönelik tutum düzeylerini ölçen ölçek ve sonrasında ölçeğe katılan öğrenciler arasından 33 kişiyle yarı yapılandırılmış görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Ölçek sonuçları önce genel olarak incelenmiştir. Ardından katılımcılardan kişisel bilgi formu ile alınan demografik özelliklerine göre, tutumlarında farklılaşma olup olmadığına bakılmıştır. Analizler, araştırmanın amaçları sırasına göre yapılmış ve sunulmuştur. Daha sonra yarı yapılandırılmış görüşmeler gerçekleştirilen katılımcılara ait elde edilen nitel bulgular araştırma problemlerine göre sınıflandırılarak sunulmuştur.

4.1. Nicel Bulgular

4.1.1. Türkçe Öğretmeni Adaylarının Araştırmaya Yönelik Tutum Düzeylerine İlişkin Bulgular

Tablo 4.1. *Türkçe Öğretmeni Adaylarının Araştırmaya Yönelik Tutum Düzeylerinin Betimsel Analizi*

Maddeler/Ölçek	\bar{x}	ss	Tutum Düzeyi
1. İfade	4,49	0,70	Çok yüksek
2. İfade	4,37	0,76	Çok yüksek
3. İfade	4,49	0,55	Çok yüksek
4. İfade	2,54	1,36	Düşük
5. İfade	4,52	0,64	Çok yüksek
6. İfade	4,56	0,61	Çok yüksek
7. İfade	4,53	0,59	Çok yüksek
8. İfade	4,49	0,71	Çok yüksek
9. İfade	3,80	0,97	Yüksek
10. İfade	3,61	1,09	Yüksek
11. İfade	4,49	0,81	Çok yüksek
12. İfade	4,58	0,55	Çok yüksek
13. İfade	4,20	0,79	Yüksek
14. İfade	4,50	0,71	Çok yüksek
15. İfade	4,54	0,64	Çok yüksek
16. İfade	4,58	0,56	Çok yüksek
17. İfade	4,22	0,96	Çok yüksek
18. İfade	4,37	0,81	Çok yüksek
19. İfade	4,51	0,67	Çok yüksek
20. İfade	4,48	0,74	Çok yüksek
21. İfade	2,00	1,23	Düşük
22. İfade	2,40	1,20	Düşük
23. İfade	3,31	1,11	Orta
24. İfade	3,27	1,09	Orta
İlgi	4,44	0,36	Çok yüksek
Önem	4,46	0,34	Çok yüksek
Motivasyon	4,25	0,36	Çok yüksek
Yararlılık	4,45	0,47	Çok yüksek
Kaygı	2,70	0,76	Orta
Tutum Ölçeği	4,03	0,28	Yüksek

Tablo 4.1’de görüldüğü üzere Türkçe öğretmeni adaylarının araştırmaya yönelik tutum düzeyleri incelendiğinde $\bar{x}_{ölçek}=4,03\pm0,28$ olarak bulunmuştur. Tutum ölçeğinin alt boyutları incelendiğinde ise ilgi $\bar{x}_{ilgi}=4,44\pm0,36$, önem $\bar{x}_{önem}=4,46\pm0,34$, motivasyon $\bar{x}_{motivasyon}=4,25\pm0,36$, yararlılık $\bar{x}_{yararlılık}=4,45\pm0,47$ ve kaygı $\bar{x}_{kaygı}=2,70\pm0,76$ olarak belirlenmiştir. Türkçe öğretmeni adaylarının, araştırmaya yönelik tutum düzeylerinin “Katılıyorum” seçeneği (3,41 – 4,20 puan aralığı) etrafında yoğunlaştığı ve tutum düzeylerinin “Yüksek” düzeyde olduğu; İlgi, önem, motivasyon ve yararlılık düzeylerinin “Tamamen katılıyorum” seçeneği (4,21 – 5,00 puan aralığı) etrafında yoğunlaştığı ve düzeylerinin “Çok yüksek” olduğu; kaygı düzeylerinin “Kararsızım” seçeneği (2,61 – 3,40 puan aralığı) etrafında yoğunlaştığı ve düzeylerinin “Orta” olduğu görülmektedir. Ölçeğin ifadeleri incelendiğinde ise Türkçe öğretmeni adaylarının en yüksek düzeyde katıldıkları ilk üç ifade sırasıyla “*Araştırma ile yeni bulgulara ulaşabiliriz.*” ($\bar{x}_{ifade\ 16}=4,58\pm0,56$), “*Araştırma mesleki özgüvenimi artırır.*” ($\bar{x}_{ifade\ 12}=4,58\pm0,55$), “*Araştırmalardan öğrendiğim bir bilgiyi arkadaşlarımla paylaşmayı isterim.*” ($\bar{x}_{ifade\ 23}=4,56\pm0,61$) olmuştur. Ortalamaları incelendiğinde her üç ifade içinde Türkçe öğretmeni adaylarının “Tamamen katılıyorum” seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu ifadelere çok yüksek düzeyde katılım sağladıkları görülmektedir. Türkçe öğretmeni adaylarının en alt düzeyde katıldıkları ilk üç ifade ise sırasıyla “*Araştırma zor bir iştir.*” ($\bar{x}_{ifade\ 21}=2,00\pm1,23$), “*Araştırmada istenilen sonuca ulaşamama korkusu yaşarım.*” ($\bar{x}_{ifade\ 22}=2,40\pm1,20$), “*Araştırma karmaşık bir iştir.*” ($\bar{x}_{ifade\ 4}=2,54\pm1,36$) olmuştur. Ortalamaları incelendiğinde her üç ifade içinde Türkçe öğretmeni adaylarının “Düşük” seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu ifadelere düşük katılım sağladıkları görülmektedir.

Tablo 4.2. *Türkçe Öğretmeni Adaylarının Araştırmaya Yönelik Toplam Tutum ve Alt Boyut Düzeyleri Arasındaki İlişkiye Dair Korelasyon Testi Sonuçları*

		İlgi	Önem	Motivasyon	Yararlılık	Kaygı	Tutum Ölçeği Toplam Puan
İlgi	r		0,17	0,30	0,18	0,18	0,51
	p		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	n		351	351	351	351	351
Önem	r	0,17		0,22	0,24	0,06	0,43
	p	0,00		0,00	0,00	0,19	0,00
	n	351		351	351	351	351
Motivasyon	r	0,30	0,22		0,27	0,29	0,68
	p	0,00	0,00		0,00	0,00	0,00
	n	351	351		351	351	351
Yararlılık	r	0,18	0,24	0,27		0,05	0,55
	p	0,00	0,00	0,00		0,28	0,00
	n	351	351	351		351	351
Kaygı	r	0,18	0,06	0,29	0,05		0,71
	p	0,00	0,19	0,00	0,28		0,00
	n	351	351	351	351		351
Tutum Ölçeği	r	0,51	0,43	0,68	0,55	0,71	
	p	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
	n	351	351	351	351	351	

Tablo 4.2’de görüldüğü üzere Türkçe öğretmeni adaylarının araştırmaya yönelik toplam tutum ve alt boyut düzeyleri arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon analizi yapılmıştır. Türkçe öğretmeni adaylarının araştırmaya yönelik ilgileri ile araştırmaya yönelik önem ($r=0,17$), motivasyon ($r=0,30$), yararlılık ($r=0,18$) ve kaygı ($r=0,18$) düzeyleri arasında olumlu yönde anlamlı ($p<0,05$) zayıf bir ilişki, tutum ölçeği toplam puanları arasında olumlu yönde güçlü ($r=0,51$; $p<0,05$); önem düzeyleri ile araştırmaya yönelik motivasyon ($r=0,22$) ve yararlılık ($r=0,24$) düzeyleri arasında olumlu yönde anlamlı ve zayıf bir ilişki, tutum ölçeği toplam puanları arasında olumlu yönde ve orta düzeyde güçlü ($r=0,43$; $p<0,05$); motivasyon düzeyleri ile araştırmaya yönelik yararlılık ($r=0,27$) ve kaygı ($r=0,29$) düzeyleri arasında olumlu yönde anlamlı ($p<0,05$) ve zayıf bir ilişki, tutum ölçeği toplam puanları arasında olumlu yönde güçlü ($r=0,68$; $p<0,05$); Yararlılık düzeyleri ile araştırmaya yönelik tutum ölçeği toplam puanları arasında olumlu yönde güçlü ($r=0,55$; $p<0,05$); kaygı düzeyleri ile araştırmaya yönelik tutum ölçeği toplam puanları arasında olumlu yönde çok güçlü ($r=0,71$; $p<0,05$) bir ilişki saptanmıştır. Bulgulara göre Türkçe öğretmeni adaylarının araştırmaya yönelik kaygı ile önem ve kaygı ile yararlılık düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki saptanmamıştır. Diğer tüm alt boyutlar ve tutum ölçeği toplam puan düzeylerinin herhangi birisi arttıkça bir diğeri de artmaktadır.

4.1.2. Türkçe Öğretmeni Adaylarının Araştırmaya Yönelik Tutum Düzeylerinin Demografik Özelliklerine Göre İncelenmesine Yönelik Bulgular

Araştırmanın bu alt bölümünde Türkçe öğretmeni adaylarının araştırmaya yönelik tutum düzeylerinin demografik özelliklerine göre farklılaşıp farklılaşmadığı incelenmiştir.

Tablo 4.3. *Türkçe Öğretmeni Adaylarının Araştırmaya Yönelik Tutum Düzeylerinin Cinsiyetlerine Göre Karşılaştırılması*

	Cinsiyet	Betimsel İstatistik			t-test			Etki (<i>d</i>)
		<i>n</i>	\bar{x}	<i>ss</i>	<i>t</i>	<i>sd</i>	<i>p</i>	
İlgi	Kadın	263	34,31	2,49	2,78	349	0,00	0,34
	Erkek	88	34,03	2,27				
Önem	Kadın	263	24,93	2,39	1,46	349	0,14	
	Erkek	88	24,95	2,91				
Motivasyon	Kadın	263	29,21	2,82	0,00	349	0,99	
	Erkek	88	28,19	3,25				
Yararlılık	Kadın	263	22,20	2,43	-0,14	349	0,88	
	Erkek	88	22,21	2,37				
Kaygı	Kadın	263	15,46	3,13	0,11	349	0,90	
	Erkek	88	15,35	3,20				
Tutum Ölçeği Toplam Puan	Kadın	263	126,12	8,87	0,90	349	0,36	
	Erkek	88	124,75	9,55				

Tablo 4.3.'te görüldüğü üzere Türkçe öğretmeni adaylarının araştırmaya yönelik tutum düzeylerinin cinsiyete göre farklılaşıp farklılaşmadığını saptamak amacıyla yapılan ilişkisiz grup t testi sonuçlarında ilgi alt boyutu için kadınlar ($\bar{x}_{kadın}=34,31$) lehine anlamlı farklılık saptanmıştır. Bulgulara göre kadın Türkçe öğretmeni adaylarının araştırmaya yönelik tutum düzeyleri daha yüksektir. Bu farklılığının etki derecesinin ($d_{Cohen}=0,34$) orta düzeyde olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 4.4. *Türkçe Öğretmeni Adaylarının Araştırmaya Yönelik Tutum Düzeylerinin Sınıf Değişkenine Göre Karşılaştırılması*

	Sınıf Düzeyi	Betimsel İstatistik			ANOVA	
		<i>n</i>	\bar{x}	<i>ss</i>	<i>F</i>	<i>p</i>
İlgi	Lisans 1.Sınıf	28	17,96	1,34	1,09	0,35
	Lisans 2.Sınıf	127	17,63	1,60		
	Lisans 3.Sınıf	99	17,74	1,52		
	Lisans 4.Sınıf	97	17,96	1,19		
Önem	Lisans 1.Sınıf	28	17,82	1,51	2,02	0,11
	Lisans 2.Sınıf	127	17,80	1,42		
	Lisans 3.Sınıf	99	18,12	1,28		
	Lisans 4.Sınıf	97	17,64	1,39		
Motivasyon	Lisans 1.Sınıf	28	25,53	1,71	1,35	0,25
	Lisans 2.Sınıf	127	25,64	2,14		
	Lisans 3.Sınıf	99	25,17	2,42		
	Lisans 4.Sınıf	97	25,75	2,09		
Yararlılık	Lisans 1.Sınıf	28	23,10	2,14	1,73	0,15
	Lisans 2.Sınıf	127	22,35	2,32		
	Lisans 3.Sınıf	99	22,08	2,34		
	Lisans 4.Sınıf	97	22,04	2,45		
Kaygı	Lisans 1.Sınıf	28	13,78	3,85	1,10	0,34
	Lisans 2.Sınıf	127	13,80	4,00		
	Lisans 3.Sınıf	99	12,93	3,62		
	Lisans 4.Sınıf	97	13,68	3,71		
Tutum Ölçeği	Lisans 1.Sınıf	28	98,21	6,07	0,95	0,41
	Lisans 2.Sınıf	127	97,24	7,15		
	Lisans 3.Sınıf	99	96,06	7,15		
	Lisans 4.Sınıf	97	97,09	6,44		

Türkçe öğretmeni adaylarının araştırmaya yönelik tutum düzeylerinin öğrenim görmekte oldukları sınıf değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığını saptamak amacıyla yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA testi) sonuçlarında, tablo 4.4.'te görüldüğü üzere manidar farklılık saptanmamıştır. Bulgulara göre Türkçe öğretmeni adaylarının araştırmaya yönelik tutum puanları sınıf düzeylerine göre farklılaşmamaktadır.

Tablo 4.5. *Türkçe Öğretmeni Adaylarının Araştırmaya Yönelik Tutum Düzeylerinin Bilimsel Eğitim Alma Durumuna Göre Karşılaştırılması*

	Bilimsel Eğitim Alma Durumu	Betimsel İstatistik			t-test		
		<i>n</i>	\bar{x}	<i>ss</i>	<i>t</i>	<i>sd</i>	<i>p</i>
İlgi	Evet	214	17,76	1,47	-0,48	349	0,62
	Hayır	137	17,83	1,43			
Önem	Evet	214	17,86	1,38	0,30	349	0,75
	Hayır	137	17,81	1,39			
Motivasyon	Evet	214	25,65	2,15	1,32	349	0,18
	Hayır	137	25,34	2,21			
Yararlılık	Evet	214	22,12	2,40	-1,31	349	0,19
	Hayır	137	22,45	2,28			
Kaygı	Evet	214	13,54	3,75	0,10	349	0,91
	Hayır	137	13,50	3,90			
Tutum Ölçeği	Evet	214	96,95	7,03	-0,01	349	0,98
	Hayır	137	96,96	6,63			

Türkçe öğretmeni adaylarına “*Lisansüstü çalışma yaptınız mı? /yapmayı düşünüyor musunuz? Nedeni nedir?*” sorusu yöneltilmiştir. Bu soruya yönelik yanıtlarda iki adet tema karşımıza çıkmıştır. Tablo 4.6. incelendiğinde 22 öğretmen adayı (büyük çoğunluğu) bu soruya yüksek lisans yapmayı düşündüğünü belirten biçimde yanıt vermiştir. Bu öğretmen adaylarından 12 kişi üniversite sonrası hemen yüksek lisans yapmaya başlamak istediğini, 10 kişi ise önceliğinin KPSS sınavını kazanıp MEB’e atanmak olduğunu, sonrasında yüksek lisans yapmayı düşündüklerini belirtmişlerdir. 11 öğretmen adayı ise yüksek lisans yapmayı düşünmediğini belirtmiştir.

Türkçe öğretmeni adayları yüksek lisans düşünme nedenlerini (22 öğretmen); kendilerini geliştirme, kariyer odaklı ilerleme, merak etme, öğretim görevlisi olma, alanında uzmanlaşma, alana katkı sağlama, öğrenci olmaya devam etme olarak belirtmişlerdir. K3, K4, K5, K6, K7, K8, K9, K14, K15, K16, K17, K19, K20, K22, K23, K24, K25, K26, K27, K31, K32 ve K33 kodlu katılımcıların “*Lisansüstü çalışma yapmayı düşünüyorum.*” alt temasında verdikleri yanıtlarla ilgili görüşmelerden alınan kesitler aşağıda sunulmuştur.

Evet, düşünüyorum fakat ilerleyen süreçte olabilir. Çünkü maddi kaygılarım var önce KPSS’ye girip atanmak istiyorum. (K3)

Evet, düşünüyorum. Çünkü yaşam boyu gelişimi hedef alıyorum. Kendime bir şeyler katmak istiyorum. (K4)

Evet, düşünüyorum. İlerleyen süreçte olabilir. Çünkü maddi kaygılarım var. Önce KPSS’ye girip atanmak istiyorum. Sonrasında kariyerimi yükseltmek daha kolay olur benim için. (K5)

Evet, düşünüyorum. Fakat önce KPSS’ye girip atanmak istiyorum. Atandıktan sonra olabilir. Maddi olarak rahatlamak istiyorum. (K6)

Evet, düşünüyorum. Fakat gelecek kaygısı sebebiyle KPSS’ye girip atanmak istiyorum. Sonrasında alanımda belli bir konuda uzmanlaşmak istiyorum. (K7)

Önce KPSS’ye girip atanmak istiyorum. Sonrasında lisansüstü çalışma yapmayı düşünüyorum. Lisansüstü çalışma yaparken sabit bir sistem değil de daha rahat hareket edebileceğim, sürekli araştırma içinde olabileceğim bir alan olması isteğimi artırıyor. (K8)

Evet, düşünüyorum. Ben Milli Eğitimde görev yapmak istiyorum. Ama sonraki süreçte kendimi geliştirmek için yüksek lisans yapmak isterim. (K9)

Evet, düşünüyorum. Öğrenci olmaya devam etmek istiyorum. Yüksek lisans ortamını merak ediyorum. (K14)

Evet, düşünüyorum. Kariyer odaklı biriyim. Daha üst seviyelere çıkmak istiyorum. (K15)

Evet, düşünüyorum. Çalışma saatleri ve işleyiş bakımından akademik yaşamın bana daha uygun olduğunu düşünüyorum. (K16)

Evet, düşünüyorum. Ama ilk önce atanmak istiyorum. Sonrasında kendi alanımda daha üst düzeye gelmek istiyorum. (K17)

Evet, düşünüyorum. Kendimi geliştirmek istiyorum. KPSS’de atanmak zor. Bu nedenle akademik çalışma yapmak istiyorum. (K19)

Evet, düşünüyorum. Kendimi geliştirmek istiyorum. Çocuklar yerine yetişkinlerle ilerlemeyi tercih ederim. (K20)

Evet, düşünüyorum. Çünkü yetişkin öğrencilerle bir arada olmak istiyorum. (K22)

Evet, düşünüyorum. Çünkü alana katkı olsun istiyorum, üretime katılmak, kalıcı izler bırakmak istiyorum. (K23)

Evet, düşünüyorum. Fakat önceliğim KPSS ileride akademisyen olmak istiyorum. (K24)

Evet, düşünüyorum. Akademik alanda ilerlemek istiyorum. (K25)

Evet, düşünüyorum. Ama maddi kaygılar sebebiyle önceliğim KPSS. Kendimi geliştirmek için yüksek lisans yapmak istiyorum. (K26)

Evet, düşünüyorum. Çünkü alana katkı olsun istiyorum. Ben de tez, makale yazmak istiyorum. (K27)

Evet, düşünüyorum. Akademisyen olmak istiyorum. (K31)

Evet, düşünüyorum. Akademisyen olmak istiyorum. Kariyer odaklı ilerlemeyi düşünüyorum. (K32)

Evet, düşünüyorum. Ama önceliğim KPSS. Maddi kaygılar sebebiyle MEB’de öğretmenlik yapmak istiyorum. Sonrasında kendimi geliştirmek için yüksek lisans yapmak isterim. (K33)

Türkçe öğretmeni adayları (11 öğretmen) yüksek lisans düşünmeme nedenlerini; maddi olanaksızlıklar, MEB’de öğretmen olmak isteme, akademisyen olmak istememe, zorlanacağını düşünme, araştırma konusunda kendini yetkin görmeme, ilgisini çekmeme, olarak belirtmişlerdir. K1, K2, K10, K11, K12, K13, K18, K21, K28, K29, K30 kodlu katılımcıların “Lisansüstü çalışma yapmayı düşünmüyorum.” alt temasında verdikleri yanıtlarla ilgili görüşmelerden alınan kesitler aşağıda sunulmuştur.

Hayır, düşünmüyorum. Atanmak istiyorum. Daha küçük yaş gruplarıyla çalışmak istiyorum. (K1)

Hayır, düşünmüyorum. İlgimi çekmiyor. Akademisyen olmak istemiyorum. (K2)

Hayır, düşünmüyorum. Kendimi yüksek lisans için hazır hissetmiyorum. KPSS’ye hazırlanmak istiyorum. (K10)

Hayır, düşünmüyorum. Çünkü araştırıp yazma konusunda kendimi yetkin görmüyorum. (K11)

Hayır, düşünmüyorum. Akademisyen olmak istemiyorum. Öğretmen olmak istiyorum. (K12)

Hayır, düşünmüyorum. Öğretmen olmak istiyorum. (K13)

Hayır, düşünmüyorum. MEB’de öğretmen olmak istiyorum. (K18)

Hayır, düşünmüyorum. Çünkü yüksek lisansta zorlanacağımı düşünüyorum. (K21)

Hayır, düşünmüyorum. MEB’de öğretmenlik yapmak istiyorum. (K28)

Hayır, düşünmüyorum. Daha para getirecek bir işe yönelmek istiyorum. Özel dersaneler, kurslar, vb. (K29)

Hayır, düşünmüyorum. Maddi olanaksızlıklardan dolayı düşünmüyorum. (K30)

4.2.2. Türkçe Öğretmeni Adaylarının Bilimsel Araştırmalara Yönelik Bakış Açısı

Türkçe öğretmeni adaylarına “Türkçe eğitiminde bilimsel araştırmalara ilişkin düşünceleriniz nelerdir? Olumlu/yararlı buluyor musunuz?” sorusu yöneltilmiştir. Bu soruya yönelik yanıtlarda 33 öğretmen adayı da (katılımcıların tamamı) çalışmaları olumlu ve yararlı gördüklerini belirtmişlerdir. Çalışmaların gerekliliğini dile getirmişlerdir. Bulguların böyle olması, nicel veriler ve nitel verilerin birbiriyle uyumlu olduğunu göstermektedir.

Türkçe öğretmeni adaylarından bazıları çalışmaların yeterli, verimli, zengin içeriklere sahip olduklarını, mesleğine ve kişisel gelişimine çok katkı sağladığını, dil eğitiminde yapılan çalışmaların çok önemli olduğunu belirtirken bazı Türkçe öğretmeni adayları bilimsel araştırmaları çok gerekli, yararlı bulmasına karşın bazı çalışmaların tekrara düştüğünü, özgün olmadığını, aynı konuda uzmanların farklı sonuçlar elde etmesinin olumsuz bir durum olduğunu, hala yazım kurallarının tartışılıyor olmasının doğru olmadığını belirtmişlerdir. Katılımcıların “*Bilimsel araştırmalara ilişkin düşünceleriniz nelerdir? Olumlu/yararlı buluyor musunuz?*” sorusuna yönelik verdikleri yanıtlarla ilgili görüşme kesitleri aşağıda sunulmuştur:

Bilimsel araştırmaların çok önemli olduğunu düşünüyorum. Yaşadığımız evreni ve dünyayı anlamak için bilime çok ihtiyacımız var. Türkçe eğitiminde daha iyi noktaya gelebilmek için de bu alana katkı sunmaya ihtiyaç var. Dolayısıyla bilimin takipçisi olmak, bilime hevesli olmak, kendimizi geliştirdikten sonra bu alana da katkı sağlamak görevlerimizden biri aslında. (K1)

Mesleğimiz açısından bize çok katkı sağlayacağını düşünüyorum. Ama bilimsel araştırmaların daha net, kabul edilebilir olması gerekir. Yoruma açık çalışmalar çok hoşuma gitmiyor. Mesela “Serbest yazma mı yoksa bir konu verilerek yazma mı daha yararlıdır?” sorusuna cevap aramak bana saçma geliyor. Bu kesin bir sonuca varılacak bir çalışma değil. (K2)

Bilimsel çalışmaların kesinlikle yararlı olduğunu düşünüyorum. Mesela bizim aylarca uğraşarak bulabileceğimiz bir cevaba, makale okuyarak anında ulaşabiliyoruz. Bilgiye ulaşma noktasında çok kolaylık sağlıyor. Mesleğimize çok katkı sağlayacağını, bize yeni ufuklar açacağını farkındayım. Fakat belli konulara daha fazla yöneldiklerini düşünüyorum, daha çeşitli çalışmalar yapılabilir. Bilimsel çalışmaları çok ilgi çekici bulmuyorum. (K3)

Bilimsel araştırmalar yararlıdır, alana katkı sağlar. Ama öğretmenlik alanında çok işe yarayacağını düşünmüyorum. Çünkü ortaokul öğrencilerine basit seviye eğitim veriliyor. Bilimsel araştırmalarda üst gruba hitap edecek bilgiler yer alıyor. (K4)

Olumlu düşünceler içerisindeyim çalışmaları destekliyorum. Pek çok alanda araştırma yapılmış. Araştırmaları yeterli ve kaliteli buluyorum. (K5)

Olumlu düşünceler içerisindeyim. Araştırmaları yeterli ve yararlı buluyorum. (K6)

Bilimsel araştırmalar yararlıdır, alana katkı sağlar. Pek çok alanda araştırma yapılmış. Her konu hakkında detaylı bir şekilde çalışılmış. Araştırmaları verimli buluyorum. Türkçe dil öğretimi insana “öz”ünü hatırlatan bir alan. Bu yüzden Türkçe eğitimi alanında yapılan çalışmalar kültürümüzü aktarmak açısından büyük önem arz ediyor. (K7)

Bilimsel araştırmaları kesinlikle etkili ve yararlı buluyorum. Bu çalışmalar bizim başucu kaynaklarımız. Herhangi bir konuda bir veri almak için bu çalışmaları inceliyoruz. Bunlar üzerinden bilgileri topluyoruz. Biz de bu çalışmaların üzerine bir şeyler katarak ilerleyebiliyoruz bu yüzden bilimsel çalışmalar çok gerekli. Bilimsel çalışmalar geniş kapsamlı olduğu, derinlemesine araştırıldığı için, çok hoşuma gidiyor. Çalışmaların delillere dayanması çalışmaların güvenilir olmasını sağlıyor, bu durumu çok beğeniyorum. (K8)

Yararlı buluyorum. Öğrenciler üzerinde araştırma yapıldığında bununla ilgili bir veri alındığında o bize katkı sağlıyor. Bilimsel çalışma olduğu için hata oranı düşük oluyor. Bu da güvenilir olmasını sağlıyor. (K10)

Türkçenin daha da gelişebilmesi için, bilmediğimiz konuların öğrenilebilmesi için araştırmaların yapılması gerektiğini düşünüyorum. Yararlı buluyorum. (K11)

Bilimsel araştırmaları yararlı buluyorum fakat makaleler birbirini tekrarlıyor bazen. Örneğin, Türkçe eğitimine Orhan Veli Kanık'ın katkıları vs. bunu herkesin durup durup incelemesine gerek yok farklı çalışmalar olsun. Bilimsel bir şey yapıyor fakat çevre onu anlamıyor. Öğrenciler o çalışmayı okusalar bile anlamayacağını düşünüyorlar. Mesela Dil Bilim dersini bir kitaptan

işliyoruz. O kitaptan pek bir şey anlamadım. Yazar çalışmasını yapmış ama anlaşılabilir bir eser. Mesela tiyatro seyirci içindir değil mi? Onun sahnelenince seyirciyle buluşunca anlamı var. İşte bilimsel çalışmalar da böyle bence. Bu nedenle çalışmalar öğrencilere hitap etmeli, anlaşılır bir dil kullanılmalı (K12)

Kesinlikle yararlı buluyorum. Bilimsel araştırmaları yorumlayacak yetkinlikte olduğumu düşünmüyorum. Fakat mesleğim açısından çok katkı sağlayacağını düşünmüyorum. Ortaokul öğrencileri için akademik bilgilerin bir yararı olacağını sanmıyorum. Bilimsel çalışmalar akademik alanda ilerlersem bana katkı sağlar. Kendimi geliştirmeme katkı sağlar. Örneğin dil bilgisinde bir kelimenin ekini kökünü ayırıp eski Türkçede şuradan gelmiş vs. gibi bilgiler ortaokul öğrencisinin işine yaramaz. (K15)

Yararlı buluyorum. Çalışmalar gereklidir, Türkçe açısından tabii ki olmalıdır, biz öğrenciler oralardan yararlanıyoruz. Ama çalışmalar yeterli bulmuyorum hala yazım kuralları bile tartışılıyor, değişiyor. Çalışmaların daha köklü, derinlemesine olması gerektiğini düşünüyorum. (K16)

Kesinlikle çok yararlı buluyorum. Bence her türlü bilimsel araştırmayı iyi bir şekilde araştırıp bunlara yönelik çalışma yaparsak mutlaka bize bir şeyler katar diye düşünüyorum. Ne kadar çok araştırma yaparsak o kadar alanda kendimizi daha iyi yerlere taşıyabiliriz. Ne kadar çok araştırma yapılırsa o kadar iyi... (K17)

Olumlu tutum içerisindeyim çalışmaları yararlı buluyorum. Araştırmalar gerekli fakat çalışmaları yeterli bulmuyorum bu alan daha yeni yeni geliyor bence. Araştırmalar, eğitime katkı sağlar. Daha fazla araştırma yapılmalı. (K20)

Bilim ve teknoloji çağındayız. Bilimsel araştırmalar olmadan gelişemeyeceğimizi düşünüyorum. Çalışmalar önemli ama bilimsel çalışmaların çok özgün olmadığını düşünüyorum. Birbirine çok benzer çalışmalar yapılıyor. (K22)

Bilimsel araştırmalar yararlıdır, alana katkı sağlar. Topluma katkı sağlayacak çalışmalar yapmak önemli. Türkçe bir dil. Dil bir bilim. O yüzden derinlemesine araştırmalar yapılmalı. Dilimizi daha iyi özümsemek açısından bu gerekli. (K23)

Olumlu düşünceler içerisindeyim, çalışmaları yararlı buluyorum. Kişiyeye katkı sağlayacak bir durum. Fakat aynı konuda yapılan araştırmaların farklı sonuçlarının olması bence olumsuz bir durum. Bilimsel araştırmaları takip etmek mesleğimiz açısından çok yararlı. Özellikle alana hakim olmak açısından önemli. (K25)

Açıkçası çok takip ettiğim bir konu değil. Ama olumlu düşünceler içerisindeyim, çalışmaları yararlı buluyorum. Önemli olduğunu düşünüyorum. Dil, milli kimliğimiz bu yüzden bizi ileriye taşıyacak olan şey dil eğitimi. Bu konudaki araştırmalar kişiyeye katkı sağlayacaktır. Bilimsel araştırmaları takip etmek mesleğimiz açısından da çok yararlı. Bir hocamız "Dolmadan, taşamazsınız." demişti. Ben bu sözün doğruluğuna çok inanıyorum. Önce alanımızda kendimiz donanımlı hale gelelim ki öğretmen olarak çocuklara yararlı olabilelim. Bilimsel araştırmalar bu anlamda bizim için çok önemli kaynaklar. Özellikle alana hâkim olmak açısından gerekli. (K26)

Bilimsel çalışmaları okuduğumda daha donanımlı, daha bilgili hale geleceğimi düşünüyorum. Sınıf uygulamalarında bana daha çok katkı sağlar. Bilimsel araştırmalar gerekli, özellikle dinleme alanında daha fazla çalışma yapılmalı. Kaynakların zengin olması gerekir. Bilimsel araştırma alanında çalışma yapanlara çok saygı duyuyor ve özeniyorum. (K28)

Olumlu düşünceler içerisindeyim çalışmaları destekliyorum. Bilimsel araştırmalar gerekli, yararlıdır. Türkçenin doğru öğretimi, evrensel dillerin arasına girebilmesi için çalışmalar yapılmalı. Öğretmenlerimiz bizleri bilimsel araştırmalara daha çok yönlendirmeli. (K30)

Olumlu düşünceler içerisindeyim çalışmaları yararlı buluyorum. Bilimsel araştırmalar gerekli, yararlıdır. Araştırmalar, araştırmaları doğuruyor. Bu da gelişmeyi sağlıyor. Fakat çalışmalarda eksiklikler var. Alanda görüş ayrılıkları var. (K31)

4.2.3. Türkçe Öğretmeni Adaylarının Bilimsel Araştırmaları Takip etme Görünümleri

Tablo 4.7. *Türkçe Öğretmeni Adaylarının Bilimsel Araştırmaları Takip Etme Durumları*

Tema	Alt Tema	f	Katılımcı
Bilimsel Araştırmaları takip etme durumu	Evet, ediyorum	6	K5, K6, K22, K30, K31, K32
	Hayır, etmiyorum	27	K1, K2, K3, K4, K7, K8, K9, K10, K11, K12, K13, K14, K15, K16, K17, K18, K19, K20, K21, K23, K24, K25, K26, K27, K28, K29, K33

Türkçe öğretmeni adaylarına “Türkçe eğitiminde bilimsel araştırmaları takip ediyor musunuz?” sorusu yöneltilmiştir. Bu soruya yönelik yanıtlarda iki adet tema karşımıza çıkmıştır. Tablo 4.7. incelendiğinde 27 öğretmen adayı (büyük çoğunluğu) bu soruya “Hayır, takip etmiyorum.” biçiminde yanıt vermiştir. Altı öğretmen adayı ise çalışmalarını takip ettiğini belirtmiştir.

4.2.4 Bilimsel Araştırmaları Takip Etmeyen Öğretmen Adaylarına Yönelik Bulgular

Çalışmaları takip etmediğini belirten 27 Türkçe öğretmeni adayına “Bilimsel araştırmaları takip etmeme nedenleriniz nelerdir?” sorusu yöneltilmiş olup öğretmen adayları takip etmeme nedenlerini bilimsel araştırmalara karşı ilgisinin olmaması (11 kişi), zamanının olmaması (11 kişi), çalışmaların yeterince anlaşılır olmaması (üç kişi), araştırmaya gereksinim duymama (üç kişi), nasıl araştırma yapacağını bilmeme (üç kişi), araştırma eyleminin zor ve yorucu gelmesi (dört kişi), araştırma eyleminin zorunlu olmaması (dört kişi) kendini araştırmaları takip edebilecek yetkinlikte görmeme (altı kişi) gibi yanıtlar vermişlerdir. K1, K2, K3, K4, K7, K8, K9, K10, K11, K12, K13, K14, K15, K16, K17, K18, K19, K20, K21, K23, K24, K25, K26, K27, K28, K29, K33 kodlu katılımcıların “Bilimsel araştırmaları takip etmeme nedenlerine” yönelik verdikleri yanıtlarla ilgili görüşme kesitleri aşağıda sunulmuştur:

Bilimsel araştırmalara karşı ilgim yok. Kendimi geliştirmek için bilimsel araştırmaların takip edilmesi gerektiğinin farkındayım. Kendimde eksik gördüğüm, geliştirmek istediğim bir konu bu fakat takip ettiğim söylenemez. (K1)

Zamanım yok. Üst düzey üslup içerdikleri için çok dikkat gerektiriyor. Ayrıca KPSS'ye hazırlanıyorum. Bu süreçte hem KPSS hem sosyal yaşam derken makale vb. çalışmalarını okuyacak zaman bulamıyorum. Bunun için bu kadar çaba sarf edemem. (K2)

Belirgin bir sebebi yok. Çok ihtiyaç duymuyorum. İhtiyaç duyunca takip ediyorum. (K3)

Şu an gündemimde değil, yüksek lisans öğrencisi olsam takip ederdim. (K4)

Merak etmiyorum, bu nedenle çalışmalarını okumuyorum. (K7)

Şu an akademik olarak bir çalışma içerisinde olmadığım için takip etme gereği duymuyorum. (K8)

Daha az merak diyebilirim. Kendimi araştırmaları anlayabilecek yeterlilikte görmüyorum. (K9)

Zaman ayıramıyorum. Ders yoğunluğundan dolayı olabilir. Nasıl araştırma yapılması gerektiğini de bilmiyorum. Araştırma yapmam gerektiğini biliyorum ama yapacak bir bahane bulmam lazım zorunluluk gerek. (K10)

Araştırma yapmam gerektiğini biliyorum ama pek fazla da ilgimi çekmiyor. Bilimsel bilgiyi okumak bana yorucu geliyor. (K11)

Zamanım yok. Çok yoğunum dersler sebebiyle zaman ayıramıyorum. (K12)

Zamanım yok. Sadece ödev verildiğinde bakıyorum. İçimde öyle bir istek de yok. (K13)

Alandaki isimlere hâkim değilim. Sadece işim düşünce bakıyorum. Tembelim. (K14)

Çok yoğunum, hem çalışıyor hem okuyorum, ödevlerimiz vs. de oluyor İlgimi de çekmiyor. Çağımızın çocuklarından olduğum için araştırma meyilli değilim, hazır seviyorum. (K15)

Şu an için çok ilgimi çekmiyor. Çalışmaları takip etmem gerektiğinin farkındayım ama etmiyorum. (K16)

Sanırım üniversiteyi şu an bitirmediğim, akademik alana daha yönelmediğim için takip etme gereksinimi duymuyorum. (K17)

Gerek duymuyorum. Doğru ve güvenilir olduğundan emin olamıyorum. (K18)

Yeterli kaynak olmadığını düşünüyorum. İnternette bulduğum kaynaklar genellikle yanlış eksik çıkıyor. Nereden doğru bilgiye ulaşacağımı, nasıl araştıracağımı bilmiyorum. (K19)

Zamanım olmadığı için takip edemiyorum. (K20)

İlgimi çekmediği için takip edemiyorum. Bana verilenlerle yetiniyorum. (K21)

KPSS hazırlık sürecinde olduğum için takip edemiyorum. (K23)

Günlük işlerden zaman bulamıyorum. Çok fazla sosyal medyada vakit öldürüyorum. Bilimsel araştırmalara vakit kalmıyor, ilgimi çekmiyor. (K24)

Çok yoğunum, zaman bulamıyorum. KPSS önceliğim. (K25)

Bilimsel araştırmayı okuma yorumlama kısmında kendimi yeterli görmüyorum. Geniş bir zaman ayırmam gerekiyor anlamam için. Zaman ayıramıyorum. Dili karmaşık, yavaş okuma yaptığım için zor geliyor, erteliyorum bu nedenle. (K26)

Bu zamana kadar hiç öyle bir alışkanlığım olmadı. Hoca ne kadar yönlendirirse o kadar. (K27)

Zamansızlıktan takip edemiyorum. Alan eğitimine neredeyse 3. Sınıfta başladık diyebilirim. Önemini yeni yeni kavriyorum bence. (K28)

Hocaların anlattığı yeterli geliyor. Başka bilgilere de ihtiyaç duymuyorum. (K29)

Ön bilgilerimin yeterli olmadığını düşünüyorum. Fazla akademik geliyor bana. (K33)

Çalışmaları takip etmediğini belirten 27 Türkçe öğretmeni adayına “Bilimsel araştırmaları takip edenlerin neden takip ettiklerini düşünüyorsunuz?” sorusu yöneltilmiş, öğretmen adaylarının üç başlıkta yoğunlaştıkları görülmüştür. Yoğunlukla bilimsel araştırmaları takip eden kişilerin öğretim görevlisi olduğunu/olacağını veya lisansüstü çalışma yapan kişiler olduğunu belirtmişlerdir (20 kişi). Ayrıca bu kişilerin kendi çalışmasına kaynak oluşturması amacıyla çalışmaları takip ediyor olabileceklerini dile getirmişlerdir. İkinci başlık olarak kendini geliştirmek/kişisel doygunluk

sağlamak/alanında kendini iyi hissetmek vb. nedenlerden dolayı takip edebileceklerini belirtmişlerdir (15 kişi). İlgi duyduğu için takip ediyordur diyen ise yedi kişi olmuştur. Bazı öğrencilerin ödev vb. nedenlerle zorunlu olarak takip edebileceği de iki kişi tarafından dile getirilmiştir. Bazı katılımcıların “Bilimsel araştırmaları takip edenlerin neden takip ettiklerine” yönelik düşünceleriyle ilgili görüşme kesitleri aşağıda sunulmuştur:

Çoğunlukla akademisyenlik düşünenler takip ediyor olabilir. Tabii ki sadece bu da değil kendini; alanında daha yetkin seviyelere çıkarmak, kendini geliştirmek isteyenler çalışmalarını takip ediyorlardır. (K1)

Akademisyen olanlar takip ediyordur. Kendileri yeni çalışmalar yapacakları için, ne yönde çalışmalar yapacaklarını belirlemek için takip ediyorlardır. (K2)

Akademik çalışma yaptıkları için takip ediyorlardır. Sırf hoşuna gittiği için ya da ilgilendikleri için takip ettiklerini düşünmüyorum. İş dolayısıyla takip ediyorlardır. (K4)

Kendilerini güncellemek isteyenler takip ediyordur. Hiçbir şey sabit kalmıyor, her şey değişiyor; akademik kariyer yapanlar gelişmeleri sürekli takip etmek zorundalar. (K8)

Daha fazla merak ediyorlardır; daha fazla okuma, kendini geliştirme istekleri olabilir. (K9)

Belli bir konu ilgisini çekmiş olabilir. Çoğunlukla akademisyenlik düşünenler takip ediyor olabilir. Zorunluluktan bakıyordur. (K11)

Alanında daha derin bilgilere sahip olmak için takip ediyorlardır. (K16)

Daha çok akademisyenlerin takip ettiğini düşünüyorum. Kendi çalışmalarını için ediyorlardır. Öğrenciler de ödev dolayısıyla zorunluluktan takip eder. (K20)

Kendini geliştirmek, yeni fikirler, yeni bakış açıları edinmek için takip ettiklerini düşünüyorum. (K21)

Kendi eksikliklerini görmek, toplumdaki eksikleri görmek, olmayan bir çalışmayı kendisi gerçekleştirmek istiyordur. (K23)

Yeni ve güncel bilgilere erişmek için, daha çok bilgi birikimine sahip olmak için istiyorlardır. (K25)

Alana katkı sağlamak için istiyorlardır. Kişisel doygunluk sağlamak için veya kendileri kariyer yapmak istiyorlardır. (K26)

Daha çok ilgi duyuyorlardır. Güzel yönlendirilmişlerdir. Ya da örnek aldığı birileri vardır. (K27)

Çalışmaları takip etmediğini belirten 27 Türkçe öğretmeni adayına “Bilimsel araştırmalar nasıl olursa takip etmeyi düşünürsünüz?” sorusu yöneltilmiş, öğretmen adaylarının yanıtları tablo 4.8.’de sunulmuştur.

Tablo 4.8. *Çalışmalar Nasıl Olmalı?*

Tema	Alt Tema	F	Katılımcı
Çalışmalar nasıl olmalı?	Duyurusu yapılmalı, daha göz önünde olmalı	6	K33, K2, K16, K19, K27, K33
	İlgi çekici olmalı	5	K33, K18, K20, K21, K33
	İşlevsel olmalı	4	K4, K12, K17, K21
	Ulaşılabilir olmalı	3	K10, K25, K28
	Akıcı, anlaşılır bir dil kullanılmalı	3	K11, K26, K28
	Bir şeyin değişmesine gerek yok, ilgisi olan takip eder	3	K1, K3, K29
	Araştırma sürecini kolaylaştıran uygulamalar geliştirilmeli	2	K10, K27
	Yeni öğretim yöntem ve teknikleri ortaya koymalı	2	K12, K15,
	Okuma zorunluluğu olmalı	2	K8, K2
	Anket değil de yüz yüze veya deneysel yöntemler kullanılmalı	2	K9, K23
	Sarsıcı, etkileyici, kural değiştiren çalışmalar olmalı	1	K4
	Öğrenmeye yönelik istek geliştirmeli.	1	K7
	Başlıklar çarpıcı, konu kısa, sayfa sayısı az olmalı.	1	K13
	Özgün çalışmalar olmalı	1	K14
Ana dil öğretimini farklı yönleriyle ele almalı	1	K24	
Tüm çalışmalar erişime açık olmalı	1	K28	

Tablo 4.8. incelendiğinde çalışmalarını takip etmediğini belirten 27 Türkçe öğretmeni adayının çalışmaların duyurusu yapılmalı, çalışmalar daha göz önünde olmalı (6 kişi) ve çalışmalar ilgi çekici olmalı (5 kişi) alt temalarında yoğunlaştıkları görülmektedir. Bazı katılımcıların “*Bilimsel araştırmaları nasıl olursa takip edebileceklerine*” yönelik düşünceleriyle ilgili görüşme kesitleri aşağıda sunulmuştur:

Kişinin ilgisi varsa takip eder. Çok bir şeyin değişmesi gerektiğini düşünmüyorum. Şu anda iyi çalışma da kötü çalışma da vardır. Okumak isteyen en güzelini, en iyisini araştırır bulur. (K1)

Çalışmalar sosyal medya vb. uygulamalara uyarlanıp düzenlense takip edilebilir. Mesela Instagram uygulamasında önümüze düşse, keşfet bölümünde görsek, okumak zorunda kalsak ilgimizi çekebilir. (K2)

Belirgin bir sebebi yok. Çok ihtiyaç duymuyorum. İhtiyaç duyunca takip ediyorum. (K3)

Hocaların araştırmaya teşvik etmeleri gerektiğini düşünüyorum. Çalışmalar bizde öğrenmeye yönelik istek geliştirmeli. (K7)

Belli şeyler zorunlu tutulsaydı takip ederdim. Bu davranışın doğru olmadığını biliyorum ama maalesef böyle. (K8)

Çalışmalarda anket vs. değil de yüz yüze görüşmeler daha çok kullanılsa yüzeysel çalışmalar değil de daha derinlemesine araştırmalar yapılırsa daha güzel olur. Ankette bir sürü soru geliyor, bu durum bir süre sonra sıkıcı geliyor, çoğu cevaplar sallanıyor sonrasında. (K9)

Çalışmalara daha kolay ulaşabilirsek daha iyi olur. Araştırma için çok çaba sarf ediyoruz. Uzun zaman harcıyoruz bir şey öğrenmek için. Çalışmalar konusuna göre sınıflandırılabilir. (K10)

Okuma açısından daha akıcı olmasını isterdim. Zorlanmadan anlayabileyim isterim. (K11)

Yeni öğretim yöntem ve teknikleri daha fazla olsa, derste katkısı olacak makaleler olsa takip ederim. Okuduğum şeyi sınıfta uygulayabilmeliyim. Makaleler işlevsel olmalı. (K12)

Çevirip çevirip farklı kaynakları önüme koyuyorlarmış gibi düşünüyorum. Özgün çalışmalar olmalı. (K14)

Çalışmalar bana hitap etmiyor. Ben düz yazı okumayı pek sevmiyorum. Belki günlük yaşamda daha çok karşıma çıksa okuyabilirim. Birileri gruba atsa, neden okumam gerektiğini yazsa okuyabilirim. (K16)

Çalışmalar daha uygulamaya dönük olsa takip ederdim, ders ortamında kullanamıyoruz. Çalışmalar daha çok teoride kalıyor. (K17)

İlgi çekici konular olsa takip ederdim. Türkçeyi öğrencilere daha etkili öğretebileceğim konularda yazarlarsa ilgimi çeker. Derste öğrenciye yönelik kullanabileceğim çalışmalar olmalı. (K21)

Ana dil eğitimini farklı yönleriyle ele alan çalışmalar yapılırsa takip edebilirdim. (K24)

Çalışmalar çok anlaşılır değil, saf ve duru bir dili yok. Okurken çok zorlanıyoruz biraz daha sadeleşmeli. Yabancı dilim yetersiz olduğu için yurt dışı kaynakları takip edemiyorum. (K26)

Çalışmaları takip etmediğini belirten 27 Türkçe öğretmeni adayına “Bilimsel araştırmaların takip edilmesi için (devlet, üniversiteler, öğretim görevlileri vb. kişi veya kurumlar tarafından) ne gibi uygulamalar yapılabilir?” sorusu yöneltilmiş olup 18 öğretmen adayı üniversiteler, hocalar vb. kişi ve kurumlar tarafından bilimsel araştırmalara yönelik konferanslar, seminerler, kurslar gibi etkinlikler gerçekleştirilip gerekli bilgilendirme ve duyuru çalışmalarının yapılması gerektiğini belirtmiştir. Yedi öğretmen adayı arayüzü güzel internet uygulamaları geliştirilmesi gerektiğini belirtmiştir. İki öğrenci bilimsel araştırma merkezlerinin kurulması gerektiğini belirtmiştir. Konuyla ilgili görüşme kesitleri aşağıda sunulmuştur:

Dikkat süremiz çok kısaldı. Bu nedenle daha sadeleştirilmiş, yalın, kısa çalışmalar yapılabilir. Reklam tanıtım çalışmaları yapılmalı. Bilimin reklama ihtiyacı yoktur ama yeterince duyurulması gerekir. Mesela öğrenci whatsapp gruplarında kaç kere makale vb. bir şey paylaşıldı pek bilmiyorum açıkçası. Dolayısıyla öğrencilerin bu konuda yönlendirildiğini düşünmüyorum. Öğrenci kendi çabalarsa bulabilir anca. Bu öğrencinin görevi ama öğrenciler biraz daha teşvik edilebilir. Öğrencinin merak duygusu güdülenebilir. (K1)

Görünürlüğünün artması gerekiyor. Bilimsel çalışmalar duyurulmalı. Türkçe öğretmenliği bölümünün sitesinde yayınlanabilir. Üniversite hocaları daha özendirici olabilir. (K3)

Ödevlendirmeler artmalı; makaleler üst perdeden çalışmalarımı, öğrencinin zorlanacağı bir şeymiş gibi gösteriliyor. Öğrencilere bunun böyle olmadığı anlatılmalı, öğrencilerin bakış açılarının değiştirilmesi için çalışmalar yapılmalı. (K7)

Bilimsel Araştırma Merkezlerinin sayısı artırılmalı, öğrenciler oraya yönlendirilmeli. (K9)

Öğretmenler kendi yayımları dışında tavsiyelerde bulunmalılar. Derslerin üçte biri mesela makale incelemeye ayrılabilir. Sınıfta tartışma ortamı yaratılabilir. Belki ilgimiz vardır fark etmiyoruzdur, böylece fark edilebilir. Makale inceleme dersi gibi bir ders olmalı. (K15)

Sivil toplum kuruluşları, kulüp gibi yerlerde daha çok öne çıksalar, mesela haftanın makalesi, bilimsel araştırma problemi olsa onlarla ilgili uzun uzun konuşularak konferanslar düzenlenebilir ama bu tartışma sorumluluğunu da öğretmenler değil, öğrencilere verseler daha yaygın ve etkili olur diye düşünüyorum. (K16)

Bilimsel araştırmalarla ilgili kaynaklar daha kolay ulaşılabilir olmalı. Arayüzü güzel internet siteleri, uygulamalar hazırlanmalı. Kaynakları internette indirmek daha kolay olmalı. (K26)

Araştırma kültürü daha küçük yaşlardan itibaren kazandırılmalı. Bir makalede ne anlatılır nasıl yazılır bunlar hakkında çok geç bilgi sahibi oluyoruz. (K33)

4.2.5. Bilimsel Araştırmaları Takip Eden Öğretmen Adaylarına Yönelik Bulgular

Çalışmaları yeterince takip ettiğini belirten altı Türkçe öğretmeni adayına “*Türkçe eğitiminde bilimsel araştırmaları takip etmek için en çok hangi kaynağı tercih ediyorsunuz? (Kurslar, çeşitli eğitimler, dergiler, internet siteleri, radyo, televizyon vb.)*” sorusu yöneltilmiş olup altı öğretmen adayının da en çok internet sitelerinden yararlandığı bunun yanında bir kişi de araştırmaları yapan kişilerle bire bir görüşmeye çalıştığını belirtmiştir. K5, K6, K22, K30, K31, K32 kodlu katılımcıların konuyla ilgili görüşme kesitleri aşağıda sunulmuştur:

Daha çok internet sitesi ve dergilerden yararlanıyorum. Dergipark ve Google akademik en çok kullandığım kaynaklar. (K5)

Genelde internette yararlanıyorum. Dergipark, Google akademik, YÖKTEZ en çok kullandığım kaynaklar. (K6)

Daha çok internet sitesinden yararlanıyorum. Bilimsel yayımları yapan kişilerle bire bir görüşmek de tercihlerim arasında. (K22)

Daha çok internet sitesinden yararlanıyorum. Türkoloji araştırma dergileri vb. (K30)

Daha çok internet sitesinden yararlanıyorum. En çok Google akademik ve YÖKTEZ'den yararlanıyorum. (K31)

En fazla internet sitelerinden yararlanıyorum. Daha çok Google akademik ve Ulusal Tez Merkezinden diyebilirim. (K32)

Tablo 4.9. Türkçe öğretmeni adaylarının bilimsel araştırmaları takip etme sıklığı

Tema	Alt Tema	f	Katılımcı
Bilimsel araştırmaları takip etme sıklığı	Haftada bir	2	K31, K32
	İki haftada bir	2	K22, K30
	Ayda birkaç	2	K5, K6

Çalışmaları yeterince takip ettiğini belirten altı Türkçe öğretmeni adayına “yayımlanan bilimsel araştırmaları ne sıklıkla takip ediyorsunuz?” sorusu yöneltilmiştir. Bu soruya yönelik yanıtlarda üç adet alt tema karşımıza çıkmıştır. Tablo 4.9. incelendiğinde K5, K6 kodlu katılımcılar araştırmaları ayda birkaç; K22, K30 kodlu katılımcılar iki haftada bir; K31, K32 kodlu katılımcılar haftada bir takip etmeye çalıştığını belirtmiştir.

Çalışmaları yeterince takip ettiğini belirten altı Türkçe öğretmeni adayına “Türkçe eğitimi alanında üye olduğunuz bilimsel dergi ya da internet sitesi var mı? Varsa bunlar nelerdir?” sorusu yöneltilmiştir. Altı öğretmen adayı da üye olduğu herhangi bir kaynak olmadığını belirtmiştir.

Çalışmaları yeterince takip ettiğini belirten altı Türkçe öğretmeni adayına “Türkçe eğitimi alanındaki araştırmaları okumanın mesleğiniz açısından size ne kadar yarar sağlayacağını düşünüyorsunuz?” sorusu yöneltilmiştir. K5, K6, K22, K30, K31, K32 kodlu katılımcıların konuyla ilgili görüşme kesitleri aşağıda sunulmuştur:

Evet, çok sağlar. Makaleler bir sorun üzerine yazılıyor ve bu makaleyi okumamız bizi, bu sorun üzerine düşündürüyor. Alanımızla ilgili farklı bakış açıları kazanmamızı sağlıyor. Meslekle ilgili bilgileri daha kolay aktarmamızı sağlıyor. (K5)

Her okuduğumuz makalenin içeriği farklı bu yüzden her okuduğumuzda farklı bilgiler edineceğiz bu da bizi mesleki anlamda muhakkak ileri götürür. Daha donanımlı hale geldiğimiz için mesleğimize katkı sağlar. (K6)

Evet, muhakkak sağlar. Ne kadar okursak varoluş amacımızı da o kadar gerçekleştirebiliriz. Kendi alanımızla ilgili bize değer katacak çalışmalar var. Hiç makale okumayan bir öğretmenle sürekli okuyan bir öğretmenin bilgisi, tecrübesi bir olmaz. Öğrenci tarafından öğretmene yöneltilen sorular karşısında öğretmenin her zaman hazır olması gerekir. Kendi alanına hâkim olması için, alanı takip etmesi gerekir. (K22)

Evet, muhakkak sağlar. Bakış açımızı geliştiriyor daha detaylı bilgiye sahip olmamızı sağlıyor. (K30)

Çok yarar sağlayacağını düşünüyorum. Çünkü her zaman için bir öğretmenin bir öğrenci gibi kendini yetiştirmesi gerektiğini düşünüyorum. Öğretmenlik de bir nevi öğrencilik. Şunu da söyleyebilirim, sistemimiz çok fazla değişiyor ve teknoloji çok hızlı geliyor. Eğer takip etmezsek öğrencileri nasıl derse çekeceğiz, öğrencilere nasıl bir şey öğretebileceğiz? Bu çok büyük bir sıkıntı. Çünkü bundan beş sene öncesi ve beş sene sonrası çok farklı ve eğitim metotları da değişmekte. Bu nedenle öğretmenin gelişmeleri takip edip ayak uydurması gerekiyor. (K31)

Çok yarar sağlayacağını düşünüyorum. Bu sayede öğretmenin mesleğinde daha yetkin ve daha bilgili olacağını, böylece öğrencilere daha yararlı olacağını düşünüyorum. Özellikle sınıf yönetiminde, uygulama aşamasında yarar sağlayacak. (K32)

4.2.6. Türkçe Öğretmeni Adaylarının Bilimsel Araştırma Yöntemleri vb. Derslere Yönelik Bakış Açısı

Tablo 4.10. *Bilimsel Araştırma Yöntemleri vb. Derslere Yönelik Bakış Açısı*

Tema	Alt Tema	f	Katılımcı	
Türkçe öğretmeni adaylarının Bilimsel Araştırma Yöntemleri vb. derslere yönelik bakış açısı		Fakat ben yararını görmedim.	13	K4, K10, K11, K12, K13, K14, K18, K23, K25, K26, K27, K28, K33,
	Olumlu	Yararını gördüm.	20	K1, K2, K3 K5, K6, K7, K8, K9, K15, K16, K17 K19, K20, K21, K22, K24, K29, K30, K31, K32,
	Olumsuz		0	

33 Türkçe öğretmeni adayına “*Bilimsel Araştırma Yöntem ve Teknikleri vb. ders aldınız mı? Bu dersi yararlı buluyor musunuz?*” sorusu yöneltilmiştir. Tüm öğrenciler dersi almış olduğunu belirtmiştir. Yanıtlarda olumlu ve olumsuz olmak üzere iki adet tema oluşturulmuştur. Tablo 4.10. incelendiğinde 33 öğretmen adayının da derse bakış açısının olumlu olduğu görülmektedir. K1, K2, K3 K5, K6, K7, K8, K9, K15, K16, K17 K19, K20, K21, K22, K24, K29, K30, K31, K32, kodlu 20 öğretmen adayı (büyük çoğunluğu) kendileri için dersin yararlı olduğunu belirten biçimde yanıt vermiştir. K4, K10, K11, K12, K13, K14, K18, K23, K25, K26, K27, K28, K33 kodlu 13 öğretmen adayı ise dersin yararlı bir ders olduğunu düşündüklerini ama derslerin yüz yüze işlenmemesi, hocadan kaynaklı bazı nedenler, dersi yaz okulunda almış olmak vb. durumlardan dolayı yararını göremediklerini belirtmişlerdir. Ayrıca bilimsel araştırmaları sıklıkla takip ettiğini dile getiren altı öğretmen adayı da Bilimsel Araştırma Yöntemleri vb. derslere karşı olumlu tutum içerisinde olduğunu, bu dersin onlara çok katkı sağladığını belirtmişlerdir. Bilimsel Araştırma Yöntemleri vb. derslere karşı olumlu tutum içerisinde olup kendisinin yarar gördüğünü dile getiren Türkçe öğretmeni adaylarıyla gerçekleştirilen görüşme kesitleri aşağıda sunulmuştur:

Evet, yararlı buluyorum bir makale nasıl yazılır, makale nasıl incelenir araştırma nasıl yapılır, bize bu konularda çok fayda sağladı. (K5)

Aldık. Ders çok güzel geçti. Pek çok makale okuduk. Bu ders her yıl olsa, biz her yıl böyle çeşit çeşit makaleler okusak güzel olur. Bilimsel çalışmaları derste işleyince ister istemez dahil oluyorsun o seni içine çekiyor ama kendim durduk yere bir şey okuyasım gelmiyor. (K9)

Evet aldım, kesinlikle yararlı. Bilimsel araştırmaya dair çoğu şeyi bu derste öğrendim. (K15)

Aldık. Yararlı olduğunu düşünüyorum. Özellikle lisans üstü eğitim alacaklar için önemli. Bu dersin son sınıflarda olması gerektiğini düşünüyorum. (K24)

Evet, kesinlikle yararlı olduğunu düşünüyorum. Bize çok fazla araştırma imkânı sağladı. Makale okuma alışkanlığımı bu derste kazandığımı söyleyebilirim. Hocamız çok iyiydi. (K31)

Evet, kesinlikle yararlı olduğunu düşünüyorum. Bilimsel araştırma sürecinde neler yapacağımızı, nasıl ilerleyeceğimize yönelik bana katkı sağladı, yol gösterdi. Kafamdaki karışıklıkları gidermeye yardımcı oldu. (K32)

Bilimsel Araştırma Yöntemleri vb. derslere karşı olumlu tutum içerisinde olup ama kendisinin yarar görmediğini dile getiren Türkçe öğretmeni adaylarıyla gerçekleştirilen görüşme kesitleri aşağıda sunulmuştur:

Aldık. Dersi çevrim içi ve yaz okulunda aldığım için bir aylık süreçte ben çok faydasını görmedim. Ama başka şartlar altında hakkı verilerek işlense yararlı olacağını düşünüyorum. (K4)

Evet aldım. Ders çok faydalıdır normalde içerik güzel. Ama dersi uzaktan aldım. Bu yüzden yararını çok görmedim. Ama normal işlense yararlı olurdu. (K12)

Evet aldım, ders yararlı olabilir fakat ben hiç yararını görmedim. Hocamız hiçbir şey öğretmeden tez önerisi yazın dedi, ben de hiçbir şey yapamadım. Çok zorlandım derste, bir şey de öğrenemedim. (K14)

Evet aldım, dersin yararlı olduğunu düşünüyorum fakat hocadan kaynaklı ben faydasını pek görmedim. (K18)

Aldık. Yararlı olduğunu düşünüyorum. Ama ben yararlanamadım. Derse giren hocalar yetkin olmalı. Bu ders verilse bile bizim için yararlı olmadı. (K25)

Aldık. Yararlı olduğunu düşünüyorum. Ama biz 1. Sınıfta aldık. Daha yeni üniversiteye gelmiştik, bu ders tam olarak bende oturmadı. 2. ve 3. sınıflarda olsaydı daha farklı ufuklar açabilirdi bende. (K27)

Aldık. Aslında yararlı olduğunu ama dersin çok teorik kaldığını düşünüyorum, biz uygulamaya dökemedik. (K33)

BEŞİNCİ BÖLÜM: SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Araştırmanın bu bölümünde sonuç, tartışma ve önerilere yer verilecektir.

5.1. Sonuç ve Tartışma

Araştırmada yedi farklı bölgeden seçilen yedi devlet üniversitesinde (Pamukkale Üniversitesi, Gaziantep Üniversitesi, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Akdeniz Üniversitesi, Gazi Üniversitesi, Uludağ Üniversitesi, Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi) öğrenim gören 351 Türkçe öğretmeni adayına bilimsel araştırmalara yönelik tutum ölçeği uygulanmıştır. Araştırma verileri incelendiğinde öğretmen adaylarının bilimsel araştırmalara yönelik farkındalık sahibi, olumlu görüş ve tutumlar içinde oldukları (çalışmaya katılanların tamamı) görülmüştür. Öğretmen adaylarının çoğu bilimsel araştırmaların kişinin mesleğine ve kişisel gelişimine çok katkı sağladığını, dil eğitiminde yapılan çalışmaların çok önemli olduğunu, alanda donanımlı olmak için çalışmalarını okumak gerektiğini söylemiş olmalarına karşın genel anlamda bilimsel araştırmaları takip etmediklerini belirtmişlerdir. Hatta öğretmen adaylarından bazıları bunu kendinde eksiklik olarak gördüğünü, takip etmesi gerektiğinin farkında olduğunu dile getirmiştir. Çalışmaya katılanlardan, yalnızca altı öğretmen adayının (%18,2) çalışmalarını takip ettiği görülmüştür. Bu iki zıt durum, (tutumun olumlu olup takip etme durumunun çok düşük olması) öğretmen adaylarının genel anlamda farkındalıklarının olduğunu ama çalışmalarını takip etme noktasında yetersiz kaldıklarını göstermektedir. Bu sonuç Şahin ve Arcagök, (2013); Çepni ve Küçük, (2003) Baş, (2017) ve Güçlü'nün (2019) araştırma sonuçları ile benzerdir. Öğretmen adaylarının bilimsel araştırmalara yönelik bilinçli kişiler olsalar bile, bu çalışmalarını takip etme noktasında yetersiz kaldıkları belirlenmiştir. Bu durum da öğretmen adaylarının düşüncelerini eyleme dökme, gerçekleştirme aşamasında sorun yaşadığına dikkat çekmektedir. Araştırmaları takip etmeyen öğretmen adayları en yeni araştırma yöntem ve teknolojileri hakkında bilgi sahibi olamazlar, eski veya artık etkili olmayan yöntemleri kullanmaya devam edebilirler. Güncel ve etkili öğretim yöntemlerini bilmeyen öğretmenler, öğrencilerin öğrenme yetkinliklerini tam olarak ortaya çıkaramayabilir. Bu da öğrenci başarımında düşüşe yol açabilir. Eğitimde araştırma ve uygulama arasında bağlantı kurmak önemlidir. Süreli yayımları takip etmeyen öğretmenler bu bağlantıyı kurmakta zorlanabilir ve araştırma bulgularını sınıf uygulamalarına yansıtmakta başarısız olabilirler.

Eğitim alanında tartışmaların odağında, öğretmen yetiştirme konusu bulunmaktadır. Bunun nedeni kullanılan araç gereçler ve belirlenen amaçlar ne olursa olsun, başarıya

ulaşmada insan etkeni kadar önemli bir unsur olmamasıdır. Öğretmen bu kadar önemliyken Türkçede yeterli donanıma sahip olmayan bir öğretmenin Türkçe öğretimine yarar sağlayacağı düşünülmemektedir (Çifci, 2011). Öğretmenlik bölümlerinin bilimsel araştırmalara karşı olumlu bir tutum içinde olması, öğretmenlerde araştırma yapma isteğinin bulunması, ülkemizin geleceği için çok önemlidir (Karamustafaoğlu ve Meşeci, 2021). Bu araştırma sonucuna göre Türkçe öğretmeni adaylarının yüksek düzeyde olumlu tutum içerisinde olduğu görülmüş, bu da yapılan araştırmayı değerli kılmıştır.

Öğretmen adayları bilimsel araştırmaları takip etmeme nedenlerinin; zamansızlık (11 kişi), ilgi duymama (11 kişi), çok fazla çaba ve emek gerektirmesi (dört kişi), kendini araştırmaları takip edebilecek yetkinlikte görmeme (altı kişi), araştırma eyleminin zorunlu olmaması (dört kişi), çalışmaların yeterince anlaşılır olmaması (üç kişi) gibi durumlardan kaynaklandığını belirtmişlerdir. Çalışma sonuçları değerlendirildiğinde en sık tekrar edilen neden zamansızlık ve ilgi duymama olarak karşımıza çıkmaktadır. Araştırmadan elde edilen bu sonuç alanyazındaki benzer araştırmaların (Çepni ve Küçük, 2003; Şahin ve Arcagök, 2013) sonuçlarını desteklemektedir. Eğitim ve öğretim programları; öğretmen adaylarının yoğun bir biçimde dersler, sınavlar ve öğretmenlik uygulama eğitimlerine zaman harcamalarına neden olabilir. Üzerine çok fazla sorumluluk yüklenen adaylar bilimsel araştırmalara bu nedenle zaman ayıramıyor olabilir. Ayrıca Türkçe öğretmeni adaylarının bilimsel araştırmalara ilgi duymamasının nedeni, araştırmaların önemini yeterince kavrayamamış olmalarından kaynaklanabilir.

Sonuçlar ışığında öğretmen adaylarının bilimsel okuryazarlık becerilerinin yeterince gelişmemiş olduğu söylenebilir. İnternetin yaşamımıza girmesiyle binlerce kitaba, kaynağa ulaşmanın artık daha kolay olduğu görülmektedir. Fakat bu bilgi kaynaklarına ulaşmanın yanı sıra kaynaklara bilinçli bir biçimde yönelmek, bu bilgiyi değerlendirme yeteneği, eleştirel bakış açısı kazanmak, seçicilik gibi özelliklere sahip olmak da son derece önemlidir. 21. yüzyılın bilgi yükü okuryazarlık becerileriyle (binlerce film, makale, belgesel vs.) daha kolay irdelenebilecektir (Kurudayıoğlu ve Tüzel, 2010). Var olan araştırmaların, zihinde yapılandırılarak dönüştürülmesi bireyler için büyük yarar sağlayacaktır. Günceli yakalayabilme, çağdaş bir toplumun girişken bir üyesi olma, gelişmeler hakkında bilgi sahibi olma, kişisel ve toplumsal gelişime katkı sağlama, bireyin özgür aynı zamanda çevresine duyarlı bir birey olması gibi özellikler çeşitli okuryazarlık becerilerinin gelişmesiyle çok daha etkili olacaktır. Okuryazarlık becerileri gelişmiş bir öğretmen var olan araştırmalara

duyarsız kalmayacak bu araştırmaları takip etmek, kendine ve çevresine katkı sağlamak isteyecektir.

Öğretmen adaylarına “Bilimsel araştırmaları takip edenlerin neden takip ettiği” sorulduğunda öğretmen adaylarının üç temada yoğunlaştıkları görölmüştür. Çoğunlukla takip edenlerin öğretim görevlisi olduğunu/olacağını veya lisansüstü çalışma yapan kişiler olduğunu belirtmişlerdir (20 kişi). İkinci tema olarak kendini geliştirmek/kişisel doğunluk sağlamak/alanında kendini iyi hissetmek vb. nedenlerden dolayı takip edebileceklerini belirtmişlerdir (15 kişi). İlgi duyduğu için takip ediyordur diyen ise yedi kişi olmuştur. Öğretmen adaylarının yanıtları incelendiğinde araştırmayı bir kültür olarak görmedikleri o çalışmadan elde edilecek sonuç, somut olarak işine yarayacaksa bilimsel araştırmaları takip etme gereği duydukları sonucuna ulaşılabilir. Bir kişinin sadece ilgi duyduğu için bilimsel araştırmaları takip etme durumunun çok düşük olduğunu bazı öğretmen adayları yine tümcelerinde belirtmişlerdir.

Araştırmanın alt problemlerine odaklanıldığında öncelikle birinci alt problemine yönelik şu sonuçlara ulaşılmıştır: Tutum ölçeği toplam puanına (%80,6) baktığımızda öğretmen adaylarının bilimsel araştırmalara karşı yüksek oranda olumlu tutum içerisinde oldukları görölmüştür. Elde edilen bu sonuç alanyazındaki benzer araştırmaların (Baş, 2017; Güçlü, 2019; Uçgun ve Ünal, 2015) sonuçlarını desteklemektedir. İlhan, Çelik ve Aslan (2016) araştırma sonucunda öğretmen adaylarının tutumlarının genel olarak düşük düzeyde olduğunu belirtmiştir. Bu sonuç gerçekteştirilen araştırma sonucuyla ters düşmektedir. Araştırmaların farklı zamanlarda, farklı bir çalışma grubuyla gerçekteştirilmiş olması bu durumun nedeni olabilir. Ölçeğin beş alt boyutu ayrı ayrı incelendiğinde ilgi, önem, motivasyon, yararlılık boyutlarında öğretmen adaylarının tutumlarının çok yüksek düzeyde olduğu; kaygı boyutunda ise tutumlarının orta düzeyde olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuçlar yarı yapılandırılmış görüşme sonuçlarıyla da uyumludur. Görüşmeye katılan 33 öğretmen adayı da bilimsel araştırmalara karşı tutumlarının olumlu olduğunu, bilimsel araştırmaların yararlı ve gerekli olduğunu belirtmişlerdir. Her iki ölçme aracında da (görüşme ve ölçek) elde edilen bulguların birbiriyle uyumlu olması çalışmanın geçerliğini ve güvenilirliğini artırmaktadır.

Araştırma sonuçlarına göre kaygı ile önem ve kaygı ile yararlılık dışında tüm alt boyutlar arasında olumlu yönde anlamlı bir ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Diğer tüm alt boyutlar ve tutum ölçeği toplam puan düzeyinin birbiriyle bağlantılı olduğu belirlenmiştir. Herhangi birinin artmasının diğerinin de artmasına neden olacağı sonucuna ulaşılmıştır. Bu

sonuçlar ışığında ğretmen adaylarına yönelik yapılacak güdüleme çalışmalarının ğretmen adaylarının araştırmaya yönelik bakış açılarını olumlu yönde değiştireceği; araştırmaya yönelik ilgi, önem ve yararlılık düzeylerinin artacağını göstermektedir. Öğretmen adayları da “alışmaları takip etmeniz için ne gibi uygulamalar yapılabilir?” sorusuna hocalarımız bizi gdlemeli, isteklendirmeli vb. biçiminde yanıtlar vermişlerdir.

Ölçek sonuçları demografik özellikler bakımından incelendiğinde 263 kadın, 88 erkek ğretmen adayı çalışmaya katılmıştır. Ölçek sonuçlarına göre ğretmen adaylarının araştırmaya yönelik toplam tutum puanlarında kadın ğretmen adaylarının lehine anlamlı düzeyde farklılık belirlenmiştir. Yarı yapılandırılmış görüşmeye ise 29 kadın, dört erkek ğrenci gönüllü olarak katılmıştır. Bilimsel araştırmalara gönüllü olarak katılan erkek ğretmen adaylarının sayısının kadınlara göre belirgin derecede az olması, araştırmaya olan olumlu tutumlarının kadınlara kıyasla düşük düzeyde olduğunun göstergesi olabilir. Elde edilen bu sonuç alanyazındaki benzer araştırma (İlhan, elik ve Aslan, 2016) sonuçlarını desteklemektedir. Polat (2014) araştırma sonucunda erkek ğretmen adaylarının tutumlarının kadınlara oranla daha yüksek olduğunu belirtmiştir. Bazı araştırmalarda ise (Saracaloğlu, Varol ve Ercan, 2005; Konokman, Tanrıseven ve Karasolak, 2013) cinsiyet değişkeni anlamlı bir farklılaşma yaratmamıştır. Araştırmalarda cinsiyet değişkeni konusunda farklı sonuçlara ulaşılması çalışma grubunun farklı olması, çalışmaların farklı yıllarda gerçekleştirilmiş olması gibi nedenlerden kaynaklanıyor olabilir.

Araştırmanın yarı yapılandırılmış görüşme verileri incelendiğinde ğretmen adaylarının büyük çoğunluğu, (%66,6) lisansüstü çalışma yapmayı düşündüğünü belirtmiştir. Türkçe ğretmeni adayları yüksek lisans düşünme nedenlerini; kendini geliştirme, kariyer odaklı ilerlemek isteme, ğretim görevlisi olmayı isteme, merak etme, alanında uzmanlaşmak isteme, alana katkısının olmasını isteme, ğrenci olmaya devam etmeyi isteme olarak belirtmişlerdir. Bu durum da ğretmen adaylarının bilimsel araştırmalara karşı tutumunun olumlu olduğunu göstermektedir. Öğretmen adaylarının; kendini geliştirmek istemeleri, bu alanda çalışmak istediklerini belirtmeleri, onların bilimsel araştırmalara yönelik farkındalık sahibi olduklarına işaret edebilir. Öğretmen adaylarının lisansüstü eğitime devam etmeyi istemeleri araştırmaya ve gelişime açık olduklarının bir göstergesi olarak yorumlandığında bu durum eğitimin niteliğinin artmasına katkı sağlayabilir.

Türkçe ğretmeni adaylarından 11 kişi (%33,3) yüksek lisans yapmayı düşünmediğini belirtmiş olup düşünmeme nedenlerini; maddi olanaksızlıklar, MEB’de ğretmen olmak isteme, akademisyen olmak istememe, zorlanacağını düşünme, araştırma konusunda kendini

yetkin görmeme, ilgisini çekmeme, olarak dile getirmişlerdir. Bu durum, öğretmen adaylarının meslek yaşamındaki hedefleri ve beklentilerinin çeşitliliğini yansıtmakta olup, eğitim sistemindeki farklı etkenlerin de göz önünde bulundurulması gerektiğine dikkat çekmektedir. Eğitim kurumlarının, öğretmen adaylarını yüksek lisans eğitiminin uzun dönem faydaları konusunda daha iyi bilgilendirmesi ve maddi destek programlarını artırması, bu adayların mesleki gelişiminde daha geniş bir bakış açısı kazanmalarına yardımcı olabilir. Ayrıca yüksek lisans programlarının, adayların ilgi alanlarına ve mesleki gereksinimlerine daha uygun biçimde yeniden düzenlenmesi, onların bu programlara olan ilgisini artırabilir.

Araştırmanın ikinci alt problemine yönelik ölçek verileri incelendiğinde öğretmen adaylarının Bilimsel Araştırma dersi alma/almama durumları öğretmen adaylarının tutumunda anlamlı bir fark yaratmamıştır. Alanyazın taramasında çeşitli araştırmalarda (Konokman, Tanrıseven ve Karasolak, 2013; İlhan, Çelik ve Aslan, 2016) benzer sonuçlara ulaşılmıştır. Saracaloğlu, Varol ve Ercan (2005) ise Bilimsel Araştırma dersi alanların tutumlarının daha olumlu olduğu sonucuna ulaşmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme sonuçları incelendiğinde “Bilimsel Araştırma Yöntemleri vb. dersin yararlı olduğunu düşünüyor musunuz? Kendiniz yararını gördünüz mü?” sorusunu tüm öğretmen adayları “yararlı buluyorum.” biçiminde yanıtlamıştır. Fakat 13 öğretmen adayı bu dersin yararlı olduğunu düşünmesine karşın uzaktan eğitim, hocanın yetkin olmaması, dersin önemini o zaman fark etmemesi gibi nedenlerden dolayı dersten yarar görmediğini belirtmiştir. Bilimsel araştırmaları düzenli olarak takip ettiğini belirten altı öğretmen adayı ise dersten yarar gördüğünü, dersten çok şey öğrendiğini belirten tümceler kurmuşlardır. Bu durumun sonucunda; öğretmen adaylarının bilimsel araştırmalara yönelik dersin verimli geçtiğini düşünmesi, öğretmen adaylarının bilimsel araştırmaları takip etmesinde anlamlı bir fark yarattığı bilgisine ulaşmamızı sağlamaz fakat olumlu katkı sağlamıştır denilebilir.

Araştırmanın üçüncü alt problemine yönelik ölçek ve görüşme verileri incelendiğinde sınıf düzeyine göre bilimsel araştırmalara yönelik tutumlarda anlamlı bir farklılık olmadığı görülmüştür. Alanyazın taraması sonucunda İlhan, Çelik ve Aslan’ın da (2016) benzer sonuçlara ulaştığı görülmüştür. Biçer, Bozkırlı ve Er (2013) araştırmasında 4. sınıf Türkçe öğretmeni adaylarının tutumlarının diğer sınıflara göre daha olumsuz olduğunu belirtmiştir. Görüşme sonuçlarını incelediğimizde ise görüşmeye 4. sınıftan 10 kişi, 3. sınıftan 18 kişi, 2. sınıftan beş kişi katılmış olup öğretmen adaylarına yöneltilen “Bilimsel araştırmaları takip etmeme nedenleriniz nelerdir?” sorusuna 4. sınıf öğrencilerinin çoğu (yedi kişi) KPSS’ye hazırlandığı için çalışmalarını takip edecek zaman bulamadığını belirtmiştir. Bu duruma

bakarak sınav sisteminin (KPSS) öğretmen adaylarının bilimsel araştırmaları takip etme durumlarını olumsuz etkilediği söylenebilir.

Araştırmanın dördüncü alt problemine yönelik öğretmen adaylarıyla yapılan görüşmelerde öğretmen adayları bilimsel çalışmaları çok yararlı, çok gerekli bulduklarını hem kişinin kendi gelişimi hem mesleki yaşamındaki başarısı için, alanda kendini yeterli ve etkin hissedebilmesinde araştırmaları önemli bulduklarını belirtmişlerdir. Yani görüşme sonuçları incelendiğinde adayların bilimsel araştırmalara karşı bakış açıları, tutumları, olumlu bulunmuştur. Bu da yine tutum leği sonuçlarıyla uyumludur. Öğretmen adaylarının bilimsel çalışmalara verdikleri önem eğitim sisteminin bütününde olumlu etkiler yaratabilir; gelecekte daha nitelikli, yenilikçi ve başarılı eğitim ortamı sağlayabilir. Alanyazın taraması sonucunda Türkçe ğretmeni adaylarının bilimsel araştırmalara yönelik görüşlerini inceleyen farklı bir çalışma görülmemiştir.

Araştırmanın beşinci alt problemine yönelik öğretmen adaylarının araştırmaları takip etme durumlarına bakıldığında 33 öğretmenden sadece altı öğretmen adayı (%18,2) çalışmaları takip ettiğini belirtmiştir. Bu altı öğretmen adayından iki öğretmen adayı da ayda birkaç bilimsel çalışma okuduğunu dile getirmiştir. Bakıldığında ayda birkaç bilimsel çalışma okumanın da alanı takip etme konusunda ne kadar yeterli olduğu konusu tartışmaya açıktır. Bu sonuç doğrultusunda öğretmen adaylarının bilimsel araştırmalara yönelik tutumlarının olumlu olduğu ama çalışmaları takip etme durumlarının çok düşük (%18,2) olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Öğretmenlik alanında yapılan diğer çalışmalar incelendiğinde; çalışmalarda öğretmen adaylarının tutumlarının olumlu olduğu (Polat, 2014; şahin ve Arcagök, 2013; Konokman, Tanrıseven, Karasolak, 2013; Erdamar ve Akpunar, 2017; Baş, 2017; Güçlü, 2019; Uçgun ve nal, 2015) fakat tutumlarının olumlu olmasına karşın bilimsel araştırmaları takip etme durumlarının yetersiz olduğu (şahin ve Arcagök, 2013; epni ve Küçük, 2003; Baş, 2017; Güçlü, 2019) sonucuna ulaşılmıştır. Bu araştırmalar genellikle farklı öğretmenlik alanlarında yapılmış olup bu çalışma sonucunda Türkçe ğretmeni adaylarının da benzer bir görüntü oluşturduğu sonucuna varılmıştır.

5.2. neriler

Araştırma sonuçlarına göre öğretmen adaylarının büyük çoğunluğu (%82,8) bilimsel araştırma makalelerini okumamaktadır. Bu durumu değiştirmek adına çeşitli öneriler sunulabilir: Öğretmen adaylarından bazıları kendilerini araştırmaları anlayacak yetkinlikte görmediklerini söylemişlerdir. Daha basit, akıcı, anlaşılır, sade bir dille bilimsel

araştırmalar yazılırsa öğretmenler bunlardan daha çok yararlanabilir. Böylece öğretmenler bilimsel çalışmalarını daha hızlı anlayabilir ve bu bilgileri daha hızlı özümseyebilir. Ayrıca çalışma konuları daha ilgi çekici ve öğrencileri güdüleyici çalışmalar olabilir.

Öğretmenlik meslek olarak uzmanlık gerektirdiğinden öğretmen yetiştirme sürecinde, alan eğitimine ve eğitim formasyonuna özel bir dikkat gösterilmeli ve eğitim süreci tesadüflere bırakılmamalıdır (Polat, 2014). Bu çalışmayla birlikte Türkçe öğretmeni adaylarının araştırmaları takip etme noktasında yetersiz oldukları görülmüş olup (%18,2) bu alanda durumu düzeltmeye yönelik çalışmaların yapılması gerekmektedir. Öğretmen adaylarının lisans eğitimleri süresince bilimsel araştırmaları takip etme durumları gözlemlenebilir. Öğretmen olduktan sonra da bilimsel araştırmaları okuma durumlarının takibi yapıp eksiklik görüldüğü durumda sorunu çözmeye yönelik girişimlerde bulunulabilir. Öğretmenlerin mesleki bilgilerini ve kişisel gelişimlerini sürekli olarak iyileştirmeleri için kurumlar ve yöneticiler tarafından ödüllendirilmeleri, desteklenmeleri sağlanabilir.

Üniversiteler, öğretim görevlileri vb. kişi ve kurumlar tarafından bilimsel araştırmalara yönelik konferans, seminer, kurs gibi etkinlikler gerçekleştirilip gerekli bilgilendirme, farkındalık oluşturma ve duyuru çalışmaları yapılabilir. Bu etkinlikler öğrencilerin ve araştırmacıların bilimsel gelişmeleri takip etmelerini, bilgi ve becerilerini artırmalarını sağlayabilir. Bu tür etkinlikler bilimsel araştırmaların önemini vurgulayarak toplumun bilimsel okuryazarlık düzeyini de artırabilir. Öğrencilerin dikkatini çekecek bilimsel konuları içeren filmler, belgeseller, videolar hazırlanabilir. Bilimsel konularda içerik zenginleştirilebilir. Öğretmenlere bu zengin içeriklerle hizmet içi eğitim programları hazırlanıp eğitimler verilebilir. Etkileşimli çalışma toplulukları ve uygulamalı projelerle öğrenme süreci daha etkin duruma getirilebilir. Bilim kampları ve yarışmalar düzenlenerek bilimsel düşünme ve problem çözme yetenekleri geliştirilebilir.

Türkçe öğretmenliği bölümlerinin internet sitelerinde duyurular yapıp öğrencilere alan ile ilgili yapılan güncel çalışmalar e-posta yoluyla gönderilebilir. Böylece öğretmen adaylarının alanlarındaki en son gelişmeleri takip etmeleri sağlanabilir. Araştırma sonucunda öğretmen adayları çalışmalara ulaşamadıklarını dile getirmişlerdir. Böylece öğretmen adaylarının çalışmalara daha kolay ulaşması sağlanabilir. Ayrıca tüm bilimsel çalışmalara erişimin açık olabileceği bir sistem geliştirilebilir. Öğretmen adayları bilimsel çalışmaları okumanın çok çaba gerektirdiğini, istediği araştırmaya ulaşmanın çok zaman aldığı dile getirmişlerdir. Buna çözüm olarak üniversite vb. kurumlar tarafından arayüzü

kullanışlı uygulamalar geliştirilmeli, çalışmalar bu uygulamalarda konuya göre sınıflandırılmış olmalıdır. Böylece öğrencilerin aradıkları çalışmalara daha kolay ulaşabilmesi sağlanabilir.

Bilimsel Araştırma Yöntemleri dersini destekleyecek özelliklerde Makale İnceleme dersi gibi bir ders Türkçe öğretmenliği öğretim programına eklenebilir. Bu dersle beraber öğrenciler her hafta makale inceleme olanağı yakalayabilir. Bilimsel Araştırma Yöntemleri dersi bir dönem değil en az iki dönem olacak biçimde planlanabilir. Bilimsel Okuryazarlık adı altında bir seçmeli ders eklenebilir. Hatta bilimsel araştırmalara yönelik temel kavramları içeren bir ders lise döneminden başlayarak verilebilir. Bazı öğrenciler bu dersle çok geç karşılaştıklarını belirtmişlerdir.

Türkçe eğitimi alanında bilimsel araştırma merkezleri kurulabilir. Bu merkezler, öğretim yöntemlerinin geliştirilmesi, dil öğretiminde karşılaşılan sorunların çözümü ve yeni öğretim araç gereçlerinin oluşturulması gibi konularda kapsamlı araştırmalar yapabilir. Ayrıca, öğretmenler için sürekli mesleki gelişim programları düzenleyerek, onların bilgi ve becerilerini güncellemelerine yardımcı olabilirler. Bilimsel araştırma merkezleri, öğrenci başarısını artırmaya yönelik projeler geliştirebilir ve bu projelerin uygulanabilirliğini test edebilir. Böylece, eğitimde yenilikçi yaklaşımların benimsenmesi sağlanır ve öğretmenler ile öğrencilerin eğitim süreçlerine daha etkin bir biçimde katılmaları sağlanabilir. Bu merkezler, aynı zamanda bilimsel makaleler, raporlar ve kılavuzlar yayımlayarak, alandaki bilgi birikimini genişletebilir.

Türkçe eğitimi alanında, bilimsel araştırmalar ve bilimsel okuryazarlık konularında çok fazla çalışma yapılmadığı belirlenmiştir. Bu nedenle Türkçe öğretmenlerinin bilimsel çalışmaları izleme, anlama ve derslerinde uygulama düzeylerini belirleyecek bir çalışma yapılabilir. Türkçe öğretmenlerinin bilimsel okuryazarlık düzeylerini yükseltmek için, geniş kapsamlı bir araştırma grubu ile bilimsel okuryazarlık becerileri üzerine çalışmalar gerçekleştirilebilir. Türkçe öğretmenlerine verilen bilimsel okuryazarlık eğitiminin, bilimsel araştırmaları takip etmeye etkisi incelenebilir. Bu eğitimlerin, öğretmenlerin bilimsel araştırmaları takip etme ve uygulama düzeylerini nasıl etkilediğini değerlendirmek yararlı olabilir. Türkçe öğretmenlerinin; bilimsel araştırmaları derslerde nasıl uygulanabileceğine yönelik örnekler ve öğretim stratejileri üzerine çalışma bulunmadığı için bu konuda bir çalışma yapılabilir. Öğretmenlerin bu stratejileri ne ölçüde benimsedikleri ve derslerinde kullandıkları araştırılabilir. Öğretmenlerin bilimsel

araştırmaları daha kolay takip edebilmesi için hangi teknolojik araçların ve uygulamaların etkili olduğu araştırılabilir.

KAYNAKÇA

- Abazaoğlu, İ., Yıldırım, O. ve Yıldızhan, Y. (2014). Türkiye'nin öğretmen profili. *Turkish Studies - International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 9(2), 1-20.
- Abazaoğlu, İ., Yıldırım, O. ve Yıldızhan, Y. (2016). Geçmişten günümüze Türk eğitim sisteminde öğretmen yetiştirme. *Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 6, 143-160.
- Adıgüzel, A. (2011). Bilgi okuryazarlığı ölçeğinin geliştirilmesi. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17, 15-28.
- Akgün, L. (2012). Bilimsel araştırma yöntemleri dersine ilişkin öğretmen adaylarının algı ve beklentileri. *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 15(27), 21-30.
- Allport G. W. (1954). *The nature of prejudice*. Cambridge: Addison-Wesley.
- Arduç M. A. ve Kahraman, S. (2021). Türkiye’de bilimsel okuryazarlık alanında yapılan araştırmaların içerik analizi. *İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 8(16), 18-43.
- Bahadır, F. ve Tuncer, M. (2017). Öğretmen adaylarının bilimsel araştırma öz-yeterlikleri ve öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları açısından değerlendirilmesi. *Turkish Studies - International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 12(17), 55-72. doi: <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.11938>
- Bartan, M. (2020). Okul öncesi öğretmen adaylarının temel bilimsel okuryazarlık düzeyleri ile bilimsel tutumlarının incelenmesi. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 49, 293-308. doi: 10.9779/pauefd.531635
- Baş, F. (2017). Matematik öğretmenlerinin eğitim araştırmalarını takip etme durumları ve araştırmalara yönelik tutumları: Türkiye örneği. *Eğitim ve Bilim Dergisi*, 42(189), 249-267.
- Benzer, E. (2020). Bilimsel okuryazarlık ve medya okuryazarlığı arasındaki ilişki: fen bilgisi öğretmen adayları örneği. *Araştırma ve Deneyim Dergisi (Adeder)*, 5(1), 10-23.
- Biçer, N., Bozkırlı, K. Ç. ve Er, O. (2013). Türkçe öğretmeni adaylarının bilimsel araştırmaya yönelik tutumlarının değerlendirilmesi. *A.Ü. Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, 50, 327-341.
- Chin, C. (2005). First-year pre-service teachers in Taiwan-Do they enter the teacher program with satisfactory scientific literacy and attitudes toward science?. *International Journal of Science Education*, 27(13), 1549-1570.
- Creswell J. W. (2021). *Karma yöntem araştırmalarına giriş*. (çev. M. Sözbilir). Ankara: Pegem Akademi. (Orijinal çalışmanın basım tarihi 2015).
- Çakıcı, Y. (2012). Exploring Turkish upper primary level science textbooks' coverage of scientific literacy themes. *Eğitim Araştırmaları-Eurasian Journal of Educational Research*, 49, 81-102.
- Çarkıt, C. (2019). Ortaokul okuma becerileri dersine yönelik öğretmenlerin görüş ve uygulamaları. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 7(4), 841-856.
- Çelik, H. C., Gazioğlu, S. & Pesen, C. (2012). Development of a scale to measure teacher candidates' attitudes toward research [Öğretmen adaylarının araştırmaya yönelik

- tutumlarını belirlemek için bir ölçek geliştirme çalışması]. *Eğitim Bilimleri Araştırmaları Dergisi - Journal of Educational Sciences Research*, 2(2), 105-121.
- Çepni, S. ve Küçük, M. (2003). Eğitim araştırmalarının fen bilgisi öğretmenlerinin uygulamaları üzerindeki etkilerinin belirlenmesi: bir örnek olay çalışması. *Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 4, 75-84.
- Çifci, M. (2009). Eleştirel okuma. *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı - Belleten*, 54(1), 55-80.
- Çifci, M. (2011). Türkçe öğretmeni yetiştirme programı sorunu. *Turkish Studies International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 6(1), 403-410.
- DeBoer, G. E. (2000). Scientific literacy: Another look at its historical and contemporary meanings and its relationship to science education reform. *Journal of Research in Science Teaching*, 37, 582-601.
- Dombaycı, M. A. ve Ercan, O. (2017). Öğretmen adaylarının bilimsel okuryazarlık düzeyleri ve bilimsel araştırmaya yönelik tutumlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17(3), 1265-1284.
- Dweck, C. S. (2006). *Mindset: The new psychology of success*. New York: Random House.
- Ercoskun, M. H. (2019). Öğretmen adaylarının bilimsel araştırmaya yönelik tutumlarının incelenmesi. *Eğitim ve İnsani Bilimler Dergisi*, 10(19), 88-105.
- Erdamar, F. S. ve Akpunar, B. (2017). Branş öğretmenlerinin eğitim araştırmalarına yönelik algısı: metaforik bir çalışma. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 32, 837-852.
- Green, S.B. ve Salkind, N.J. (2014). *Using SPSS for windows and macintosh*. New Jersey: Pearson.
- Güçlü, F. (2019). *Sınıf öğretmenlerinin sınıf eğitimi alanında yapılan bilimsel çalışmaları okuma, anlama ve derslerinde kullanma durumlarının incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Yozgat Bozok Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yozgat.
- Gül, Ş. ve Özay-Köse, E. (2017). Fen ve matematik branş öğretmenlerinin eğitim araştırmalarına yönelik tutumları. *YYÜ Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1, 700-725.
- Güneş, F. (2019). Okuryazarlık yaklaşımları. *Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi*, 4(3), 224-246. doi: 10.29250/sead.634908
- Harun, H., Kartowagiran, B., & Manaf, A. (2021). Student attitude and mathematics learning success: A meta-analysis. *International Journal of Instruction*, 14(4), 209-222. doi: <https://doi.org/10.29333/iji.2021.14413a>
- İlhan, A., Çelik, H. C., Aslan, A. (2016). Evaluating the attitudes of university students about scientific research. *İnönü University Journal of the Faculty of Education*, 17(2), 141-156. doi: 10.17679/iuefd.17218132
- İnal, B. (2007). Akademik amaçlı okuma izlencesi oluşturmadaki temel kriterler. *Journal of Arts and Sciences*, 7, 49-59.
- Jawlik, A. A. (2016). *Statistics from A to Z*. New Jersey, John Wiley & Sons, Inc.
- Kanbolat, O., Altunbaş, S. ve Çakmak, Z. (2012). Araştırma görevlilerinin bilimsel makaleler hakkındaki görüşleri. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 4, 160-169.

- Karamustafaoğlu, S. ve Meşeci, B. (2021). Eğitim fakültesi öğrencilerinin bilimsel araştırma yöntemleri dersine yönelik tutumlarının incelenmesi. *Anadolu Öğretmen Dergisi*, 5(1), 19-38. doi: 10.35346/aod.917301
- Kıldan, A. O. ve Ahi, B. (2015). Okul öncesi öğretmenlerinin bilimsel çalışmalara yönelik okuma alışkanlıkları. *Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 4(2), 634-650.
- Konokman, G. Y., Tanrıseven, I. ve Karasolak, K. (2013). Öğretmen adaylarının eğitim araştırmalarına ilişkin tutumlarının çeşitli değişkenlere göre incelenmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD)*, 14(1), 141-158.
- Korkmaz, Ö., Şahin, A. ve Yeşil, R. (2011). Bilimsel araştırmaya yönelik tutum ölçeği geçerlilik ve güvenilirlik çalışması. *İlköğretim Online*, 10(3), 961-973.
- Kurnaz, A., Erdoğan, İ. ve Atbaşı, Z. (2021). Öğrencilerin bilimsel araştırma yapma ve makale yazma becerilerini değerlendirme ölçeğinin geliştirilmesi. *Millî Eğitim Özel Eğitim ve Rehberlik Dergisi*, 1(1), 127-159.
- Kurt, A. A., İzmirli, Ö. Ş., Fırat, M. ve İzmirli, S. (2011). Bilimsel araştırma yöntemleri dersine ilişkin bilgisayar ve öğretim teknolojileri eğitimi bölümü öğrencilerinin görüşlerinin incelenmesi. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 30, 19-28.
- Kurudayıoğlu M. ve Tüzel S. (2010). 21. yüzyıl okuryazarlık türleri, değişen metin algısı ve Türkçe eğitimi. *TÜBAR-XXVIII*, 283-298.
- Küçüköğlü, A., Taşgın, A. ve Çelik, N. (2013). Öğretmen adaylarının bilimsel araştırma sürecine ilişkin görüşleri üzerine bir inceleme. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 3, 11-24.
- Leech, N.L., Barrett, K.C. and Morgan, G.A. (2005). *SPSS for intermediate statistics: use and interpretation*. London: Lawrence Erlbaum Associates Publishers.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2018). Okuma becerileri dersi öğretim programı. Ankara.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2023). PISA 2022 Türkiye raporu. Ankara.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2019). *Türkçe dersi öğretim programı (ilkokul ve ortaokul 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. sınıflar)*. Ankara.
- Pekel, F. O. & Akçay, S. (2018). Are science teachers really aware of the importance of educational research?. *European Journal of Education Studies*, 4(3), 196-214.
- Polat, M. (2014). Eğitim fakültesi öğrencilerinin bilimsel araştırmaya yönelik tutumları. *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 18, 77-90.
- Saracaloğlu, A. S., Varol, R. ve Ercan, İ. E. (2005). Lisansüstü eğitim öğrencilerinin bilimsel araştırma kaygıları araştırma ve istatistiğe yönelik tutumları ile araştırma yetenekleri arasındaki ilişki. *Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17, 187-199.
- Şahin, Ç. ve Arcagök, S. (2013). İlköğretim öğretmenlerinin eğitim araştırmalarına yönelik yaklaşımları. *Bilgisayar ve Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 1(2), 1-20
- Şahin, T. C. (2013). *Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının bilimsel okuryazarlıklarının geliştirilmesi: 'bilim teknoloji sosyal değişme' dersinin eylem araştırması ile tasarlanması*. Yayınlanmamış doktora tezi. Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Taşdemir, M. ve Taşdemir, A. (2011). Öğretmen adaylarının bilimsel araştırmaları inceleme yeterlikleri. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 26, 343-353.

- Türk Eğitim Derneği. (2009). *Öğretmen yeterlikleri (1. baskı)*. Ankara: Adım Okan Matbaacılık Basım Yayın.
- Uçgun, D. ve Ünal, E. (2015). Türkçe ve sınıf öğretmenlerinin eğitim araştırmalarına yönelik tutumlarının incelenmesi. *Erzincan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 2, 85-94.
- United Nations Educational, Scientific and Cultural Organisation. (UNESCO). (1993). *Final report: international forum on scientific and technological literacy for all*. Araştırma raporu. Paris.
- Yaşar, M. (2014). Bilimsel araştırma yöntemleri dersine yönelik tutum ölçeği geliştirme çalışması: Geçerlik ve güvenilirlik. *Eğitim Bilimleri Araştırma Dergisi*, 4(2), 109-129.
- Yaylı, D. (2009). Türkçe öğretmeni yetiştirmede bir fakülte-okul işbirliği araştırması: öğretmen soruları. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1(25), 81-91.
- Yüksek Öğretim Kurumu (2006). Eğitim fakültelerinde uygulanacak yeni programlar hakkında açıklama. https://www.yok.gov.tr/Documents/Kurumsal/egitim_ogretim_dairesi/Ogretmen-Yetistirme/1-aciklama_programlar.pdf sayfasından erişilmiştir.

EKLER

Ek 1. Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu

Eğitim Bilgileri:

Okuduğunuz okul- bölüm-fakülte-sınıf):

Yüksek lisans yapmayı düşünüyor musunuz?

Türkçe Eğitiminde Bilimsel Araştırmalara Yönelik Sorular:

1. Türkçe Eğitiminde bilimsel araştırmalar denilince ne anlıyorsunuz?
2. Türkçe Eğitiminde bilimsel araştırmalara karşı düşünceleriniz nelerdir?
3. Türkçe Eğitiminde bilimsel araştırmaları takip ediyor musunuz?

Evet ise;

1. Türkçe Eğitiminde bilimsel araştırmaları takip etmek için en çok hangi kaynağı tercih ediyorsunuz? (Kurslar, çeşitli eğitimler, dergiler, internet siteleri, radyo, televizyon vb.)
2. Yayımlanan dergileri takip ediyor musunuz?
3. Üye olduğunuz Türkçe eğitim dergileri veya internet siteleri var mı? Bunlar neler?
4. Türkçe eğitimi alanında en son ne zaman makale vb. bir bilimsel çalışmayı okudunuz?
5. Son bir yıl içerisinde bilimsel araştırmaları hangi sıklıkla okudunuz?
6. Türkçe Eğitimi araştırmalarının mesleğiniz açısından size yarar sağlayacağını düşünüyor musunuz?
7. Türkçe Eğitimi araştırmaları sonucunda elde edilen bulgulardan nasıl yararlanıyorsunuz/yararlanacaksınız? Size hangi alanlarda katkı sağlıyor/sağlayacak?

Hayır ise;

1. Bilimsel araştırmaları takip etmeme nedenleriniz nelerdir?
2. Çalışmalar nasıl olursa takip etmeyi düşünürsünüz?
3. Bilimsel araştırmalarla ilgili görüş ve önerileriniz nelerdir?

Ek 2. Araştırma Tutum Ölçeği

Madde	ARAŞTIRMA TUTUM ÖLÇEĞİ	Hiç Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Tamamen Katılıyorum
1.	Araştırma her zaman yaşamıma katkı sağlayacaktır.	[1]	[2]	[3]	[4]	[5]
2.	Araştırma için harcanan zamanın boşa gittiğine inanıyorum.	[1]	[2]	[3]	[4]	[5]
3.	Araştırma kariyerim için yararlıdır.	[1]	[2]	[3]	[4]	[5]
4.	Araştırma karmaşık bir iştir.	[1]	[2]	[3]	[4]	[5]
5.	Araştırma bana güven kazandırır.	[1]	[2]	[3]	[4]	[5]
6.	Araştırmalardan öğrendiğim bir bilgiyi arkadaşlarımla paylaşmayı isterim.	[1]	[2]	[3]	[4]	[5]
7.	Araştırma mesleki yaşamımda motivasyonumu artırır.	[1]	[2]	[3]	[4]	[5]
8.	Araştırmalar mesleki hatalarımı azaltır.	[1]	[2]	[3]	[4]	[5]
9.	Araştırma beni endişelendirir.	[1]	[2]	[3]	[4]	[5]
10.	Konu araştırma olduğunda kendime çok güvenirim.	[1]	[2]	[3]	[4]	[5]
11.	Araştırmadan hoşlanırım.	[1]	[2]	[3]	[4]	[5]
12.	Araştırma mesleki özgüvenimi artırır.	[1]	[2]	[3]	[4]	[5]
13.	Araştırmadan sonuç elde edileceğini sanmam.	[1]	[2]	[3]	[4]	[5]
14.	Araştırma güncel bilgileri içerdiğinde hoşuma gider.	[1]	[2]	[3]	[4]	[5]
15.	Araştırma kişilik gelişimini olumlu yönde etkiler.	[1]	[2]	[3]	[4]	[5]
16.	Araştırma ile yeni bulgulara ulaşabiliriz.	[1]	[2]	[3]	[4]	[5]
17.	Araştırma herkes için gereklidir.	[1]	[2]	[3]	[4]	[5]
18.	Araştırma yaşamı anlamlı hale getirir.	[1]	[2]	[3]	[4]	[5]
19.	Araştırma çok önemlidir.	[1]	[2]	[3]	[4]	[5]
20.	Araştırma mesleki yaşamımda kaçınılmazdır.	[1]	[2]	[3]	[4]	[5]
21.	Araştırma zor bir iştir.	[1]	[2]	[3]	[4]	[5]
22.	Araştırmada istenilen sonuca ulaşamama korkusu yaşarım.	[1]	[2]	[3]	[4]	[5]
23.	Araştırma için yeterli ve uygun zaman bulamam.	[1]	[2]	[3]	[4]	[5]
24.	Araştırmada çok hatalar yaparım.	[1]	[2]	[3]	[4]	[5]

Ek 3. Etik Kurul Kararı

Evrak Tarih ve Sayısı: 20.01.2023-E.319110

T.C.
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ
Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu

Sayı : E-93803232-622.02-319110
Konu : Etik Kurul Kararı

DAĞITIM YERLERİNE

İlgide kayıtlı başvurunuz 18/01/2023 tarih ve 01-9 toplantı/karar nolu etik kurul toplantısında görüşülmüş olup, alınan karar ekte sunulmuştur.

Gereği için bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Handan KUMAŞ
Kurul Başkanı V.

Ek: Karar (1 sayfa)

Dağıtım:
Gereği:
Eğitim Bilimleri Enstitüsüne

Bilgi:
Sayın Prof. Dr. Derya YAYLI

Evrak Tarih ve Sayısı: 20.01.2023-E.319110

T.C
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL VE BEŞERİ BİLİMLER BİLİMSEL ARAŞTIRMA VE YAYIN ETİĞİ KURULU

SAYI: 68282350/2023/01

Toplantı Tarihi: 11.01.2023
Toplantı Sayısı:11
Toplantı Saati: 15:00

10.133.1.16
62277

17.04.2023

KARAR 9- Üniversitemiz Eğitim Bilimleri Enstitüsü Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı Türkçe Eğitimi Tezli Yüksek Lisans Programı 212141001 numaralı öğrencisi Ayşe Gül GÜLHAN'ın danışmanı Prof. Dr. Derya YAYLI sorumluluğunda yürüteceği "*Türkçe Öğretmen Adaylarının Bilimsel Çalışmaları Okuma Görünümleri*" başlıklı tezine yönelik başvuru formu ile usul ve etik açıdan verdiği beyan ve ekler tetkik edilmiş olup; proje sahibinin, başvurusunda yer alan bilgi, belge ve taahhünelere uygun bilimsel davranışlar sergileyeceği kanaati oluşmuştur. İş bu karar oy birliği ile alınmıştır.

Ek 4. Üniversite İzinleri

Evrak Tarih ve Sayısı: 11.05.2023-E.365949

T.C.
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı

Sayı : E-93282220-300-365949
Konu : Ölçek Uygulama İzni - Ayşe Gül
GÜLHAN

11.05.2023

Dağıtım Yerlerine

İlgi : Üniversitemiz Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğünün 10.05.2023 tarihli ve E-30575850-302.08.01-365488 sayılı yazısı.

10.133.1.16
02.07
11.05.2023

Üniversitemiz Eğitim Bilimleri Enstitüsü Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı Türkçe Eğitimi Tezli Yüksek Lisans Programı 212141001 numaralı öğrencisi Ayşe Gül GÜLHAN'ın, "Türkçe Öğretmen Adaylarının Bilimsel Çalışmaları Okuma Görünümleri" başlıklı tez çalışması kapsamında, Üniversitemiz Eğitim Fakültesi Türkçe Öğretmenliği Bölümünde öğrenim gören öğrencilerden, İlgi yazı Ek'inde yer alan ölçek aracılığıyla veri toplama talebi Rektörlüğümüzce uygun görülmüştür.

Bilgilerini ve gereğini rica ederim.

Prof. Dr. Muhammet Ensar
YEŞİLYURT
Rektör a.
Rektör Yardımcısı

Ek: İlgi Yazı ve Ekleri (22 Sayfa)

Dağıtım:
Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Eğitim Fakültesi

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :BSLAMA5NMN Pin Kodu :32582 Belge Takip Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/pau-ebys>

Adres:Kınıklı Yerleşkesi Rektörlük Binası 20160/DENİZLİ
Telefon:0 (258) 296 21 51 Faks:0 (258) 296 23 32
e-Posta:oid@pau.edu.tr Elektronik Ağı:http://www.pau.edu.tr/oidb
Kep Adresi: paurektorluk@hs01.kep.tr

Bilgi için: Necla ÇABUK
Unvanı: Bilgisayar İşletmeni

Tel No: 0258 296 2155

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Evrak Tarih ve Sayısı: 16.05.2023-367546

T.C.
BOLU ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı

Sayı : E-79594239-302.14-2300057669
Konu : Ölçek Uygulama Talebi (Ayşe Gül
GÜLHAN)

15.05.2023

DAĞITIM YERLERİNE

İlgi : Pamukkale Üniversitesi Rektörlüğünün 11.05.2023 tarihli ve 93282220-
302.08.01.01.01-E.365946 sayılı yazısı.

Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim
Dalı Türkçe Eğitimi Tezli Yüksek Lisans Programı öğrencisi Ayşe Gül GÜLHAN'ın "Türkçe Öğretmen
Adaylarının Bilimsel Çalışmaları Okuma Görünümleri" başlıklı tez çalışması kapsamında Fakülteniz
Türkçe Öğretmenliği Bölümü'nde öğrenim gören öğrencilerden, ilgili ölçek aracılığıyla veri toplama
talebi ile ilgili olarak Pamukkale Üniversitesi Rektörlüğü'nün ilgi yazısı ilişiktir.

Konunun Fakülteniz tarafından değerlendirilmesi ve uygun bulunması halinde anket linkinin
Fakülteniz ilgili bölüm öğrencilerine gönderilmesi hususunda bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Prof. Dr. Aydın HİM
Rektör a.
Rektör Yardımcısı

Ek: Yazı (23 Sayfa)

DAĞITIM LİSTESİ

Gereği:
Eğitim Fakültesi

Bilgi:
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ
REKTÖRLÜĞÜ

Belge Doğrulama Kodu: A9EEA7C

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Takip Adresi: <https://ubys.ibu.edu.tr/ERMS/Record/ConfirmationPage/Index>

Adres: Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi - Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı, Göl Caddesi Gököy
Kampüsü 14030 Merkez / Bolu
Telefon No: (0 374) 2534684
e-Posta:
Kep Adresi: aihu@ibu01.kep.tr

Faks No:
İnternet Adresi:

Bilgi için :
Telefon No:
Direkt Hat:

Nuray Balkan
Bilgisayar İşletmeni
(0 374) 2541000 - 1179

Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.
Evrak sorgulaması [https://turkiye.gov.tr/ebd?eK=5256&eD=B\\$9AMUBJ8R&eS=367546](https://turkiye.gov.tr/ebd?eK=5256&eD=B$9AMUBJ8R&eS=367546) adresinden yapılabilir.

Evrak Tarih ve Sayısı: 18.05.2023-369176

T.C.
EĞİTİM FAKÜLTESİ DEKANLIĞI
Fakülte Uzmanlar Grubu

Sayı : E-82495438-044-646158
Konu : Ayşe Gül GÜLHAN'ın Ölçek Uygulama
İzni

18.05.2023

PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
Kınıklı Kampüsü / Denizli

İlgi : a) 15.05.2023 tarihli ve 50913635-302.08.01-642592 sayılı yazı,
b) 11.05.2023 tarih ve 365946 sayılı yazınız.

Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı Türkçe Eğitimi Tezli Yüksek Lisans Programı 212141001 numaralı öğrencisi Ayşe Gül GÜLHAN'ın, "Türkçe Öğretmen Adaylarının Bilimsel Çalışmaları Okuma Görünümleri" başlıklı tez çalışmasını Fakültemiz Türkçe Öğretmenliği öğrencilerine uygulayabilme isteğine ilişkin, Bilim Kurulumuzun 15.05.2023 tarih ve 19/1 sayılı kararı yazımız ekinde sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Hilmi DEMİRKAYA
Dekan V.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu :BSAHCRT7R2 Pin Kodu :28072 Belge Takip Adresi : <https://turkiye.gov.tr/ebd?cK=5543&cD=BSAHCRT7R2&cS=646158>
Akdeniz Üniversitesi Rektörlüğü, Eğitim Fakültesi Dekanlığı, 07058 Bilgi için: Emine ŞİMŞEK
Kampus/ANTALYA Unvan: Memur
Telefon No:0 242 226 19 50 Faks No:0 242 310 69 43
e-Posta:yaziisl@akdeniz.edu.tr Elektronik Ağ:http://egitim.akdeniz.edu.tr
Kep Adresi:akdenizuniversitesi@hs01.kep.tr

Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.
Evrak sorgulaması <https://turkiye.gov.tr/ebd?eK=5256&eD=BS9A2KFZCN&eS=369176> adresinden yapılabilir.

T.C.
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM FAKÜLTESİ
BİLİM KURULU KARARLARI

TOPLANTI SAYISI	KARAR SAYISI	KARAR TARİHİ
19	1	15.05.2023
<p>KARAR 01: Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı Türkçe Eğitimi Tezli Yüksek Lisans Programı 212141001 numaralı öğrencisi Ayşe Gül GÜLHAN'ın, "Türkçe Öğretmen Adaylarının Bilimsel Çalışmaları Okuma Görünümleri" başlıklı tez çalışmasını Fakültemiz Türkçe Öğretmenliği öğrencilerine uygulayabilme isteğine ilişkin, eğitim ve öğretimi aksatmayacak ve gönüllülük esasına dayalı olarak yapmasının uygunluğuna oy birliğiyle karar verilmiştir;</p> <p>Doç. Dr. Mustafa CANER Başkan</p> <p>Doç. Dr. Evrim ÇETİNKAYA YILDIZ ÜYE</p> <p>Doç. Dr. Mustafa DOĞRU ÜYE</p> <p>Prof. Dr. Sirem SEZER EVCAN ÜYE</p> <p>Doç. Dr. Mevlüt GÜLMEZ ÜYE</p>		

Evrak Tarih ve Sayısı: 18.05.2023-369392

T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı

Sayı : E-17311665-044-658074
Konu : Anketler (Ayşe Gül GÜLHAN)

18.05.2023

PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
(Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı)

10.133.1.16

İlgi : a) 11.05.2023 tarihli ve 365946 sayılı yazı.
b) 17.05.2023 tarihli ve 89377925-044-657837 sayılı yazı.

Üniversitemiz Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalı, Türkçe Eğitimi tezli yüksek lisans Programı öğrencisi Ayşe Gül GÜLHAN'ın, "Türkçe Öğretmen Adaylarının Bilimsel Çalışmaları Okuma Görünümleri" başlıklı tez çalışması kapsamında Üniversitemiz Gazi Eğitim Fakültesi bünyesinde uygulama yapmasına izin verilmesine dair ilgi (a) yazınıza cevaben adı geçen Fakülte Dekanlığımızın ilgi (b) yazısı ve eki ilişikte gönderilmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Yücel GELİŞLİ
Rektör a.
Rektör Yardımcısı

Ek:İlgi (b) yazı ve eki (2 sayfa)

Belge Doğrulama Kodu :BSAF3BYEFZ

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Takip Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/gazi-universitesi-ebys>

Gazi Üniversitesi Öğrenci İşleri Dairesi Başkanlığı Rektörlük Kampüsü Emniyet
Mah. Bandırma Cad. No: 6/6 06500 Yenimahalle/ ANKARA
Tel:0 (312) 212 68 40 Faks:0 (312) 202 28 08

Bilgi için :Talip Gümüş
Bilgisayar İşletmeni
Telefon No:312 202 28 06

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. Evrak sorgulaması <https://turkiye.gov.tr/ebd?eK=5256&eD=BSPA26NUKR&eS=369392> adresinden yapılabilir.

T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
GAZİ EĞİTİM FAKÜLTESİ
Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölüm Başkanlığı

Sayı : E-44569636-044-657021
Konu : Anketler (Ayşe Gül GÜLHAN)

16.05.2023

GAZİ EĞİTİM FAKÜLTESİ DEKANLIĞINA

İlgi : 16.05.2023 tarihli ve 89377925-044-656651 sayılı yazı.

10.133.1.16
22.05.2023

Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalı, Türkçe Eğitimi tezli yüksek lisans Programı öğrencisi Ayşe Gül GÜLHAN'ın, "Türkçe Öğretmen Adaylarının Bilimsel Çalışmaları Okuma Görünümleri" konulu tez çalışması kapsamında Bölümümüz Türkçe Eğitimi Anabilim Dalında uygulama yapma talebi eğitim - öğretim programını aksatmamak kaydı ile uygun görülmüştür.

Bilgilerinize ve gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Fatma AÇIK
Bölüm Başkanı

Belge Doğrulama Kodu :BSEFDT0BZ2

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Takip Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/gazi-universitesi-ebys>

Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü
P.K:06500 Teknikokullar/ANKARA
Tel:0 (312)202 83 37 Faks:0 (312)202 83 87
e-Posta :gef@gazi.edu.tr İnternet Adresi :http://gef.os.gazi.edu.tr/

Bilgi için :Özcan Göksu
Bölüm Sekreteri
Telefon No:03122021761

Bu belge, Türkiye Cumhuriyeti Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.
Evrak sorgulaması <https://turkiye.gov.tr/ebd?eK=5256&eD=BSPA26NUKR&eS=369392> adresinden yapılabilir.

Evrak Tarih ve Sayısı: 25.05.2023-371473

T.C.
ERZİNCAN BİNALİ YILDIRIM ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı

Sayı : E-93368059-044-264332
Konu : Ölçek Uygulama İzni - Ayşe Gül
GÜLHAN

25.05.2023

PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

İlgi : 12.05.2023 tarihli ve 365946 sayılı yazınız.
10.133.1.19
62277
25.05.2023

Üniversiteniz Eğitim Bilimleri Enstitüsü Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı Türkçe Eğitimi Tezli Yüksek Lisans Programı 212141001 numaralı öğrencisi Ayşe Gül GÜLHAN'ın "Türkçe Öğretmen Adaylarının Bilimsel Çalışmaları Okuma Görünümleri" başlıklı tez çalışması kapsamında uygulama yapma isteği, çalışmasını kendisi yapması koşulu ile uygun görülmüştür.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Prof.Dr. Adem BAŞIBÜYÜK
Rektör a.
Rektör Yardımcısı

Ek: Ölçek Uygulama İzni - Ayşe Gül GÜLHAN

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu : BS5B62FC0C

Belge Takip Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/eby-cbys>

Adres: Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Rektörlüğü Yalınzbağ yerleşkesi Erzincan Sivas
karayolu 12. km 24002 Erzincan
Telefon: 444 8 024 - (0446) 226 66 66 Faks: 0 446 226 26 60
e-Posta: ogrencisleri@erzincan.edu.tr Web: <https://ebyu.edu.tr/tr/>
Kep Adresi: erzincanunv@hs02.kep.tr

Bilgi için: Büşra AKARSU ERTEN
Unvan: Grup Sorumlusu

Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.
Evrak sorgulaması: <https://turkiye.gov.tr/ebd?eK=5256&eD=BSCA2MT3A9&eS=371473> adresinden yapılabilir.

Evrak Tarih ve Sayısı: 01.06.2023-374788

Evrak Tarih ve Sayısı: 24.05.2023-331099

T.C.
GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Rektörlük

Sayı : E-87841438-302.08.01-331099
Konu : Ölçek Uygulama İzni - Ayşe Gül
GÜLHAN

24.05.2023

PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
Kınıklı Kampüsü / Denizli

İlgi : 11.05.2023 tarihli, 365946 sayılı ve "Ölçek Uygulama İzni - Ayşe Gül GÜLHAN" konulu
yazı

Üniversitemiz Eğitim Bilimleri Enstitüsü Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalı Türkçe Eğitimi Tezli Yüksek Lisans Programı 212141001 numaralı öğrencisi Ayşe Gül GÜLHAN'ın, "Türkçe Öğretmen Adaylarının Bilimsel Çalışmaları Okuma Görünümleri" başlıklı tez çalışmasını, Üniversitemiz Gaziantep Eğitim Fakültesi Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü Türkçe Öğretmenliği Programında öğrenim görmekte olan öğrencilerine uygulama talebiniz gönüllülük esasına dayalı olarak yapılması koşuluyla uygun görülmüştür.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Prof.Dr. Mustafa SARIBIYIK
Rektör a.
Rektör Yardımcısı

Belge Doğrulama Kodu : *BSALJM9RL7* Pin Kodu : 65472
Adres : Gaziantep Üniversitesi Gaziantep Eğitim Fakültesi
Telefon : 0 (342) 360 43 72 Faks:0 (342) 317 27 79
e-Posta : egtfakdek@gantep.edu.tr Web : www.gantep.edu.tr
Kep Adresi : gaun@hs01.kep.tr

Belge Takip Adresi : <https://turkiye.gov.tr/gaziantep-universitesi-ebys>

Bilgi için : Nevin KAYA
Unvanı : Bilgisayar İşletmeni
Tel No : 0342 317 27 80

Evrak Tarihi ve Sayısı: 16.05.2023-367816

T.C.
BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı

Sayı: E-94390400-302.08.01-109981

16.05.2023

Konu: Ayşe Gül GÜLHAN'ın Araştırma İzni

PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
(Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı)

İlgi : 11.05.2023 tarihli ve 93282220-302.08.01.01.01-E.365946 sayılı yazınız.

Üniversiteniz Eğitim Bilimleri Enstitüsü Türkçe Eğitimi Tezli Yüksek Lisans Programı öğrencilerinden Ayşe Gül GÜLHAN'ın, "Türkçe Öğretmen Adaylarının Bilimsel Çalışmaları Okuma Görünümleri" konulu tez çalışmasına ilişkin ilgi yazınız incelenmiş olup adı geçenin araştırma yapma talebi Rektörlüğümüzce uygun görülmüştür.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Prof. Dr. İrfan KIRIŞTIOĞLU
Rektör a.
Rektör Yardımcısı

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: dTuMIEvX70KPfFnG-CVUgQ

Belge Doğrulama Adresi: <https://udos.uludag.edu.tr/Teyit/>

Bursa Uludağ Üniversitesi Rektörlüğü Görükle Kampüsü 16059 Nilüfer/BURSA

Bilgi için: Sibel MUNYAR

Telefon No: 0(224)294 00 00

Faks No: 0(224)294 06 29

Memur

e-Posta: oidb@uludag.edu.tr

İnternet Adresi: www.uludag.edu.trKep Adresi: uludag.rektorluk@hs03.kep.tr

Telefon No: 0(224)294 06 12

Bu belge UDOS ile hazırlanmıştır.

Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

Evrak sorgulaması <https://turkiye.gov.tr/ebd?eK=5256&eD=BSVAMV4MPN&eS=367816> adresinden yapılabilir.

Ek 5. Ölçeği Uygulama İzni

Evrak Tarih ve Sayısı: 00.05.2023-E.365088

Halil Coskun CELIK

14.11.2022

Ynt: Ölçeği Kullanmak İçin izin Talebi

Merhabalar Ayşe Gül Gülhan. Öğretmen adaylarının araştırmaya yönelik tutumlarını belirlemeye yönelik olarak geliştirdiğimiz ölçeği, yüksek lisans teziniz de kullanabilirsiniz. Ölçeğin tam metni ekte verilmiştir. Başarılar dilerim.

ayşegül mercan <

>

14 Kas 2022 Pzt, 12:45 tarihinde şunu yazdı:

Sayın Hocam,
Merhabalar ben Ayşe Gül Gülhan. Pamukkale Üniversitesinde Türkçe Öğretmenliği alanında yüksek lisans yapıyorum. 2012 yılında geliştirmiş olduğunuz öğretmen adaylarının araştırmaya yönelik tutumlarını irdeleyen ölçeğinizi, yüksek lisans tezimde müsaadeniz olursa kullanmak istiyorum. Ölçeğin tam metnine ulaşamadım. Yardımcı olursanız çok sevinirim. Selamlar, Saygılar...

Bahsettiğim ölçek: Çelik, H. C., Gazioğlu, S. & Pesen, C. (2012). Development of a scale to measure teacher candidates' attitudes toward research [Öğretmen adaylarının araştırmaya yönelik tutumlarını belirlemek için bir ölçek geliştirme çalışması]. Eğitim Bilimleri Araştırmaları

belge,güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

ÖZGEÇMİŞ